

DE
ILIAS
VAN
HOMERUS.

DE ILIAS VAN HOMERUS,

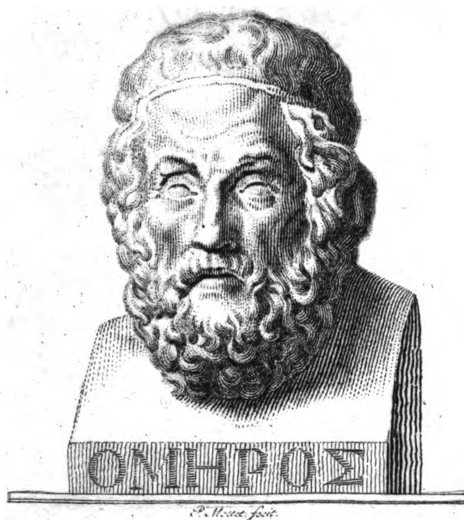
NAAR HET GRIEKSCH,

in Nederduitsche verzen gevolgd,

DOOR

MR JAN VAN 'S GRAVENWEERT.

VIERDE EN LAATSTE DEEL.

Te AMSTERDAM, bij
JOHANNES VAN DER HEY.
MDCCCXIX.

KONINKL.
BIBLIOTHEEK
TE 'SHAGE.

NEGENTIENDE BOEK.

INHOUD

DES

NEGENTIENDEN BOEKS.

Met het aanbreken van den dag brengt THETIS *haren zoon de wapens, door* VULKANUS *gewrocht. Nu roept* ACHILLES *de Grieken bijeen, en zweert zijnen wrok plegtig af. Ook* AGAMEMNON *bekent ſchuld, en doet* BRISEÏS *met de geſchenken, aan* ACHILLES *beloofd, in deszelfs legertent overbrengen. De vrouwen beweenen* PATROKLUS*: het leger*

ſpijzigt; doch ACHILLES *weigert voedſel.* MI
hem krachten in, en thans gordt hij zich a
hemelsch pantſier en beſtijgt zijnen wagen, do
DON *gemend.*

De kalme Dageraad verheft zich aan de kimmen
Des breeden Oceaans, van waar zij 't licht doet klimmen
Voor schepslendom en Goôn, en blanke Thetis keert,
En brengt den wapenglans, haar door Vulkaan vereerd.
Nog vindt ze Achilles van een weenend volk omgeven,
Nog klinkt de luide klagt, bij 't ligchaam aangeheven.
Zij stelt zich in den kring en spreekt haar' lievling aan,
Bij 't vatten van zijn hand: „Wat rouw u neêr moog' slaan,
„Begeef in 't eind' dat lijk, door 't albestier der Goden
„Van 't levenslicht beroofd, en zie u aangeboden
„Wat nooit op aarde een mensch in wapendos bezat."
Zij zegt, en plaatst terwijl den onwaardeerbren schat,

 Die

Die heldren weêrklank geeft, met blijdschap naa
De Myrmidoner trilt en acht een' blik vermetel
En deinst met schrik terug; maar Peleus heldenz
Ziet naauw haar gift, of gloeit naar weêrwraak
Zijn oog ziet dreigend rond, gelijk een vuur aan
Hij knelt zijn' wapendos in fidderende handen;
't Is al genot in hem bij 't koken van zijn bloe
En eindlijk uit hij zich met onbedwingbren spoe
„ Ja, moeder! van een' God is mij die schat ge
„ Nooit heeft een menschlijk brein dat kunstwer
„ Ja, 'k zal mij waapnen: maar ik blijf door v
„ Dat vliegjes, op het lijk mijns halsvriends uitg
„ En bij zijn wonden langs zijn ligchaam ingeva
„ In 't levenlooze rif gewormte en rotting baren
„ En heel zijn ingewand door ras bederf verteer

„ Wees niet bevreesd, mijn zoon!"— verklaart hem
„ 'k Zal die gedierten, die ontelbre heldenlijken
„ Zoo ras verteren doen, van 't rif uws vriends
„ Al bleef dat ligchaam nog een jaar en meer b
„ 't Zal geen verrotting, ja, geen krenking onde
„ Dus roep de legers zaam', en ga den Vorst d

„ Verzoening van den haat en nieuwe vriendſchap melden,
„ En dan ſnel uit ten ſtrijd en kamp met leeuwenmoed."
Zij ſpreekt, en geeft zijn hart een' onverdoofbren gloed,
En haast zich om het lijk den Nektar in te gieten
En zachten Ambrozijn, die 't ligchaam door gaat vlieten
En 't ongekrenkt bewaart. — Nu treedt Achilles uit,
En roept de Grieken zaam' met galmend krijgsgeluid.
Al wie zich langs de kust bij tent en zeemagt ſchaarden,
De vlootbeſtuurders, die der kielen roer bewaarden,
De ſpijsverzorgers, langs de ſchepenrij verſpreid,
Vereenigen zich ras, waar hen Achilles beidt,
Sinds lang het krijgsgewoel uit fellen wrok ontweken.
Een tweetal Vorſten, nog door bloedverlies bezweken,
Laërtes ſchrandre zoon, en dappre Diomeed,
Genaakten, hem gedwee, zoo ras hij d' oproep deed,
Maar ſteunende op hun lans en hinkend voortgetogen;
En eindlijk Atreus zoon, door leed en pijn gebogen,
Met d' eerſten rang bekleed bij 't vorstlijk eedverbond,
In 't bloedig oorlogsveld door Kóöns ſpeer gewond.

Het leger, dus vereend, was naauw bijeen gezeten,
Of Peleus zoon rijst op, en doet zijn voordragt weten:

 „ 't Had,

„ 't Had, Agamemnon! wis tot grooter heil gedijd,
„ Waar' tusfchen u en mij, door 't prikklen van de
„ Om vrouwenfchoon alleen, geen vijandfchap gebo
„ Ach! had Dianaas pijl die vrouw ten buit verkor
„ Wanneer Lyrnesfus wal vermeesterd werd door m
„ Nooit had ons vaderland zoo groot een heldenrij
„ Zien vallen in den kamp, toen ik in 't hart blee
„ Slechts Ilium heeft nut van onzen haat getrokken
„ En lang zal Hellas nog gewagen van dien twist.
„ Maar zij, nu 't wezen moet, die vijandfchap gefl
„ En laat beleedigde eer voor dwang van 't noodlo
„ Ik leg mijn gramfchap neêr, hoe fel haar kreet mo
„ Een wrok, die nooit vergaat, betaamt of ftreelt
„ Welaan dan; wek den moed in heel uw krijgsgeb
„ Opdat ik zelf verneem' bij 't meten van mijn kra
„ Of Hektor heden weêr in 't leger wil vernachten
„ Doch menig uit zijn volk, geweken voor mijn fp
„ Vindt, in zijn veiligheid alleen, de kalmte weêr."
Hij fprak, en doet de vreugd bij 't zuchtend Hellas
Dat hem zijn vijandfchap grootmoedig af hoort zwe

Nu zegt ook de Opperheer de twistverzoening aan,

Den veldheerszetel bij zijn voordragt niet ontgaan:
„Het voegt u, heldenrei, tot Mavors dienst verkoren!
„Aandachtig in den raad, den ſpreker aan te hooren;
„De voordragt valt toch zelfs den meest bedreevnen zwaar;
„Hoe kan men bij 't gewoel der weifelende ſchaar
„Ook ſpreken of verſtaan? — De beste zelfs moet zwichten. —
„Ik ga tot Peleus zoon geheel mijne aanſpraak rigten,
„En gij, Argivers! hoort en overdenkt mijn taal:
„De Griekſche legerdrom weêrſtond die menigmaal
„En wijt de ſchuld aan mij; doch ik heb niets misdreven:
„Het is de Twistgodin, met duisternis omgeven,
„En Jupiter en 't Lot; die bliezen mij den hoon
„En blinde gramſchap in, wanneer ik Peleus zoon
„Zijn' eigendom ontnam en wreed geweld dorst plegen.
„Wat toch vermag een mensch? een God volbrengt zijn wegen.
„De wrevle Rampgodin, die aller onheil baart,
„En met een zachte vlugt ons om den ſchedel waart,
„Maar nooit den grond betreedt, die enkel ramp kan wenſchen,
„En haat en afgunst kweekt tot ondergang der menſchen,
„Die Godheid, zoo gevreesd, heeft zelfs den Vorst der Goôn,
„Die al wat leeft gebiedt, beleedigd op zijn' troon,
„Wanneer hem Junoos mond, volleerd in list en logen,

„ Tot ramp van Herkules, verblindend had be
„ Als Thebe 't levenslicht moest schenken aan
„ Met grootspraak had de God zijn oogmerk
„ „ Hoort allen, Hemelgoôn en opperste Godi
„ „ Hoort wat mijn doelwit is en weest gedwe
„ „ Lucinaas wijs bestier schenkt vóór den avo
„ „ Het leven aan een' held, die op den Griek
„ „ Aan heel mijn aardsch geslacht zijn koning
„ Toen sprak hem Juno toe, in wreede list be
„ „ Gij spot en voert gewis de Orakelspraak n
„ „ Bezegel met een' eed uw heilig raadsbesluit
„ „ Dat hij, die heden van uw stamhuis wordt
„ „ Door u ten Opperheer der Grieken blijft
„ Dus sprak ze, en Jupiter verleende haar die
„ Niet peinzende op bedrog, maar tot zijn eeu
„ Toen trad ze, Olympus kruin met veerkrach
„ De ga van Sthénelus, uit Perseus echt gesp
„ Bezwangerd met een' zoon, in Argos wal o
„ Vervroegde 't barensuur en stond haar listig
„ Haar zevenmaandig kind mogt reeds het lic
„ Terwijl ze Alkménaas kroost haar steunsel b
„ En ijlings sprak zij toen den Bliksemgod we

„„Ik moet u, Jupiter! mijn tijding doen verftaan.
„„De held van uw geflacht, tot Argos Heer verkoren,
„„De fpruit van Sthénelus, Eurystheus, werd geboren;
„„Het zwaaijen van den ftaf is zulk eene afkomst waard."
„Hier zweeg ze, en had Jupyn den felften rouw gebaard;
„Hij greep de Rampgodin toen grimmig bij de haren,
„En zwoer een' duren eed, zijn drift zou nooit bedaren,
„En zij, die wellust fchept in vijandfchap en hoon,
„Zou nooit geduld meer zijn in 't ftarrenhof der Goôn.
„Zijn vuist, terwijl hij fprak, bleef haar aan 't hoofd gefloten,
„En, wentlend, was zij reeds ten hemel uitgefchoten,
„En vond haar' ademtogt bij 't zuchtend menschdom weêr.
„Zag dan Jupyn met fmart op zijn' Alcides neêr,
„In 't fchandlijk juk gekromd, zij was de bron van 't lijden:
„Dus ook toen Hektors arm in 't onbeteugeld ftrijden
„Mijn' Griekfchen legerdrom tot op mijn vloot verfloeg,
„Vergat ik nooit, dat zij me in 't fchriklijkst onheil joeg.
„Doch heb ik twist geftookt, was mij 't begrip ontheven,
„Dan wensch ik nu den vrede en wil den zoenprijs geven.
„Gij dan, Achilles! treed weêr moedig aan ons hoofd.
„Al wat Ulysfes mond u gistren heeft beloofd,
„Staat op uw' wenk gereed, of wilt gij 't, blijf nog wachten,

„En

„ En tref den vijand eerst door overmaat van
„ Mijn dienaars brengen u de boetschuld, die
„ Zoo gij haar eerst wilt zien, gehoorzaam n

„ Gij kunt, doorluchtig Hoofd der Grieksche
Herneemt Achilles nu — „ dat zoengeschenk
„ Of geven, naar uw' lust, dit, Koning! han
„ Doch strekk' het veldrumoer ons eenigst d
„ En laat den tijd hier niet met beuzeltaal ve
„ Nog veel is onvoltooid; de weg ten roem
„ Zoo vindt de Trojer mij aan 't hoofd der
„ Zoo bukt zijn oorlogsdrom bij 't flikkren v
„ Zoo wordt de kracht misschien bij een' va

„ Niet zoo;" — dus laat zich thans de schrandre
„ Hoe groot uw moed ook zij, begaafde Go
„ Voer 't heir niet ongespijsd op Hektors le
„ Want zijn de benden ééns ten aanval uitge
„ Heeft ééns een Godenstem hun beider moe
„ Dan zal gewis die strijd niet ras voldongen
„ Maar laat hun eerst in rust genot van spijs
„ Dit slechts verleent ons kracht en kan den

„Geen mensch kan ongeſpijsd tot aan den avond ſtrijden,
„En, ſchoon zijn geest hem ſpoort tot onverſaagden moed,
„Zijn beenen zijn verlamd, vertraagd de loop van 't bloed,
„En 't ligchaam weigert dienst, van hitte en dorst verſlagen,
„Door honger uitgeput. Slechts hij kan alles wagen,
„Die eerst door ſpijs en wijn zijn krachten heeft gekweekt;
„Hij voelt den ganſchen dag, dat niets zijn lijf ontbreekt,
„En kent geen krachtverlies dan na zijn wederkeeren.
„Welaan dan, laat ons heir geen morgenmaal ontberen,
„En zend de knechten heen', doch eerst zal Atreus zoon
„De giften, u beſtemd tot zoenprijs van den hoon
„En wellust van uw hart, in 't bijzijn van zijn benden,
„Van heel ons Griekenland, naar dezen Raadskring zenden.
„Dan rijst hij plegtig op voor 't oog van d' oorlogsdrom,
„En zweert u, dat hij nooit Briſeïs koets beklom:
„Zoo moog' de Veldheer zelf de rust der ziel hervinden,
„En eindlijk biedt hij u en al zijn legervrinden,
„Opdat u niets ontbreek' wat tot verzoening leidt,
„Een prachtig feestbanket, u in zijn tent bereid. —
„En gij dan, Atreus zoon! leer gij regtvaardig wezen.
„Een Koning, hoe geducht, wordt nooit bij 't volk misprezen,
„Wanneer hij 't onregt boet en naar verzoening haakt."

Nu

Nu ſpreekt de Veldheer weêr, die al zijn' trots v
„Uw taal verheugt mijn hart; gij hebt mijne ee
„Mijn feilen niet bedekt en met verſtand geſprok
„'k Wil zweren wat gij eischt: mijn eigen hart ſ
„Een meineed zal gewis niet van mijn lippen g
„Doch ook Achilles toev', wat ijver hem moo
„Laat geen' der hoorders uit den heldenkring
„Tot de eed gezworen zij, de zoenprijs aange
„Dit, ſchrandre Ulysſes! heb ik u ſlechts to
„Kies gij de bloem der jeugd van Argos hel
„En ſpoed u nevens hen Briſeïs hier te leije
„Met heel die gavenreeks, voor Peleus zoo
„Terwijl Talthybius een zwijn in banden k
„Om hier voor Jupiters en Febus oog te ſ

„Grootmoedig Opperhoofd der Griekſche
Hervat Achilles thans — „waarom niet v
„Die plegtigheid geſtaakt? dan ſchenkt o
„Een wijl verademing, en zal mijn zuch
„Tot wreken van mijn ramp, in 't bru
„De ſchaar, die Hektors arm een' ſchri

„Toen Jupiter hem ſpoorde, ontbeert een nietig graf,
„En gij verlangt naar ſpijs! ik brand om, met uw benden,
„Mij ijlings ondoorvoed op Hektors heir te wenden,
„En, na de wraak van 't leed, ons ſchandlijk aangedaan,
„Wanneer de nacht ons roept, ten feestdisch op te gaan.
„Niet eer zal mij voor 't minst of ſpijs of wijndronk laven,
„Zoo lang mijn boezemvriend, in 't onbeteugeld draven
„Door Hektors ſpeer vermoord, van 't graf verſtoken blijft
„Aan d' ingang van mijn tent, waar alles rouwklagt drijft.
„Geen wijn, geen buit, geen disch kan ooit mijn wanhoop ſtillen,
„Maar nederlaag en bloed, en 's vijands kermend gillen."

Nu ſpreekt Ulysſes weêr: „Achilles, Hektors ſchrik!
„Gij zijt vermogender, en krachtiger dan ik
„Met oorlogszwaard en ſpeer, doch in 't beheer der zinnen,
„In voorbedachtzaamheid, zoude ik u ligt verwinnen,
„Dewijl ik ouder ben en meer doorleerd dan gij;
„Betrouw' geheel uw hart zich dan gerust op mij.
„De mensch wordt ſpoedig wars van ſpeer en zwaard te zwaaijen,
„Wanneer hij 't oorlogskaf in 't bloedig veld ziet maaijen,
„En 't overſchot is klein, als de Opperhemelgod
„De weegſchaal zinken doet van 't wisſlend wapenlot.

„Door

„Door vasten kan de Griek zijn droefheid nie
„Hij ziet hier dag aan dag een heldenſchaar b
„Wanneer toch zou hij dan verpoozen van zi
„Het voegt ons, hem, die viel, ook na zijn
„Met mannelijk gevoel een' tranendag te wijd
„Doch al wat overbleef van 't onheilbarend
„Behoeft nog ſpijs en drank, om, met vern
„Van hard metaal omgord, op Trojes helde
„Standvastig uit te gaan en 't leger voort t
„Laat geen der volkren hier eene andre pri
„Die prikkling toch zou hem, die nableef
„Alleen verwijting zijn: de moed zij niet
„Om, digt ineengeprangd, op Hektor uit

Dus uit hij zich, en kiest een zestal med
Vorst Nestors moedig kroost, met Thoas
Meriones, wiens kracht den Trojer ſiddre
En Melanippus, om den zoenprijs af te
Voor Peleus zoon beſtemd bij 't glansrij
Hij wenkt dees heldenſchaar en de arbei
Het zespaar roſſen met de ſtandaards, g
De twintig vazen, die hem Atreus zoo

Briſeïs, wier gelaat der rozen gloed verdoofde,
De vrouwen, rijk begaafd in handigheid en ſchoon,
't Wordt alles in den kring met eerbied aangeboôn,
En tien talenten gouds, met eigen hand gewògen,
Voert ſchrandre Ulysſes meê, den ſleep vooruitgetogen.

Nu rijst de Veldheer op, terwijl zijn krijgsheraut
Zich bij den Koning plaatst, en 't zwijn gebreideld houdt.
De Vorst ontbloot een' dolk, bij 't zwaard op zij gedragen,
En ſpoedt zich 't blinkend mes de borstel langs te jagen,
't Verzoenend Godendom ten eerſteling gewijd.
Hij rigt zijn hand omhoog, daar alles wijd en zijd
In diepe ſtilte blijft bij 't ſtorten zijner beden,
En ſlaat zijne oogen op, en uit de plegtigſte eeden:
„Ik zweer bij Jupiter, Beheerſcher van 't heelal,
„Bij 't Aardrijk, bij de Zon, bij 't Wraakgodinnental,
„Wier geeſels eeuwig ſtraf van gruwbren meineed trekken,
„Nooit heeft mijn hand getracht tot haar zich uit te ſtrekken,
„Wier eigendom alleen ons twistvuur heeft gebaard;
„Maar ſteeds weêrhield ik mij, en bleef hare eer geſpaard:
„En zweer ik logentaal, dan zij mij 't lot verkoren,
„In 's Hemels gramſchap aan meineedigen beſchoren."

Dus fprekend, drukt hij 't zwijn zijn lemmer in de keel,
En 't bloedig offer wordt der zeebewoonren deel,
Door zijn' Talthybius in 't zwelgend nat gefmeten.

Nu zweert ook Peleus zoon 't geheugen af der veeten:
„Jupyn! gij brengt den mensch een' poel van rampen voort.
„Nooit had mij Atreus telg, tot gramfchap aangefpoord,
„Zoo onuitbluschbaar fterk in vijandfchap doen blaken,
„Of had hij, mij ten fmaad, Brifeïs durven fchaken,
„Waar' door uw albeftier niet veler dood beftemd. —
„Nu, Grieken! fpijzigt vrij en 't ftaal dan vastgeklemd."
Dus fpreekt Achilles mond: hij laat de legers fcheiden,
Die, vliegende op zijn' wenk, zich ginds en her verfpreiden.
Der Myrmidonen fchaar brengt alles, wat men bood
Als zoenprijs van den hoon, tot bij zijne eigen vloot,
Legt goud en huisraad neêr, geeft woonplaats aan de vrouwen,
En voert de paarden heen' naar grazige landouwen.

Brifeïs, Venus beeld in aangezigt en ftand,
Ziet naauw Patroklus lijk, geveld door Hektors hand,
Of werpt zich op hem neêr, en fcheurt, van rouw bevangen,
En hals en borften op, en krabbelt zich de wangen,

En

En geeft met luid misbaar een' uitgang aan haar ſmart:
„Patroklus, in mijn leed zoo dierbaar aan mijn hart!
„Toen ik dees tent verliet, begaf ik u in 't leven;
„Thans keer ik, dappre! en vind u 't aanzijn reeds ontheven.
„Hoe vloeit hier de eene ramp voor mij uit de andre voort!
„'k *Zag* bij zijn vaderſtad dien waarden held vermoord,
„Door ouderlijk beſluit voor mij ten ga verkoren;
„Drie broeders, al mijn' lust, van de eigenſte echt geboren,
„Verſloeg der Grieken ſtaal in 't ijvren voor hun land;
„En toen Achilles vuist mijn' ega had vermand,
„En Mynes rijk verwoest, belette gij mij 't klagen;
„Toen hebt gij zulk een zorg voor mijn belang gedragen,
„En zwoert, dat mij uw raad Achilles huwlijkstrouw
„En 't Myrmidoonsch gebied in 't eind' verwerven zou:
„Dus zal ik troostloos uw goedaardig hart beſchreijen."

Zoo treurt ze en nevens haar de ſtoet der maagdenreijen,
In ſchijn om zijn verlies, doch meest om eigen leed,
Terwijl de Vorſtenkring Achilles nader treedt,
En weêr tot ſpijzen raadt, maar dus wordt afgeſlagen:
„Ik ſmeek u, zoo ge u naar mijn woorden wilt gedragen,
„Dan ſpoort mij tot geen drank- of ſpijsverkiezing meer,

„ Want vóór den avondſtond neem ik geen voedſel weêr;
„ Te grievend is de ſmart, die mij tot wraak blijft wekken."
Dus klaagt de held, en doet de Vorſtenſchaar vertrekken,
Alleen de Atriden niet met Pylos grijzen Vorst,
Ulysſes, Fenix, die hem vaak beteuglen dorst,
En Krétes Opperheer, wier ſtem zijn hart blijft ſtreelen;
Maar bloed en moord alleen kan zulk een wond nog heelen.
Nu peinst hij droevig door, en uit een bange klagt:
„ Voorheen', rampzalig vriend! op mijn gerijf bedacht,
„ Waart gij 't alleen, wiens hand mij voedſel kon bereiden,
„ Wanneer de Vorſten mij aan 't hoofd der legers beidden.
„ Thans ligt gij levenloos, en, uit verlangst naar u,
„ Verkwikt noch ſpijs noch drank 't verzadigd ligchaam nu:
„ Geen wreeder foltring was mijn' boezem ooit beſchoren;
„ Al moest ik hier den dood van grijzen Peleus hooren,
„ Die ligt zijn leven ſlijt in vruchteloos geween,
„ Uit liefde voor zijn kroost, om 't haatlijk ſchoon alleen
„ Van Menelaüs ga naar vreemden krijg gevlogen;
„ Al was mijn eenigst kind, te Scyros opgetogen,
„ Mijn Neoptólemus, bij Lykomeed vergaan.
„ Voorheen', geliefde vriend! verheugde ik me in den waan,
„ Dat van ons beiden ik op Trojes kust moest vallen,

„ En

„ En gij nog keeren zoudt naar mijn geboortewallen,
„ En daar mijn' dierbren zoon, uit Scyros op een kiel
„ Naar Peleus hof gebragt met wat me in handen viel,
„ Mijn ſlaven en mijn huis en al mijn' ſchat zoudt geven.
„ Het aanzijn is gewis mijn' vader ook ontheven,
„ Of, zoo hij levend bleef, verbeidt hem enkel nood
„ In 't angſtig wachten naar den bode van mijn' dood."
Dus barst hij ſchreijend los, en aller tranen vlieten,
Bij 't peinzen van hun ziel op wat zij achterlieten.

Maar de Opperhemelvorst, met zulk een' rouw begaan,
En waakzaam voor den held, ſpreekt Pallas daadlijk aan:
„ Mijn dochter! hebt gij dan Achilles zoo vergeten,
„ Of eindlijk, wilt gij niets van al zijn leed meer weten?
„ Hij jammert bij zijn vloot om 't ſneuvlen van zijn' vriend.
„ Terwijl zich de oorlogsdrom van drank en ſpijs bedient,
„ Slaat hij dat voedſel af: welaan dan, rep uw ſchreden,
„ En ſtort hem Ambrozijn met Nektar in de leden,
„ Opdat geen ſpijsgebrek hem in den krijg bedwing'."
Hij uit zich, en zijn telg verlaat den Godenkring,
Een' vogelgrijp gelijk, de ſteile hemeltranſen
Klapwiekend afgeſneld. — De Griek verheft zijn lanſen

En zwaarden reeds alom: zij nadert Fthiaas Vorst,
En ſtort hem Ambrozijn met Nektar in de borst,
Opdat geen ſpijsgebrek hem in den krijg mogt' deren,
En ſpoedt zich om terſtond naar Jovis hof te keeren.

Men ſtroomt de ſchepen uit met klinkend veldgeſchreeuw,
En duizendvoudig, als de zilverblanke ſneeuw,
Door woesten Boreas den hemel doorgedreven,
Zijn de oorlogswapens, met een' heldren glans omgeven,
De ſchilden, pantſers en helmetten van metaal
En 't puntig lanſenwoud, gehard door ſtevig ſtaal,
De kielen uitgevoerd; hun gloed beglanst de wolken.
Het aardrijk davert bij 't getrappel van de volken,
En lacht de wapens toe. — Nu gordt zich Peleus zoon:
De tanden klappren hem bij 't foltren van den hoon:
Zijn oog, een vlam gelijk, ſchiet fonkelende ſtralen.
Hij gloeit, alleen om wraak van Priams bloed te halen,
En trekt de wapens aan, door Mulciber gewrocht:
De fraaije brozen, voor zijn voeten uitgezocht,
Met blinkend zilverkoord aan 't buigzaam been geſloten,
En 't ſtevig pantſer, met een' vuurgloed overgoten;
't Geſlepen lemmer wordt de ſchouders omgedaan,

En

En 't heerlijk kunstjuweel, zoo glinstrend als de maan,
De beuklaar, breed van rand, met geestdrift opgenomen.
Gelijk den zeeman op de bulderende ſtroomen,
Zijns ondanks met den wind de kusten afgedwaald,
Een heldre vuurbaak van de rotſen tegenſtraalt:
Zoo flikkert hier van 't ſchild, door Peleus zoon verkregen,
Een fonkelende gloed den breeden hemel tegen.
Hij zet den krijgshoed op, die, als een leidſtar, licht,
Wiens paardenharen kuif zich naar de wolken rigt,
Met hooge pluimen van gelouterd goud omgeven,
Door Mulcibers vernuft dat pronkſtuk ingedreven.
Dus uitgedost ten krijg, beproeft de ontembre held,
Of de aangetogen ſchat hem niet aan 't ligchaam knelt;
Maar vindt zich ligter, als op vleugels voortgedragen.
De vaderlijke ſpeer, met puntig ſtaal beſlagen,
Door Chirons eigen hand tot veler val gewrocht,
In 't woud van Pélion voor Peleus uitgezocht,
Die niemand dan alleen Achilles af kon ſtooten,
Trilt eindlijk in zijn vuist, de kist weêr uitgeſloten,
Terwijl Automedon met Alcimus, zijn' vrind,
Het trapplend wagenſpan in kostbre teugels bindt,
Den bek aan breidels legt, en de ongelijkbre toomen

Tot aan den zetel rekt. De zweep wordt opgenomen;
Getrouwe Automedon beſtijgt zijn' wagenſtoel,
En Peleus heldenzoon, ſlechts hijgend naar 't gewoel,
Verheft zich achter hem en vliegt in de oorlogskanſen,
Met wapens overdekt, de zon gelijk in 't glanzen.
Hij ſchreeuwt zijn rosſen toe met ijslijk wraakgeluid:
„ o Alvertrapplend ſpan, dat uit Podarge ſpruit!
„ Voert thans uw' menner weêr, na 't plasſen van zijn handen
„ In Trojes gruwzaam bloed, en, wat u aan moog' randen,
„ Herhaalt niet weêr aan hem, wat ge aan Patroklus deedt."

De klepper Xanthus nu, getroffen door zijn' kreet,
Laat de omgekrulde vlecht bedeesd langs de aarde ſlepen,
En antwoordt met een ſtem, van Peleus zoon begrepen,
Een menſchelijk geluid, dat Junoos wil hem gaf:
„ Thans voeren we u gewis van 't rookend ſlagveld af,
„ Oploopende oorlogsman! doch ſpoedig zult gij blijven.
„ Maar, als gij ſneuvlen moet, uw ſpan zal niets misdrijven.
„ Een Godheid en het Lot beſtemmen u den dood:
„ Geen traagheid van dat ſpan, dat nooit voor Hektor vlood,
„ Kon hem Patroklus rif de wapens af doen rukken,
„ Maar Febus kracht alleen, die hem voor 't ſtaal deed bukken,

„ En

„En Hektor luister gaf. Al vlogen wij gezwind
„Op Zéfyrs adem heen', dien allervlugſten wind,
„Dan nog moet u een God door Trojes ſtaal doen ſneven."

Hier wordt de menſchenklank zijn keel weêr uitgedreven
Door 't Wraakgodinnental, dat hem den gorgel ſluit;
En dreigend klinkt de ſtem van Peleus heldenſpruit:
„Wat ſpelt gij mij van dood! ik hecht niet aan mijn leven.
„'t Is mij te wel bekend, mijn lot is, hier te ſneven,
„En Peleus noch mijn land noch Thetis weêr te zien.
„Maar toch gij zult mij nooit den oorlog doen ontvliên,
„Zoo lang de Trojer niet geboet heeft voor zijn moorden."
Hij drijft zijn paarden voort bij 't galmen van dees woorden.

TWINTIGSTE BOEK.

INHOUD

DES

TWINTIGSTEN BOEKS.

De beide legers in ſlagorde ſtaande, roept JUPITER *de Goden tot zich op, en laat hun toe, Grieken of Trojanen te gaan beſchermen, opdat* ACHILLES *den val van* Pergamum *niet zoude verhaasten.* JUNO, MINERVA, NEPTUNUS, MERKURIUS *en* VULKANUS *kiezen de zijde der Grieken;* MARS, APOLLO, DIANA, LATONA, XANTHUS *en* VENUS *die der Trojanen.* APOLLO *ſpoort* ENEAS *aan om* ACHILLES *te be-*

ſtrij-

ſtrijden; de eerſte, op het punt van te vallen, wordt door NEPTUNUS *gered.* HEKTOR *met* ACHILLES *willende kampen, wordt door* APOLLO *teruggeroepen.* ACHILLES *velt een aantal Trojanen, en onder hen* POLYDORUS, *den zoon van* PRIAMUS.

Zoo

Zoo wapent in zijn heir de Griek zich wijd en zijd,
En dringt zich om den held, onleschbaar in den ſtrijd,
En hooger op in 't veld de ſchaar van Priams troepen,
Terwijl Jupyn zijn' Raad door Themis op laat roepen,
Die heel den Godenkring, door 't ruim heelal verſpreid,
Den koningslast verklaart, en naar zijn hof geleidt.
Al wat Natuur beſtiert ſtijgt op naar hooger ſtreken;
Geheel de Nimfenrei der kabbelende beken,
Van 't lagchend veldtapijt, van 't lommerſchenkend woud,
Met hen, wier ſterke vuist der Watren ſchepter houdt,
Rivier- en Zeegeſlacht, de meesters van de ſtroomen.
Alleen Océanus wordt niet omhoog vernomen.

Men

Men plaatst zich naar zijn' rang, op zetels, rijk van ſtof,
Door Mulciber gewrocht voor 't vorstlijk hemelhof.
Geen enkle ontbrak hier meer, en zelfs de God der Baren,
Neptunus, was gedwee ten hemel opgevaren,
En, midden in geplaatst, vangt dees zijn voordragt aan:
„Waarom geboodt gij ons ten hemel op te gaan,
„Verheven Blikſemgod? of wil uw wijsheid waken
„Voor Troje of Griekenland, wier krijg zoo fel gaat blaken?"

„Gij hebt" — dus antwoordt hem de Hemelkoning weêr —
„Mijn wit geheel doorgrond; hoe 't wanklend krijgslot keer',
„Hoe Griek en Trojer ſneve, ik deel nog in hun rampen;
„'k Wil echter ſlechts van hier getuige zijn van 't kampen
„En 't hart verheugen bij 't aanſchouwen van hun vuur.
„Maar gij verweert den Griek of Trojes hoogen muur,
„En voegt u bij de ſchaar, waarvoor ge in 't veld wilt ſtrijden.
„Niet lang zou Hektors heir Achilles ſchok meer lijden,
„Als deze teugelloos mogt woeden in den ſlag:
„Voorheen' ontvlood men hem, zoo ras het oog hem zag,
„Thans nu zijn blinde vuist Patroklus dood wil wreken,
„Thans zou hij 't Lot ter ſpijt door poort en muurtrans breken."
Zoo uit zich Jupiter, en ſpoort hen naar 't gewoel.

De

De Godenrei ſnelt heen', doch met verſchillend doel:
De Zeegod, Jovis gade en Pallas naar de ſchepen
Met Majaas vluggen zoon, op list en vond geſlepen,
En krachtigen Vulkaan, voor zwaard noch ſpeer beducht,
Wiens hinkend dijbeen van 't gewigt des ligchaams zucht.
Naar Hektors legerſpits de God der krijgsgevaren,
De jonge Zonnegod, met Venus, blond van haren,
Latona, Xanthus en Diana, vlug ter jagt.

Zoo lang de Godenſchaar van 't menſchelijk geſlacht
Verwijderd was in 't veld, bleef Hellas geestdrift blaken,
Nu Peleus heldenzoon weêr voor de vloot ging waken,
En ſtond de Frygiër van killen ſchrik verſteend
Door 't ſlikkrend wapentuig, aan Mulciber ontleend,
Het evenbeeld van Mars aan 't jeugdig lijf geklonken:
Doch naauw genaakte ze, of de Tweedragt ſchiet haar vonken,
Die 't volk in 't harnas jaagt, en Pallas heldre ſtem
Klonk dan de grachten langs met onverdoofbre klem,
En dan weêr galmend naar de ſchaterende kusten,
Terwijl de God des Krijgs naast Hektor niet bleef rusten,
Maar als een draaiwind ſprak van Trojes ſteilen wal,
Of bij de Simoïs en 't buldrend veldgeſchal:

Zoo laat de wil der Goôn der volkren geestdrift gloeijen,
En, waar men de oogen wendt, den ſtrijd in felheid groeijen.
De donder van Jupyn doorkruist den hemelboog;
Neptunus drietand heft de golven naar omhoog,
En doet door ſlag op ſlag en aarde en bergkruin beven.
De muur van Pergamum, de vloot, op ſtrand verheven,
De boschrijke Ida trilt tot aan den ſteilſten top.
De God des Schimmenrijks ſpringt van den zetel op,
En geeft een' luiden gil en ziet verbleekt naar boven,
Beducht dat zulk een ſchok het aardrijk mogt doorkloven,
En 't onverlicht gebied, den hemel zelfs ten ſchrik,
Zich eindlijk oopnen zou voor mensch- en Godenblik:
Zoo davert alles, nu de Goôn ten oorlog ijlen.
De blonde Apollo grijpt de ſchuifelende pijlen,
En wacht Neptunus af, van kamp noch worstlen wars.
De ſchrikbre Pallas heft de wapens tegen Mars.
Diana ſpant den boog met afgeregte handen,
En treedt naar Juno om haar driftig aan te randen.
Latona waagt den kamp met krachtigen Merkuur;
En hinkende Vulkaan verbreidt een ſchroeijend vuur,
Tot worstling met den vloed, die, Xanthus bij de Goden,
Bij 't menschdom zich den naam Skamander ziet geboden:

Zoo

Zoo gaan de Goden hier op andre Goden uit.

Achilles zoekt alleen naar Priams heldenſpruit,
Naar Hektor, met wiens bloed, het doel van al zijn woelen,
Hij bovenal den wrok van Mavors wenscht te koelen.
Doch Febus hitst terwijl den held Enéas op,
En voert door bits verwijt zijn oorlogsvuur in top,
Lykàon, Priams zoon, gelijk in ſtem en trekken:
„Waar bleef uw dreiging thans, bij zoo veel dischgeſprekken
„In overdaad geſpild aan Trojes Vorſtenſchaar,
„Dat gij niet wijken zoudt voor 't hachlijk krijgsgevaar,
„Maar dapper in 't gewoel Achilles kracht braveren?"

„Waarom gebiedt me uw ſtem mij tegen hem te keeren," —
Dus ſpreekt Enéas weêr — „doorluchtig Vorſtenbloed!
„Wanneer mijne eigen keus mij hem ontwijken doet?
„Ik zou dien ſchrikbren held thans niet voor 't eerst genaken.
„Reeds eenmaal, toen zijn wraak Lyrnesſus muur deed blaken,
„En onze kudden roofde, en Pédaſus beſtal,
„Dreef mij zijn gruwbre ſpeer van de Ida naar den wal.
„En had Jupyn de kracht geweigerd aan mijn voeten,
„Minerva had gewis mij voor mijn drift doen boeten;

 „Zij

„ Zij toch verzelde hem, beftierde zwaard en fpeer,
„ En floeg den Léleger en bangen Trojer neêr.
„ Geen ftervling dus kan ooit Achilles voortgang ftaken,
„ Die altijd Goden vindt om voor zijn hoofd te waken;
„ Maar fchoon zijn arm niet rust, dan als hij 't vleesch doorfnijdt,
„ Hij zal, wanneer me een God wil fchragen in den ftrijd,
„ Niet zonder tegenftand op mijn vernedring bogen,
„ Al waar' hij met een' muur van koper overtogen."

„ Welaan dan," — antwoordt hem des Blikfemkneders zoon —
„ Bid gij dan ook, o held! om bijftand van de Goôn.
„ U baarde Venus toch uit Jovis bloed gefproten;
„ Die 't leven fchonk aan hem, is een van Nereus loten,
„ En dus van minder kracht: maar kom, verhef uw fpeer,
„ En fla geen trotsch gedreig u bij den aanval neêr."
Hij zegt, en laat den moed in 't heldenhart herleven,
En wendt zich naar de fpits, met fonklend ftaal omgeven.

Enéas, die met drift Achilles tegentrekt,
Blijft in zijn drommen niet aan Junoos oog bedekt;
Maar deze haast zich om de Goden aan te fporen:
„ Bedenkt, wat oorlogsvuur hier dreigend op zal gloren,

„ o Pal-

„ó Pallas en Neptuin! en wat hier de uitkomst wordt.
„Enéas, door Apoll' ten kampſtrijd ingeſtort,
„Rukt op Achilles voort, van glinstrend ſtaal omtogen;
„Beteuglen wij zijn kracht; verijdlen wij zijn pogen,
„Of ſta hier een van ons den zoon van Peleus bij,
„Opdat zijn geest bedaard, zijn moed beſtendig zij,
„En hij de gunst verneem' der magtigſte Oppergoden,
„En hoe de mindren ſlechts den Trojer bijſtand boden.
„Wij allen zijn voor hem den hemelkring ontgaan,
„Om heden in 't gevecht hem moedig bij te ſtaan:
„Hij bukk' hierna voor 't leed, bij d' intred van zijn leven,
„Door 't Schikgodinnendom zijn' leefdraad ingeweven;
„En heeft de Orakelſtem hem niet genoeg verklaard,
„Zoo beev' hij, als een God hem grimmig tegenvaart:
„Want ſchriklijk zijn de Goôn, wanneer ze ontmomd genaken."

„o Juno! laat de wrok u niet te zeer doen blaken;" —
Dus ſpreekt Neptunus weêr — „u voegt niet zulk een ſpijt.
„Ik wil den Godenkring niet ſporen tot den ſtrijd,
„Daar wij de ſterkſte zijn: welaan dan, laat ons wijken,
„Uit hooger plaats den krijg met ons gezigt beſtrijken,
„En kamp en veldrumoer betrouwen aan den mensch.

 „Doch

„Doch wederftreeft Apoll' of Mavors deez' mijn' wensch,
„En gaan zij uit ten ftrijd, of doen ze Achilles zwichten,
„Dan zult ge ons op hun fpoor den oorlogsbrand zien ftichten,
„En ijlings vlugten zij, bij 't flikkren van ons ftaal,
„Door onze kracht verheerd, naar Jovis hemelzaal."
Zoo fpreekt der Watren God, en wendt zich met de Goden
Naar dien verheven' wal, verfchanst met aarde en zoden,
Door Troje en Pallas fteun voor Herkules gefticht,
En hem tot wijkplaats voor het monfter opgerigt,
Dat, grimmig, uit de zee hem wegdreef naar de velden.
Hier plaatst zich God Neptuin en zij, die met hem fnelden,
De fchouders overdekt van ondoortastbren nacht.
Kallikolónaas kruin had de andre Godenmagt,
Met u, verdelger Mars! en Febus uitverkoren.
Dus pleegt men zittend raad, en blijft de geestdrift fmoren,
En waagt van beider zij den woesten aanval niet,
Waartoe hen Jupiter uit hooger fpheer gebiedt.

Het opgevulde veld fcheen van den glans te blaken,
Dien alles van zich gaf; de dreunende aard' te kraken
Bij 't hoefgetrappel en 't verdubblend krijgsgefchal.
Men zag in 't middenruim een heldenpaar, vooral

Tot

Tot kamp en moord geneigd, met drift vooruitgeſchoten,
Enéas, en den held, uit Peleus echt geſproten.
Enéas nu daagt op, en drukt zijn blinkend ſchild
Met veerkracht op de borst, terwijl hij 't wapen drilt,
En de oorlogshoed beweegt bij 't ſchudden van zijn leden.
Achilles nadert hem, verdelgend opgetreden,
Zoo grimmig als een leeuw, dien 't gànſche veldgehucht
Gewapend tegenſnelt met galmend jagtgerucht:
Eerst ſtapt hij rustig voort en ſpot met al hun woelen,
Tot een der jagers hem de punt van 't ſtaal doet voelen,
Dan ſpringt hij brullend om, en ſchuimbekt naar hun bloed,
En koelt de blinde wraak, die in zijn' boezem woedt,
En zweept zich met den ſtaart de felgetroffen zijden,
En prikkelt, dol van ſpijt, zijn eigen hart tot ſtrijden;
Dan valt hij dreigend aan met onbedwingbren loop,
En velt een offer neêr of ſneuvelt in den hoop:
Zoo voelt hier Peleus telg zijn hart tot geestdrift zwellen,
Om zonder weiflen op Enéas aan te ſnellen.
Doch ijlings aangerukt, en tegen over hem,
Verheft de Griekſche held zijn donderende ſtem:
„ Wat doet u met dien ſpoed zoo groot een ſchaar doorloopen?
„ Wat zoekt ge? of voelt ge uw hart tot mijn beſtrijding nopen,

 „ Om

„ Om eens in Priams plaats met rang en koningseer,
„ Als Vorst, bekleed te zijn? — al velt me uw hand ook neêr,
„ Het zal u nooit den ſtaf van Priamus doen winnen:
„ Veelvuldig is zijn kroost, en hij niet wuft van zinnen.
„ Of heeft de Trojer u, tot lokaas voor mijn hoofd,
„ Een vruchtbaar, wijnrijk land ten heldenloon beloofd?
„ Dan plukt gij niet zoo ligt die voorgeſtelde vruchten,
„ Reeds meer, vermeen ik, heeft mijn wapen u doen vlugten.
„ Of heugt de tijd u niet, toen gij u onverzeld
„ Bij 't grazend vee bevond op Idaas heuvlig veld,
„ Toen ge onbelemmerd vloodt en 't hoofd niet om dorst wenden.
„ Lyrnesſus was uw wijk; maar ik verſloeg haar benden,
„ En blaakte haar, geſchraagd door Pallas en Jupyn.
„ Geheel de vrouwenſtoet, de koningsſchat werd mijn,
„ En gij ontkwaamt me, alleen door hulp der Hemelgoden.
„ Thans wordt u, als gij 't waant, die bijſtand niet geboden:
„ Dus keer terug bij 't volk en ſchik u naar mijn' raad;
„ Wijk, eer gij 't onheil van mijn wapens ondergaat.
„ De dwaaste zelfs kan toch uit eigen ſchande leeren."

„ Verwacht niet, me, als een kind, door dreiging af te weren;" —
Dus ſpreekt Enéas weêr — „ 'k verſta me, o Peleus zoon!

„ Mis-

„Misschien niet min dan gij op smaad en schampren toon.
„Een los gerucht alleen deed mij uwe afkomst hooren;
„Ook dit vermeldde u van wat huis ik werd geboren;
„Gij hebt mijne oudren toch, ik de uwe nooit begroet.
„U zegt men Thetis telg, uit Nereus Godenbloed,
„En Peleus, groot in glans, moogt gij uw' vader noemen.
„Als Venus eigen spruit mag ik mijne afkomst roemen,
„En dappre Anchises is mijn vader, wijd vermaard.
„Een van die oudren, om ons lot in 't hart vervaard,
„Zal heden nog den val eens dierbren zoons beschreijen.
„Men zal toch niet zoo wuft alleen met dreiging scheijen,
„Als kindren zonder kracht. — Doch wenscht gij voor uw' dood
„Nog onderrigt te zijn uit welk een' stam ik sproot,
„Zoo ken geheel mijn huis en heldenafkomst nader:
„De groote Dardanus had Jupiter tot vader;
„Door zijn regering werd Dardanie opgerigt;
„Want nog was Ilium, de hoofdstad, niet gesticht;
„Maar woonden ze aan den voet vàn Idaas koele dreven.
„Aan Erichthónius schonk Dardanus het leven; —
„Die Erichthónius, de rijkste van 't heelal,
„Had vlugge paarden, tot drie duizend in getal,
„Met veulens, haar gelijk, in de eigen weî vergaderd:

„Men zegt dat Boreas, haar als een hengst genaderd,
„Zich op het welig gras met velen had gepaard,
„Wier vruchtbaarheid hem heeft een twaleftal gebaard,
„Dat over de akkers snelde en 't koren aan mogt raken,
„Maar, luchtig als de wind, geen enkel stroo deed kraken,
„En, als het langs den rug der pekelwatren vloog,
„Den onverbroken' top der golven overtoog:
„Van hem is Trojes Heer, de Koning Tros, geboren.
„Een drietal spruiten was dien strijdbren weêr beschoren,
„Gevreesde Assarakus, en Ilus, en die zoon,
„Ten hemel ingerukt om 't ongelijkbaar schoon,
„Die Ganymeed, zoo fraai van leest en oog en wezen,
„Jupyn door 't Godendom ten schenker uitgelezen.
„De Koning Ilus gaf Laömedon het licht;
„Hij weêr aan Klytius, die voor geen' vijand zwicht,
„Aan Hiketàön, aan Tithónus, aan hunn' broeder,
„Den grijzen Priamus, nog Trojes Staatsbehoeder,
„En Lampus, hun gelijk, dien niets verduistren kon,
„Terwijl Assarakus held Kapys óverwon,
„Wien slechts een eenig kind, Anchises, werd geboren:
„Ik stam van dezen held, en 't Hoofd der legerkoren,
„Prins Hektor, van den Vorst. — Zoo edel is mijn bloed.

„Maar

„Maar Jupiter vergroot of dooft den oorlogsmoed
„Naar eigen' wil en keus, want hij beheerscht ons allen. —
„Doch laat ons niet verblind, als woeste kindren, brallen,
„In 't middenruim van 't heir: men ftapelt ligt om ftrijd
„Een' hoop van fmaadreên op, wier kracht de ziel doorfnijdt,
„Wier overlast misfchien geen roeigalei zou dragen.
„Der menfchen tong is rad, en fchept vermaak in 't knagen:
„Het woordenveld is ruim en groot de redepraal,
„En 't antwoord ftaat gelijk met de uitgeworpen taal.
„Maar waarom twisten wij, door woordenfchijn bedrogen,
„Als vrouwen, in haar drift verwoed op ftraat gevlogen,
„Die waar en onwaar, en wat gramfchap haar gebiedt,
„Met galmend fpijtgefchreeuw van bitfe lippen fchiet?
„Geenszins zult gij mij toch door bittre fcheldtaal keeren,
„Maar door uw wapen flechts: welaan dan, ftraks de fperen
„Met onbedwingbren fpoed op helm en borst gedrild."

Hij zegt en mikt reeds op Achilles fonklend fchild,
Dat van de botfing dreunt, met kracht en zelfvertrouwen
In de onverwinbre vuist voor 't ligchaam uitgehouên.
Achilles echter beeft, beguicheld door den waan,
Dat ligt Enéas fpiets den beuklaar door mogt gaan.

Dic

Die blinde! niet bewust dat giften van de Goden
De krachten van den mensch een' vasten weêrstand boden.
Het wapen dringt niet voort, maar wordt gestuit door 't goud,
Dat, ondoorgriefbaar vast, zijn vlugge vaart weêrhoudt.
Slechts twee der platen had Enéas speer geschonden,
Terwijl nog drie der vijf haar' voortgang tegenstonden. —
Uit een van goud, aan twee van koper vastgekneld,
En twee omlaag van tin, was 't vijftal zaamgesteld. —
Die derde nu van goud beteugelt haar in 't grieven.

Nu spoedt zich Peleus zoon Enéas schild te klieven,
En treft zijn weêrpartij in 't buigzaam krijgsrondas,
Nabij den bovenrand, waar 't staal niet stevig was
En 't leer slechts dun gespreid. De speer was doorgedrongen,
En 't ingekrompen leer al krakende afgesprongen.
Enéas kromt zijn lijf, en houdt den beuklaar meer
Van 't wijkend ligchaam af, terwijl de lange speer,
Na 't scheuren van den rand, aan 't breede schild ontzonken,
Nog trillende, achter hem in de aard' blijft vastgeklonken.
Beveiligd voor de spiets, maar van den schrik vermand
Bij 't zien van 't lijfsgevaar, houdt nog Enéas stand.
Achilles rukt zijn kling, bij 't ijslijk stemverheffen,

Met

Met geestdrift uit de ſcheede en wil zijn' vijand treffen,
Maar deze grijpt een' ſteen van zulk een overwigt,
Dat zelfs een paar van hen, die nu de zon verlicht,
Dien niet bewegen zou, doch hem niet zwaar te beuren,
En wil hem met dien klomp of helm of ſchild verſcheuren,
Wier dekſel Peleus zoon voor 't ſneuvlen had bewaard;
Terwijl hem deze had verſlagen door zijn zwaard,
Ware op Neptunus taal, bij 't zien van 't vruchtloos pogen,
Der Goden kring niet ras tot onderſtand bewogen:
„ o Hemellingen! om Enéas voed ik rouw,
„ Die, ſteunende in zijn' waan op Febus woordentrouw,
„ Door 't zwaard van Peleus zoon ten afgrond in gaat varen.
„ Die dwaas! Apolloos hulp zal hem geen redding baren.
„ Maar waarom hem geſtraft, die nooit zijn' pligt vergeet?
„ Waarom zijn hoofd gedoemd voor wat hij niet misdeed?
„ Zijn offer werd toch ſteeds goedgunſtig aangenomen.
„ Welaan dan; laat men hem aan 't onheil doen ontkomen,
„ En Jovis gramſchap niet ligtzinnig doen ontſtaan,
„ Indien Achilles hem door 't lemmer neêr mogt ſlaan.
„ Hij is van 't Lot beſtemd, om niet voor 't leed te zwichten,
„ Maar 't huis van Dardanus een' nieuwen ſtam te ſtichten.
„ Altijd was Dardanus, beroemd door deugd en magt,

„ Ju-

„Jupyns geliefdste zoon, uit heel zijn aardsch geslacht.
„Het bloed van Priamus heeft lang zijn gunst verloren,
„En Trojes schepter is Enéas thans beschoren,
„En 't kroost van 't heldenkroost, dat hij verwekken moet."

„Pleeg met u zelven raad, Beheerscher van den vloed!" —
Dus antwoordt Juno weêr — „of gij den held wilt sparen,
„Of, wat genegenheid zijn braafheid u moog' baren,
„Hem overlaten wilt aan 't staal van Peleus zoon.
„Maar Pallas heeft te vaak in 't oog der Hemelgoôn
„Met mij gezworen van geen' Trojer ooit te hoeden,
„Zelfs dan, wanneer de Griek, in 't onbeteugeldst woeden,
„Den laatsten zoon van Tros in rook en bloed versmoort."

Zoo ras der Watren God haar grimmige uitspraak hoort,
Vliegt hij de lansen door en 't krijgsgewoel der helden,
Naar de oorden, waar de twee zich dood en neêrlaag spelden.
Hij dekt Achilles oog met ondoortastbren nacht,
En rukt zijn lange speer, met bovenaardsche kracht,
Enéas beuklaar uit en legt haar voor hem neder,
En scheurt dien krijgsman, die zijn' sterken vijand weder
Wil treffen met den steen, als door geweld omhoog,

En

En voert hem ijlings uit der helden ſcheemrend oog,
Tot waar de ſtandaards der Kaukóniſche oorlogsbenden
Aan 't uiterst eind' van 't heir zich naar de voorſpits wendden.
Hier zet de God hem neêr, en ſpreekt hem galmend aan:
„Wat Godheid ſpoorde uw' geest tot zulk een dwaas beſtaan,
„Om Peleus dappren zoon, die waarder aan de Goden,
„En ſterker is dan gij, ten kampſtrijd uit te nooden?
„Ontwijk dien krijgsheld eer, wanneer ge in 't oorlogsveld
„Hem, ondanks uw beſluit, bij toeval tegenſnelt,
„Opdat gij tegen 't Lot niet voor den dood zoudt bukken.
„Maar is ook hij niet meer, dan kunt gij 't ſlagveld drukken
„En ijvren aan de ſpits, en ſlaan den vijand neêr;
„Want gij zijt niet beſtemd voor 't Griekſche wraakgeweer."

Na 't ſpreken dezer taal, verdwijnt hij in den hoogen,
En rukt den Griekſchen held de ſcheemring weg van de oogen.
Die ziet weêr zonder mist, en ſlaakt een' bittren zucht,
En geeft met dezen kreet zijn' bangen boezem lucht:
„Wat wonder, groote Goôn! de ſpeer ligt aan mijn voeten,
„En hij, dien ik beſtreed, die voor zijn' hoon moest boeten,
„Is aan mijn oog ontrukt. — Zoo was Anchiſes zoon,
„Wiens taal mij ſnoevend ſcheen, begunſtigd van de Goôn!

„Hij

„ Hij leev' dan! ik voor 't minst zal met geen' krijgsman ſtrijden,
„ Wien 't vlugten, als hij 't wenscht, van ſneuvlen kan bevrijden.
„ Maar kom, den Griek geſpoord tot onverwinbren moed,
„ En ſtraks op nieuws geplast in 't gruwzaam vijandsbloed."

Hij zegt, doorkruist de ſchaar, en ſpoort zijne oorlogsmagten:
„ Komt, Grieken! toeft hier niet, blijft naar geen' aanval wachten,
„ En ijvert hoofd voor hoofd, niet met geheel de ſchaar.
„ Al is mijn invloed ſterk, het valt mijn kracht te zwaar
„ Om met den ganſchen drom van Trojes heir te ſtrijden.
„ Zelfs Pallas, noch de God, dien wij den krijgsdienst wijden,
„ Offchoon zij Goden zijn, kan zulk een magt verſlaan.
„ Zoo veel ik nu door kracht en geestdrift kan beſtaan,
„ Zal mij geen oogenblik de heldenmoed begeven;
„ Maar ik volhard getrouw, en moog' de vijand beven,
„ Die, waar mijn wapen ſtraalt, mijn krachten nog vergeet."
Dus ſpoort hij 't leger aan, en Hektors wapenkreet
Verheft den oorlogsmoed in 't hart van Priams ſcharen,
Terwijl hij zweert de ſpruit van Peleus niet te ſparen:
„ Vrees, Trojes heldenbloed! vrees niet voor Peleus zoon.
„ In woorden kan ik mij wel meten met de Goôn;
„ In 't kampen viel dit zwaar: want grooter zijn hun krachten.

„ Achil-

„ Achilles ſchimpt nog voort en blijft uw' moed verachten;
„ Maar deels gelukt zijn doel en deels volbrengt hij 't niet.
„ Al was hij 't vuur gelijk, dat niets op aarde ontziet,
„ Al was zijn moed van ſtaal, ik zal dien held braveren."

Hij zegt en 't heir rukt voort en heft de punt der ſperen,
En dringt vereenigd op met trapplend krijgsgeluid;
Doch nu wordt Priams zoon door Febus wil geſtuit:
„ Beſtrijd Achilles niet, maar wijk in 't hart der ſcharen,
„ o Hektor! wijk een wijl voor eigen lijfsgevaren,
„ Opdat zijn lemmer of zijn lans u niet doorboor'."
Hij zweeg en Hektor keert van 't ingeſlagen ſpoor,
Verpletterd van den last, door Febus uitgeſproken.

Achilles ſlaakt een' kreet, ten boezem uitgebroken,
En, 't hart van moed bezield, ſtort op den vijand neêr.
Hij velt Iſitiön, een' ſtrijdbren Opperheer,
Otrynteus, groot van moed, bij Sardes oorlogskoren,
Aan Tmólus bergvoet, uit een Stroomgodin geboren:
Dien treft hij met de ſpeer in 't midden van zijn hoofd,
En 't wordt met éénen ſtoot als van elkaâr gekloofd.
Hij tuimelt, en de grond herklinkt van 't nedervallen,

Terwijl Achilles juicht: „Ontzettendſte van allen,
„Otrynteus zoon! gij valt: hier ſtroomt uw rookend bloed;
„En die u 't leven ſchonk betreurt, bij Hermus vloed
„En Hyllus vischrijk nat, waar al uw rijksvermogen
„En wettig erfgoed ligt, een' zoon, hem dus onttogen."
Dus roemt hij, nu de ziel uit 's vijands rif verhuist,
Door 't ongeduldig ſpan en 't wagenrad vergruisd.
Hij rukt bloedgierig voort op Hektors krijgsgenooten,
En treft den eêlſten van Anténors dappre loten,
Den held Demóleon, door helm en ijzer heen'
In 't openſcheurend hoofd. De lans dringt door in 't been:
Het brein loopt vol met bloed, en hij ligt neêrgeſlagen.
Nu wordt Hippodamas, die neêrſpringt van den wagen
En voor Achilles vlugt, doornageld van de ſpeer,
Die hem den rug doorpriemt. Hij ſtort al brullend neêr:
Een' offerſtier gelijk, door al de heldenſcharen
Van 't rijk Iónie op Neptunus zoenaltaren
Blijmoedig voortgeſleept, en tot zijne eer gekeeld,
Terwijl 't herhaald gebrul den Zeebetemmer ſtreelt:
Zoo valt hij loeijend neêr met levenlooze leden.

Nu treft Achilles, met de ſpeer vooruitgetreden,

Den

Den jongsten Koningszoon, Vorst Polydorus, aan,
Dien Priam nimmer tot den oorlog uit deed gaan,
Zijn teêrgeliefdste spruit, de vlugste in 't wedloop houên:
Hem voert zijne ijdelheid en jeugdig zelf betrouwen
Aan de eerste legerspits, tot waar hij 't aanzijn derft,
En Peleus zoon hem wreed de ruggegraat doorkerft,
Waar 't pantser dubbel was, en de opgevulde randen
Zich paarden in den knoop der gouden gordelbanden.
De speer dringt foltrend in zijn krimpend ligchaam door,
En bij den navel uit: hij tuimelt neêr in 't spoor,
Maar rust nog op de knie en slaat met nutloos pogen
Zijn vuist in 't ingewand, en 't licht begeeft zijne oogen.

Zoo ras nu Trojes held zijns broeders lot verstond,
Die zich het lijf verscheurt en voortrolt langs den grond,
Bedekt een mist zijn oog: nu kan hij 't hart niet dwingen;
Maar spoedt zich als een vlam de voorspits door te dringen
Met opgeheven speer en mikt op Thetis spruit:
Die ziet den Trojer naauw of springt met drift vooruit,
En schreeuwt: „Daar is hij nu, die mij de borst doorboorde,
„Wiens haatlijk oorlogsstaal mijn' waardsten halsvriend moordde.
„Nu wijken wij elkaâr niet langer meer in 't veld."

Hij zegt, en met een' blik, die niets dan bloeddorst fpelt,
Voegt hij er dit nog bij: „Genaak om ras te vallen."
Doch Hektor antwoordt hem: „Uw onverftandig brallen
„Verfchrikt mij niet, o held! gelijk een weerloos kind.
„Verwacht dit niet van mij, die ligt nog woorden vind,
„Waarvoor de redekracht van uw gefchimp moet wijken.
„Ik weet, daar gij verfchijnt, kan Hektors moed niet blijken.
„Maar of ik, hoe gering, hoe min begaafd met kracht,
„U 't licht benemen kan, dit hangt aan hooger magt.
„Hoe fel mijn wapen treft is dikwijls ondervonden."
Dus fpreekt hij, en de fpeer wordt drillende afgezonden:
Doch Pallas gaat haar punt met zacht geblaas te keer,
En brengt haar, omgewend, aan Hektors voeten weêr.

Achilles flaakt een' kreet, en dreigt, vooruitgedrongen,
Den Trooifchen Legervoogd, reeds aan de wraak ontwrongen
Door Febus Godenhulp, die 't lijf met nevlen hult.
Tot driemaal nadert hij, van dolle fpijt vervuld,
Tot driemaal kan hij flechts een dunne lucht doorboren,
En bij de vierde maal doet hij zijn dreiging hooren:
„Thans, fchaamtelooze! wordt uw leven nog bewaard,
„Uw fterfuur was nabij; 't is Febus, die u fpaart,

„Door

„Door uw geloftenreeks bij 't nadrend leed bewogen;
„Doch fchraagt mij een der Goôn in 't onvermoeibaar pogen,
„Dan zeker doop ik ras mijn lemmer in uw bloed.
„Nu vel ik de andren neêr, wat vijand me ook ontmoet'."

Hij fprak, en Dryops hals wordt bij den ftrot getroffen;
Doch hij begeeft dat lijk in 't plettrend nederploffen.
Demúchus, groot van moed, en fterk in de oorlogskans,
Voelt nu de forfche knie doornageld van zijn lans,
En 't leven wordt hem ftraks door 't breede zwaard benomen.
Thans werpt hij, driftig tot den aanval opgekomen,
Het kroost van Bias uit den oorlogswagen neêr,
En treft Laögonus met de opgeheven fpeer,
En Dardanus door 't zwaard. Ook Tros verliest zijn leven,
Alastors jonge fpruit, die in zijn' angst voor 't fneven
Zich voor hem nederwierp en aan zijn knien floot,
Opdat zijn deernis hem mogt' redden van den dood:
Onzinnige! onbewust dat niets zijn hart kon winnen.
Achilles toch was wreed, niet wankelbaar van zinnen,
Noch teeder van gemoed: hij klemt zich aan hem vast,
Terwijl hem in 't gebed het lemmer reeds verrast,
En in de lever dringt, die, 't ligchaam uitgefchoten,

Zijn lijf met bloed bedekt, al ſtroomend neêrgevloten,
En 't oog van 't licht beroofd. — Nog woedt Achilles door;
Zijne onvermoeide ſpeer dringt Mulius in 't oor,
En 't ander oor weêr uit. Ook Echeklus moet bukken,
En voelt zich 't foltrend zwaard in hoofd en harſens drukken.
Het ſtaal wordt heet van 't bloed: Agénors ſpruit zinkt neêr,
En 't albeheerſchend Lot beſtiert Achilles ſpeer.
Thans gaat zijn wapen, naar Deukalion verzonden,
Hem bij den zenuwknoop des elleboogs doorwonden,
En wringt zich door de hand; hij nadert in zijn vaart
Tot bij dien oorlogsman, die 't onheil tegenſtaart,
En doet en helm en hoofd, door 't moordend zwaard getroffen,
Geſcheiden van den romp, herklinkend nederploffen,
Terwijl zijn vloeijend merg als opbruist langs den rug,
En 't lijk ter aarde ſtort. Nu treft hij, altijd vlug,
Den woesten Rhigmus, die uit Thracie op kwam dagen,
En deze tuimelt van zijn' hoogen oorlogswagen,
In d' opgeſcheurden buik door 't ſnijdend ſtaal doorboord;
En Aréïthoüs, die 't ſpan tot wenden ſpoort,
Wordt in den rug gewond, en valt, beroofd van leven,
Bij 't ſteigren van 't geſpan, verward dooreengedreven.

Ge-

Gelijk een felle vlam, die langs de heuvlen woedt,
Hun boschrijk middenruim doorblakert van den gloed,
Bij 't ruifchen van den wind, dan Oost dan West geflagen:
Zoo blijft hij, als een God, een fneuvlend heir verjagen,
En velt de legers neêr: het bloed doorweekt den grond.
Gelijk de rundren, die de landman zamenbond,
Om 't afgemaaide graan vereenigd fijn te treden,
't Gedorschte koren zien verbrijzlen door hun fchreden:
Zoo trapt Achilles fpan, geprikkeld door zijn vuist,
Door ftapels lijken heen', die 't krakend rad vergruist,
En as en wagen rookt, van 't fchuimend bloed omgeven,
Door 't voorwaarts ijlend fpan en 't wiel omhoog gedreven,
Terwijl de Griekfche held, door gloriezucht gefpoord,
Zijne onverwinbre hand verlustigt in den moord.

EEN EN TWINTIGSTE BOEK.

INHOUD

DES

EEN EN TWINTIGSTEN BOEKS.

ACHILLES *drijft de Trojanen deels naar de ſtad, deels in de rivier* XANTHUS. *Hier velt hij* LYKAON *en* ASTEROPEÜS, *en ſtort een aantal lijken in den ſtroom. De Rivier gebiedt hem hare bedding te verlaten, en dreigt, zoo hij niet gehoorzaamt, hem door hare woedende golven te verzwelgen. In deze worſteling komen* NEPTUNUS *en* MINERVA ACHILLES *te hulp, terwijl* XANTHUS *den* Simoïs *om bijſtand roept.* JUNO *ſtelt hem* VULKANUS *tegen, die het*

veld

veld en de Rivier verzengt, en niet aflaat zijne vlammen uit te ſtorten, totdat JUNO *hem zulks gebiedt. Nu ontſtaan er verſchillende gevechten tusſchen de* Goden, *welke naar den* Olympus *wederkeeren.* APOLLO *alleen blijft, om de Trojanen, voor welke* PRIAMUS *de poorten doet ontſluiten, tegen* ACHILLES *te beſchermen, en trekt hem, onder de gedaante van* AGENOR, *van de ſtad af.*

Ver-

Verjaagd tot bij den rand der opgezwollen ſtroomen
Van Xanthus breeden vloed, uit Jovis voortgekomen,
Drijft Peleus heldenzoon des vijands heir uiteen,
En zweept hen de akkers door naar Trojes muren heen',
Van waar zich onlangs nog de Griekſche legerbenden,
Door Hektors zwaard bedreigd, naar vloot en wijkplaats wendden.
Hier vangt de woeling aan; men vlugt, van 't ſpoor gebragt;
De gade van Jupyn verſpreidt den zwartſten nacht,
En 't halve deel van 't heir, aan 't moordend ſtaal ontkomen,
Stort met een luid getier in de onontwijkbre ſtroomen.
De vloed ruischt brullend door en de oever ſlaakt een' zucht:
Men zwemt al worstlend voort, bij 't galmen van de lucht

Door

Door 't ijslijk noodgeſchreeuw en 't wee verſpreidend kermen.
Gelijk een ſtijgend vuur den ſprinkhaan, als met zwermen
Doet rijzen van den grond, en blakert door zijn' gloed,
En, van den ſchrik verſtijfd, in 't water ſtorten doet:
Zoo dwingt Achilles ſpiets des vijands heir tot wijken,
En vult den ſtroomkolk op met paard- en menſchenlijken.

Nu legt hij 't wapen neêr aan Xanthus oeverzand
En werpt zich, als een God, zijn lemmer in de hand,
Alleen gezind tot moord, in de opgevulde ſtroomen.
Een naar gehuil ſtijgt op van die hij om doet komen
Bij 't flikkren van 't rapier, en 't ſchuim wordt bloedig rood.
Gelijk het ſchubbig heir bij 't ſiddren voor den dood,
Den ſchrikbren dolfijn mijdt, ontzaglijk in 't vernielen,
En naar de havens deinst en wegſchuilt bij de kielen:
Zoo dringt de Trojer voort in Xanthus golvend nat
En duikt aan de oevers weg. — Doch nu, van 't moorden zat,
Verkiest Achilles, uit den hoop van Hektors magten,
Een dubbel zesgetal om voor zijn' vriend te ſlagten.
Hij ſleept ze, als hinden, weg, door killen ſchrik verrast,
En bindt hen op den rug de klamme handen vast
Met koorden, door hen zelve om 't wapenkleed geſloten,

En

En zendt hen naar zijn vloot, omſtuwd van togtgenooten,
Terwijl hij de oorlogskling weêr doopen gaat in 't bloed.

Nu ſnelt hem Priams zoon, Lykàon, in 't gemoet,
Die wegvlood uit den ſtroom, een Vorst, in vroeger dagen
Op Priams eigen veld vermeesterd in zijn lagen,
Wanneer hij, niet bewust van 't hem genakend leed,
Uit jeugdig vijgehout zijn wagenknopjes ſneed.
Hij viel, bij nacht verrast, den Griekſchen held in handen,
En was, ten ſlaaf gemaakt, den Vorst op Lemnos ſtranden,
Iäſons Koningsſpruit, voor hoogen prijs verkocht,
Bij wien Eétion, aan Priams huis verknocht,
Arisbaas Koning, hem voor losgeld had doen ſlaken;
Hij wist zich door zijn vlugt van dezen vrij te maken;
Sinds ellef dagen reeds genoot hij 't bijzijn weêr
Van al zijn magen, en de tweemaal zesde keer
Zou 't alverkwikkend licht hem in zijn land beſtralen,
Wanneer hem Peleus telg in 't gapend graf liet dalen.

Zoo ras hem deze ontwaart, van ſpeer en ſchild beroofd,
En 't glanzig krijgshelmet reeds afgeſtort van 't hoofd, —
Want al zijn wapentuig was op den grond geſmeten,

En

En 't afgeworfteld lijf als zonder kracht van 't zweeten, —
Rijst in Achilles hart een wraakgefchreeuw omhoog:
„ Wat wonder—Goôn! kan 't zijn?—ontvouwt zich voor mijn oog!
„ Nu zal de vijand, dien mijn wapen kon verheeren,
„ Welras met nieuwe kracht op aarde wederkeeren,
„ Als deze, dien mijn gunst op Lemnos kust verkocht,
„ Wanneer hij 't levenslicht van mij verwerven mogt,
„ En dien geen pekelfchuim meer fcheidt van Trojes ftranden.
„ Doch voel' hij nu de kracht van 't wapen in mijn handen:
„ Zoo blijk' mij na zijn' dood, of hij zich even ligt
„ Nog éénmaal op zal doen voor mijn verbaasd gezigt,
„ Dan of de grond ook hem, als andren, zal betoomen."

Dus peinst hij; en, 't gemoed van affchrik ingenomen,
Genaakt hem Priams zoon, die 't ijslijkst wee verwacht,
En, door zijn' angst vervoerd, zijn knien te omhelzen tracht.
Achilles heft de fpeer, en wil hem 't feit doen boeten,
Doch hij ontduikt den ftoot, en ftort zich aan zijn voeten,
Terwijl de fcherpe lans, die 't ligchaam door moest gaan,
Al trillende, achter hem in de aarde vast blijft ftaan.
Hij grijpt met de eene vuist de fpeer, die 't leed ging baren,
En laat met de andre hand Achilles been niet varen,

En

En barst in beden los: „Genade, o Peleus zoon!
„Ik ſtort mij aan uw knien, o voedſterling der Goôn!
„En daag hier ſmeekend op: waarom mij wreed verſtooten?
„Voor 't eerst heb ik van u mijn onderhoud genoten,
„Wanneer ge mij voorheen' op Priams erf verwont,
„En, van mijn' vader weg, naar Lemnos kusten zond:
„Toen gold ik u, als ſlaaf, den prijs van honderd osſen.
„Driedubbel was de ſom, waarvoor me een vriend kwam losſen,
„En, ſinds ik wederkeerde aan 't hof van Trojes Heer,
„Beſtraalt ons Febus glans den tweemaal zesden keer.
„Nu ſtelt mij 't lot op nieuws in uw vergramde handen,
„En hij, die weêr gedoogt, dat gij mij aan moogt randen,
„Jupyn, de Blikſemgod, verfoeit me, en eischt mijn' dood.
„Het was Laóthoé, die uit een' Koning ſproot,
„Wiens ſtaf den Léleger in Pédaſus beſtierde,
„Dien 't meer Satnioïs als Vorst en Meester vierde,
„'t Was Altes dochter, die naast de andre vrouwen blonk,
„Met Priamus vereend, 't was zij, die 't leven ſchonk
„Aan mij en Polydoor, reeds door uw ſtaal verſlagen!
„Die broeder, onbevreesd om 't jeugdig lijf te wagen,
„Viel reeds aan de eerſte ſpits, doornageld van uw ſpeer.
„Nu treft dat leed ook mij, want niets voorſpelt mij weêr,

„Dat gij mij ſparen zult, nu 't Godlijk alvermogen
„Mij in uw handen ſtort. — Maar houd mijn beê voor oogen;
„Vergeef aan hem, die niet van de eigen moeder ſproot
„Als hij, die 't kostlijk bloed uws eedlen vriends vergoot!"

Zoo bidt hem Priams zoon en blijft om redding ſmeeken,
Maar ſchrikbaar klonk hem wat Achilles uit ging ſpreken:
„Wat roemt ge mij den prijs, waarvoor ik u verkocht!
„Zoo lang Patroklus nog voor Hellas kampen mogt,
„Schiep vaak mijn goedheid lust een aantal uit uw benden,
„Wien ik het leven ſchonk, voor losgeld heen' te zenden.
„Nu zal hier geen van hen, die Jupiters beſtuur
„Mijn gramſchap tegenvoert bij deez' gevloekten muur,
„Vooral niet Priams bloed zich voor mijn wraak beſchermen.
„Ook gij moet ſneuvlen, gij: waarom dat nutloos kermen?
„Patroklus, meer beroemd, viel ook wel neêr door 't ſtaal,
„En mij, die, glorievol, door kracht en ſchoonheid praal,
„Mij, van zoo groot een' Vorst uit Godlijk bloed geboren,
„Mij is niet minder ſtreng een ſtervensuur beſchoren
„Bij dag, bij 't morgen- of bij 't zinkend avondlicht,
„Wanneer ook mij een pijl of welbeſtierde ſchicht,
„In 't worstlen van den ſtrijd, den adem zal ontrooven."

Hij

Hij ſprak en Priams zoon voelt al zijn kracht verdooven;
De ſpeer ontglijdt zijn vuist en tuimelt neêr op de aard';
Hij breidt zijne armen uit en 't ingedreven zwaard
Dringt in zijn halsbeen door; hij valt ter neêrgeſtooten,
En de aarde is klam van 't bloed, aan 't rookend lijk ontvloten.

Nu grijpt Achilles hem wraakgierig bij den voet,
En ſmijt met luid gejuich zijn ligchaam in den vloed:
„Lig daar bij 't ſchubbig heir, dat ras uw bloed gaat drinken.
„Geen moederlijk geſchrei zal naast uw lijkbaar klinken.
„De Xanthus voert u meê naar 't golvend pekelſchuim,
„En ſpoedig wentelt zich in 't onafmeetbaar ruim
„Een groote visch omhoog, die 't lijk ten buit zal maken.
„Vergaat dus allen, tot wij Trojes muur doen blaken,
„Gij vlugtende, ik u na met opgeheven ſpeer;
„Geen onbedwingbre ſtroom beveiligt u hier meer,
„Geen ſtroom, wiens outer druipt van 't vet der offerſtieren,
„Wien gij behagen ſchept door paardengift te vieren;
„Maar ſtraf verbeidt uw hoofd, tot ge eens rampzalig boet
„Voor 't moorden van mijn' vriend, en al dat Griekſche bloed,
„Op onze vloot geplengd, toen ik u rust verleende."
Hij ſprak, terwijl de vloed, die reeds van gramſchap ſteende,

Diepzinnig overpeinst, hoe Peleus zoon gekeerd,
En Trojes heldenſchaar voor 't moordend ſtaal verweerd.

Achilles, die op nieuws zijn wapen af wil zenden,
Genaakt den leidsman der Péoniſche oorlogsbenden,
Die uit Pelégonus en Peribéa ſproot,
Asteropéüs, door zijn' moed en afkomst groot,
Den neef van Axios, een bron van Hellas ſtroomen.
Hem dreigt Achilles nu, met geestdrift opgekomen,
En hij verbeidt dien held, bij 't wijken uit den vloed,
Twee ſperen in de vuist; de Xanthus geeft hem moed,
Verbolgen in zijn hart om zoo veel Koningsloten,
Meêdoogenloos vermoord en in den ſtroom geſtooten.
Met onverſaagdheid op elkander aangeſneld,
Voegt Peleus zoon hem toe: „Wie zijt gij toch, o held,
„Die mij nog weêrſtand biedt? zij, die mijn kracht niet vreezen,
„Zijn telgen van een huis, tot nederlaag verwezen."
Maar deze ontdekt zich dus: „Wat raakt u mijn geſlacht?
„Als Hoofdbeveler der Péoniſche oorlogsmagt,
„Zag me Ilium ſinds tien en éénen dag genaken.
„De vloed, die mijn gebied zoo vruchtbaar weet te maken,
„De kabblende Axios, begunſtigd van de Goôn,

„Had

„Had een' beroemden held, Pelégonus, tot zoon,
„En die gaf mij 't beſtaan; nu hebt gij 't all' vernomen;
„Laat een' van ons hier nu 't vijandig bloed doen ſtroomen."

Zoo dreigt hij. Peleus zoon verheft zijn wapen thans,
Terwijl zijn weêrpartij de felgepunte lans,
In ieder vuist gedrild, door 't luchtruim af gaat jagen.
Met de eene treft hij 't ſchild, wiens plaat, met goud beſlagen,
Vulkanus Godengift, haar verdren voortgang ſtuit.
Met de andre ſchuurt hij d' arm, en 't bloed dringt even uit,
Maar 't wapen, driftig langs Achilles rug gevlogen,
De grond als ingeſmeed, verliest de vrucht van 't pogen.
Nu mikt ook Peleus telg, alleen gezind tot ſtraf,
Met Pélions geweer, maar 't dwaalt van 't ligchaam af,
En blijft ter halver wege in 't oeverzand beſloten.
Hij ſpoedt zich, heet naar wraak, zijn lemmer nu te ontblooten,
En ſpringt, als dol van ſpijt, weêr op zijn' vijand voort,
Die 't wapen ſcheuren wil van uit Skamanders boord,
Zijn kracht tot driemaal ſpant om 't weêr aan de aard' te ontrukken,
En weêr tot driemaal toe zijn poging ziet mislukken,
Doch bij den vierden keer, dat hij reeds vaardig ſtond
Die onverwinbre lans te knakken in den grond,

Zich onverhoeds door 't zwaard berooven ziet van 't leven.
Het ſtaal, zijn ligchaam bij den navel ingedreven,
Stort al het ingewand nog krimpend met zich uit,
Terwijl een donkre nacht de zwijmende oogen ſluit.

Achilles ſcheurt hem nu de wapens van de leden,
En vangt zijn grootſpraak aan, hem op de borst getreden:
„ Zoo moet gij ſneuvlen! — ſchoon geſproten uit een' vloed,
„ De kampſtrijd valt u zwaar met Jovis heerlijk bloed.
„ Uw' oorſprong hoorde ik u als van een' Stroomgod noemen,
„ Ik mag dien van Jupyn, den Hemelkoning, roemen.
„ Mijn vader Peleus, nog gehuld met Fthiaas kroon,
„ Was ſpruit van Eakus, en dees weêr Jovis zoon;
„ En overtreft hij nu 't veelvuldig heir der ſtroomen,
„ Dan ook zijn kroost een teelt, van Stroomgoôn voortgekomen.
„ Kon ooit der watren magt een' ſtervling dienstbaar zijn,
„ Gij waart verdedigd; doch men kampt niet met Jupyn,
„ Zelfs Achelóüs niet, onbreidelbaar in 't woeden,
„ Noch buldrende Oceaan, van wien de bron der vloeden,
„ En de onafmeetbre zee en 't kabblend waterveld,
„ En 't vloeijend bronkristal uit zuivren oorſprong welt.
„ Ook deze trilt voor hem bij 't ijslijk donderknallen,

„ Als

„Als de onontwijkbre vuist zijn' blikfem neêr doet vallen."
Hij fprak, ontrukt met drift zijn wapen aan den kant,
En laat zijns vijands lijk in 't flibbig oeverzand,
Begraven in den ftroom, ter prooi van duizend dieren,
Bevolkers van den vloed, die hongrig om hem zwieren.

De held vliegt ijlings voort tot bij 't Péonisch heer,
De watren langs gevlugt en zonder Krijgshoofd meer,
Na 't zien der nederlaag de bloem dier legerkoren,
In 't hevigst worstlen, door Achilles vuist befchoren.
Nu velt hij Mnéfus neêr, den Vorst Therfilochus,
Den ftrijdbren Ofelest, den held Astypylus,
Naast Médon, Thráfius en Enius getroffen;
Nog meer Péoners had zijn lemmer neêr doen ploffen,
Wanneer de Xanthus zelf, in 't Godlijk hart verwoed,
Zich, als een krijgsman, niet beklaagd had uit den vloed:
„Gij overtreft den mensch, o Peleus zoon! in krachten,
„Maar ook in euveldaân, en bouwt op hooger magten,
„Tot uwen dienst gereed. — Is u hier toegeftaan,
„Om al wat Trojer heet door 't lemmer neêr te flaan,
„Voltrek uw opzet vrij, maar tracht van mij te wijken.
„De diepten van mijn' vloed zijn opgevuld met lijken:

„ Ik rol mijn' zilvren ſtroom niet rustig zeewaarts voort;
„ Der lijken ſtapel groeit, en nog verſpreidt gij moord!
„ Laat eindlijk af van mij: de ſchrik bedwingt me in 't ſtroomen."

„ Gij zult, o Jovis telg! uw voorſchrift na zien komen;" —
Herneemt Achilles nu — „ doch ik verlaat u niet,
„ Dan wen 't meineedig volk in Trojes muurtrans vliedt,
„ En Hektor zelf voor mij, of ik voor hem zal bukken."
Hij zegt en ſpoedt zich, als een Godheid, voort te rukken,
En eindlijk roept de Stroom den blonden Febus aan:
„ Gij hebt aan 's Vaders last, o Schutter! ſlecht voldaan,
„ Die u bevolen had om Trojes hulp te ſtrekken,
„ Tot de avondſchemerglans 't beſchaduwd veld zou dekken."
Hij ſteende, en Peleus zoon, van Trojes bloed omplast,
Springt ijlings in den vloed, die brullend zwelt en wast,
En al zijn golven ſchokt, en al den last der lijken,
Die ſchrikbre Achilles voor zijn lemmer deed bezwijken,
Weêr opgeeft met den ſtroom, en, loeijende als een ſtier,
Doet ſtuiven langs zijn boord, en kolk en riet en wier
Tot heul verſtrekken doet voor hen, die 't zwaard ontſprongen.
De golven, om den held al borlende opgedrongen,
Rammeijen 't zuchtend ſchild, en ſtormen bonzend aan,

Maar

Maar eindlijk grijpt hij, nu hij langer niet kan ſtaan,
Een' hoogen olmenboom met de uitgeſtrekte handen,
En rukt hem krakend los uit de opgeſcheurde ſtranden
Naar 't midden van den vloed, die voor zijn takken wijkt,
En maakt hem tot een brug, waarmeê hij 't veld beſtrijkt.
Thans ſpringt hij uit de kolk en ſpoedt zich langs de kusten,
In 't hart bekommerd, maar de Godheid blijft niet rusten,
En dringt nog op hem aan met donkerzwarten vloed,
Tot breidling zijner kracht, en ſteun van Priams bloed.

Achilles, met één' ſprong een' boogſcheut ver geweken,
Rukt als een aadlaar voort, die 't luchtruim door gaat breken,
In overmagt en vlugt der woudbewoonren Vorst:
Zoo vliegt hij; 't blinkend ſtaal herklinkt hem op de borst,
Terwijl hij zijdlings wijkt, en Xanthus, nog verbolgen,
Met onbedwingbren ſpoed hem buldrend na blijft volgen.
Gelijk een nieuwe beek, in de uitgedolven grift,
Door veldhouweel en kunst van aarde en ſteen geſchift,
Langs kruid en beemden vloeit met zilverblanke watren,
En over keitjes ruischt, die op haar' bodem klatren,
En, kronklend afgeſtroomd, een koele bedding vindt,
En 't in haar vlugheid van den waterleider wint:

Zoo blijft de breede ftroom Achilles fpoor beftrijken;
Want menfchenkracht moet voor de kracht der Godheên wijken.

Zoo vaak zich Peleus telg op de onbedwingbre vlugt
Wil keeren om te zien of hemel, aarde en lucht,
En al wat Goôn bevat hem woedend aan blijft grimmen,
Zoo dikwijls voelt hij 't fchuim tot op de fchoudren klimmen,
En fpringt hij weêr omhoog, door moeite en leed verheerd,
Terwijl de breede vloed zich tegen hem verweert,
En hem de beenen treft, en de aarde als weg doet zinken.
Thans laat hij, diep verneêrd, zijn jamrend wee herklinken,
En rigt zijn' blik omhoog: „ Redt dan bij 't Godenbloed,
„ o Vader Jupiter! mij niemand van dien vloed!
„ Ik zal daarna gedwee mijn lotbefchikking dragen.
„ Ach! moeder Thetis zelv' verlaat me in hinderlagen;
„ Zij heeft mij 't meest verblind, zij logentaal vermeld,
„ En van Apolloos fchicht mij hier mijn' dood voorfpeld.
„ o! Had mij Priams zoon, de luister van dees landen,
„ De ftrijdbre Hektor flechts doen fneuvlen door zijn handen,
„ Dan had voor 't minst een held den held van 't licht beroofd,
„ En 't pantfer buit gemaakt! nu zal mijn jeugdig hoofd
„ Hier buigen zonder glans, verweldigd van de ftroomen,

„ Een'

„ Een' herdersknaap gelijk, door regens omgekomen."

Hij bad; de Zeegod, tot zijn' onderſtand gereed,
Vliegt nu met Pallas toe, in menſchenvorm omkleed.
Zij grijpen hem de hand, en 't Hoofd der pekelbaren
Doet kracht en heldenmoed in 't zwoegend ligchaam varen:
„ Vrees niets, o Peleus zoon! en kwel u niet te zeer."—
Dus zegt hij — „ Jupiter zendt u verſterking neêr
„ In Pallas nevens mij; u zal geen ſtroom verheeren.
„ Gij zult hem daadlijk in zijn bedding weêr zien keeren;
„ Doch handel naar den raad, waartoe mijn gunst u ſpoort.
„ Ontzie geen' vijand; ga met bloedvergieten voort,
„ Tot ge al wat vlugten mogt in Trojes wal doet rukken;
„ Maar keer, als Hektor valt en voor uw ſtaal moest bukken,
„ Keer naar de vloot terug: wij ſchenken u dien glans."
Dus ſpreekt dat hemelsch paar en keert naar hooger trans.
Doch hij — want Godenlast doet kracht en hoop ontvonken—
Hij ſtapt weêr op naar 't veld, als in den plas verzonken,
Door wapens overſpoeld, met lijk aan lijk bevracht,
En heft zich hooger op, geſchraagd door Pallas magt;
Terwijl geen vloed hem meer beteugelt door zijn baren.

De

De Xanthus laat nogtans zijn'. fellen wrok niet varen,
Maar borrelt grimmig op en roept, nog onvoldaan,
Den breeden Simoïs met luiden weêrklank aan:
„Beteuglen wij dien Griek, die u en mij doet lijden.
„De Trojer blijft weldra niet meer bestand in 't strijden,
„En Priams groote stad versmelt in oorlogsbrand.
„Kom, laat uw sluizen los; verleen me uw' onderstand;
„Hoop al uw golven zaam' en doe uw bedding koken;
„Dwing hem, die reeds te lang uw boord van bloed deed rooken.
„Die Godenwerk bedoelt, door uitgeworpen' steen
„En zaamgedreven hout, om weêr terug te treên.
„Geen leest, geen heldenkracht, geen schoonheid moog' hem
„Ja zelfs die wapens niet, die, ginds of her verlaten, (baten,
„Bedolven worden op den bodem van mijn rijk;
„Terwijl ik eindlijk hem belemmer door mijn slijk,
„En bergen zands vergaâr, die hem ten graf verstrekken,
„En 't hooggeprezen lijf met zulk een' heuvel dekken,
„Dat Agamemnons heir zijn beendren nooit hervindt,
„En dit zijn rustbed zij, wanneer men, deugdgezind,
„Zijn' lijkdienst vieren wil, en hem een grafplaats stichten."

Hij sprak, door spijt verblind, en wil den held doen zwichten;
En

En dringt met ſchuim en bloed en ſtapels lijken voort.
Zijn donkre vloed, op nieuws met kracht vooruitgeboord,
Stijgt buldrend voorwaarts om Achilles weg te ſlepen.
Maar Juno, reeds door vrees in 't zorgend hart benepen,
En voor den held beducht, verheft een' luiden kreet,
En roept Vulkanus toe: „Maak u ten ſtrijd gereed:
„Wij achten Xanthus vloed aan u gelijk in 't kampen.
„Genaak, verſpreid uw vlam, verjaag hem door uw dampen.
„Ik laat terwijl uit zee een' wervelwind ontſtaan,
„En voer den Zefyrus en woesten Notus aan,
„Om de eens verſpreide vlam onteugelbaar te maken,
„En al de Trojers met hun wapens weg te blaken.
„Gij, zeng aan Xanthus boord de boomen door uw' gloed;
„Stort hooge vlammen in de branding van den vloed;
„Laat vleitaal noch gedreig uw' oorlogsmoed beteuglen,
„En jaag uw vonken voort op onvermoeibre vleuglen,
„Tot ik mijn' wil verklaar; dan zij de brand geſtuit."

Dus klonk hier Junoos last. Hij ſtort zijn vlammen uit,
En woedt de boorden langs, en blaakt den hoop van lijken,
Die ſchrikbre Achilles voor zijn lemmer deed bezwijken,
En droogt den waterplas en wat zijn kracht verſlond.

Ge-

Gelijk de najaarswind den versch doorſproeiden grond
Weêr daadlijk opdroogt en den landman vreugd doet ſmaken:
Zoo hevig ſchroeit hij 't veld en zengt door 't fonklend blaken
Den lijkenhoop tot asch en ſtort zich in den ſtroom.
Hij ſteekt den tamaris en olm en wilgenboom
En wier en lotus aan, met wat de waterplasſen
In welig kruid en groen ten oever uit doen wasſen.
De visſchen, krimpend aan de boorden vastgeklemd,
En heel dat ſchubbig heir, dat in zijn kolken zwemt,
Verſtikt in rook en damp en weet geen lucht te krijgen.
De Stroomgod zelf verzengt en eindlijk breekt hij 't zwijgen:
„Vulkanus! geen der Goôn is tegen u beſtand.
„Ik zoek geen' ſtrijd met hem, wiens adem elk vermant.
„Houd op; laat Peleus telg zijn' blinden moordlust koelen;
„Hij drijv' de Trojers uit: wat raakt toch mij hun woelen!"

Hij zucht, door 't vuur geblaakt, terwijl zijn bedding kookt,
Een kopren vat gelijk, door ſtapels hout geſtookt,
Wiens bodem, met geweld de vlam als opgedrongen,
Van 't borlend zwijnsvet ſuist, al kokende uitgeſprongen:
Zoo gloeit zijn heldre ſtroom en ziedend krimpt de vloed,
En bruist niet verder voort, maar ſtikt van rook en gloed,

Door

Door 's vijands wondre kunst zijn boorden ingeslagen,
Tot eindlijk angst en pijn hem overluid doen klagen,
En hij tot Juno roept: „ Wat drijft uw' zoon toch aan,
„ Om boven andren mij zoo grimmig neêr te slaan?
„ Wat toch misdeed ik meer dan al die andre Goden,
„ Aan Ilium verknocht? — ik zwicht op uw geboden,
„ Maar blussche ook hij zijn' brand. Ik zweer u bovendien,
„ Gij zult voor Trojes heil mij nooit weêr ijvren zien;
„ Ook dan niet als zijn trans in vuurgloed weg moet zinken,
„ Als Agamemnons heir zijn fakkels zal doen blinken."
Naauw hoort de Luchtgodin zijn' jammerlijken toon,
Of ze uit haar voorschrift aan Vulkanus, aan haar' zoon:
„ Laat af, mijn telg! het kan geen Hemelgodheid voegen,
„ Zich om der menschen wil in kampstrijd af te zwoegen."
Dus spreekt ze, en onverwijld gaat hij de vlam te keer,
En 't zilvren stroomkristal keert in zijn bedding weêr:
Zoo wordt dan Xanthus kracht door kracht teruggedrongen,
En 't paar door Juno, schoon met tegenzin, bedwongen.

Nu blaast de bittre Twist, alleen door bloed voldaan,
't Verdeelde Godendom tot woede en kampstrijd aan.
Men breekt als dondrend los bij 't noodgeloei der aarde,

Die

Die 't akligst rouwgehuil aan 's hemels raatling paarde.
De fchelle klank dringt door tot aan Olympus top,
En wekt in Jovis hart de zelfvoldoening op,
Zoo ras hij 't Godendom naar 't flagveld heen' ziet treden.
Men wijkt niet langer, maar genaakt met dubble fchreden,
De fchildverbreker Mars met opgeheven ftaal
Breekt op Minerva los, en uit dees fchampre taal:
„Wat fpoort u, fnoode, die vermaak fchept in 't beroeren!
„Om fchaamteloos de Goôn ten oorlog op te voeren?
„Herdenkt gij 't uur niet meer, waarin gij Tydeus zoon
„Tot mijn beftrijding noopte, en — overmaat van hoon! —
„Uwe eigen fpeer gebruikte om mij verwoed te wonden?
„Zij die vernedring nu door Pallas ondervonden!"

Hij fprak en raakt haar fchild, zoo vreeslijk voor 't gezigt,
En ondoorgriefbaar, zelfs voor Jovis blikfemlicht,
Met de onbedwingbre fpeer, wraakgierig voortgedreven:
Doch ijlings wordt door haar een groote fteen geheven,
Die, fcherp en zwart van kleur, in 't nu vertreden veld,
Door 't eerfte voorgeflacht tot fcheidpaal was gefteld;
Die treft hem aan den hals, hij tuimelt van die zwaarte,
En zeven akkers zijn bedolven door 't gevaarte

Van

Van 't ſchriklijk Godenlijf, terwijl 't metaal herklinkt,
En de omgekrulde vlecht op de aarde nederzinkt.
Minerva grimlacht nu, en haast zich luid te ſpreken:
„o Dwaze! was u dan voorheen' niet reeds gebleken
„Hoe veel ik ſterker ben, dat gij mij nog beſtrijdt?
„Nu is 't uw moeder zelv', die u aan 't onheil wijdt
„En onverzoenlijk haat, dewijl ge in 't oorlogsblaken
„'t Meineedig Troje meer dan Argos wilt bewaken."

Zoo dreigend ſpreekt ze en wendt de glinstrende oogen weêr.
Maar Venus, Jovis ſpruit, daalt tot zijn' bijſtand neêr,
En tracht hem bij de hand weêr van den grond te beuren.
Hij ſteent en kan zich naauw der zwijmeling ontſcheuren;
Doch Juno, die 't beſpeurt, ſpreekt Pallas driftig aan:
„Maak ſpoed; die onbeſchaamde, o ſchrandre! durft beſtaan
„Den menschverdelger Mars op nieuws aan 't ſtaal te ontvoeren;
„Kom, ſnel haar op den voet en ga de ontembre ſnoeren."
Dus ſpreekt ze, en Pallas vliegt, daar 't hart van blijdſchap brandt,
En treft haar op de borst met de opgeheven hand.
Zij voelt zich onverhoeds beſef en kracht ontrukken,
En gaat den vruchtbren grond naast ſchrikbren Mavors drukken.
Nu juicht Minerva weêr, met blijdſchap in 't gemoed:

„o! Waar' dit lot bestemd aan al wie Trojes bloed,
„Zoo lang het met den Griek om staatsbehoud wil strijden,
„Zoo blind en onbedacht zijn' onderstand blijft wijden,
„Als Venus hier aan Mars, beteugeld door mijn kracht! —
„Reeds lang had Pergamum gebukt voor hooger magt,
„En waar' de krijg gebluscht en wij 't gewoel ontweken."
Dus juicht ze, en Juno lacht, nu zij haar dus hoort spreken.

Thans spoort der Watren God den blonden Febus aan:
„Waarom toch blijven wij zoo van elkander staan?
„Het voegt ons niet, wanneer zich de andren dapper weren.
„'t Waar' schandlijk zonder strijd naar Jovis hof te keeren. —
„Gij, jeugdiger dan ik, begin: 't past niet aan mij,
„Dewijl ik grooter kunde en jaren heb dan gij.
„Hoe ijdel is uw hart! — of hebt gij reeds vergeten
„Wat ramp Laómedon, op u en mij gebeten,
„Voor 't eigenst Ilium ons, Goden, heeft gebaard,
„Wanneer hem onze dienst en bijstand was bewaard,
„En wij den jaarkring door, zijn werk om loon verrigtten?
„Ik bouwde hem dien wal, die voor geen' tijd moest zwichten,
„Dat heilig bolwerk in 't bedreigendst oorlogswee.
„Gij, Febus! waart bestemd om 't bulkend horenvee

„Op

„ Op Idaas veldtapijt uw' herdersſtaf te wijden.
„ Maar toen hij 't uiterst uur van 't dienstjaar weg zag glijden,
„ Onttrok hij ons verwoed het vastbedongen loon
„ Door gruwel en geweld, en zond ons af met hoon.
„ U dreigde hij verblind aan voet en hand te ſnoeren
„ Met kluisters, en als ſlaaf naar vreemde kust te voeren,
„ Ons beide met de kling onze ooren af te ſlaan.
„ Toen keerden wij omhoog, dien gruwbren Heer ontgaan,
„ En in de ziel vergramd om 't ſchandlijk woordverbreken.
„ Behoedt gij daarom Troje? — of moest ge uw leed niet wreken,
„ En, ijvrende op ons ſpoor, 't meineedigſte geſlacht
„ Met vrouw en erf en kroost verdelgen door uw kracht?"

Nu ſpreekt Latonaas zoon, met boog en ſchicht bedreven:
„ Gij zoudt me, o Zeegod! nooit den naam van ſchrander geven,
„ Wanneer ik met u ſtreed om 't menschdom, kort van duur,
„ Nu, jeugdig, in 't genot van welvaart en Natuur,
„ Dan, van zijn leed vermand en zonder vuur in de adren,
„ Ter aarde neêrgeſtort, gelijk de najaarsbladren.
„ Ontwijken wij den krijg, en kamp' het menschdom vrij."
Dus ſprekend wendt hij zich en wijkt gedwee ter zij,
Beducht vóor 't worstlen met Neptuin, zijns vaders broeder.

Bij 't zien dier zwakheid wordt Dianaas wrok verwoeder,
En ſpreekt de Woudgodin haar' broeder ſchimpend aan:
„Dus wijkt ge en hebt uw' oom de zege toegeſtaan,
„En laat hem ongeſtraft zoo groot een' roem bejagen!
„Wat baat u pijl en boog, zoo vruchtloos omgedragen?
„Verhef u thans niet meer op zulk een' hoogen toon,
„Als gij 't voordezen deedt in 't bijzijn van de Goôn,
„Dat gij den Zeegod zelfs in 't worstlen zoudt braveren."
Dus ſchimpt ze, en Febus zwijgt en blijft zich van haar keeren.

Maar Jovis troongenoot, in 't wrokkend hart verwoed,
Beſtraft de Boschgodin met ſchampren woordenvloed:
„Hoe dorst gij, onbeſchaamde! in 't veld mij tegenſnellen?
„Wat pijlenbos gij draagt om vrouwen neêr te vellen,
„Om, als een leeuw in 't bosch, naar eigen keus en vrij
„Te moorden wie 't u lust, dit valt u zwaar met mij.
„'t Is ligter in 't gebergte een vlugtend hert te jagen,
„Dan met een hooger magt een kampgevecht te wagen.
„Doch wilt gij ſtrijden, ſtrijd: zoo kunt gij duidlijk zien
„Hoe weinig gij vermoogt mij wederſtand te biên."
Zij dreigt: haar linkerhand omvat Dianaas handen
En de andre ontbindt met kracht de vaste kokerbanden.

Zij

Zij treft haar grimmig met dien koker in 't gelaat,
Terwijl 't verstuivend riet den pijlenbos ontgaat;
Nu vlugt ze weenend heen', gelijk een duif, verdreven,
Door 't lot niet voorbestemd om nog zoo ras te sneven,
Die voor den havik wijkt en in de steengroef duikt:
Zoo vlugt ze en derft haar' boog, in 't oorlogsdoel gesnuikt.

Thans wendt de God Merkuur zich tot Dianaas moeder:
„Ik waag geen' kamp met u: geen strijd was ooit verwoeder
„Dan met de vrouwenschaar, aan Jupiter verknocht.
„Verklaar slechts overluid, dat gij verwinnen mogt;
„Verkondig aan de Goôn, dat gij mij heen' zaagt ijlen."
Hij sprak: Latona raapt den koker en de pijlen,
Reeds ginds en her verstrooid en overdekt met stof,
En vliegt haar dochter na tot in Olympus hof. —
Dees stort zich weenende aan de voeten van haar' vader,
En 't hemelsch ligchaam trilt en 't Godlijk kleed te gader.
Jupyn ontvangt haar teêr en troost haar in den smaad,
En ondervraagt haar met een' grimlach op 't gelaat:
„Mijn dierbre! wie der Goôn verwekt u zulk een beven,
„En heeft u woest verjaagd, als hadt ge iets kwaads bedreven?"
Nu spreekt de Godheid weêr, die 't jagtgewoel bemint:

„ 't Is Juno, 't is uw ga, mijn Vader! die, ontzind,
„ Bij 't zalig Godendom den haat en twist blijft kweeken."
Zoo gaat dit hemelsch paar gestadig voort met spreken.

Apollo wendt zich weêr naar Trojes heilgen muur
En siddert in zijn hart, dat ligt, in 't eigenst uur,
De Griek, ten spijt van 't Lot, de koningsstad mogt' slechten.
Al 't ovrig Godendom, reeds wars van 't bloedig vechten,
Keert, deels verbolgen, deels met hoovaardij omhoog,
En drukt de zetels weêr op Jovis hemelboog;
Maar Peleus schrikbre zoon doet ros en krijgsman vallen,
En even als een brand, in afgekeurde wallen
Door 't Godendom gesticht, naar 't gloeijend spansel vaart,
En ieder zorgen, maar den meesten onheil baart:
Zoo doet Achilles ramp voor Trojes volk ontgloren.

De grijze Priamus bestijgt zijn' oorlogstoren,
En ziet hoe Peleus telg zijn vlugtend heir verdrijft,
En, waar hij 't lemmer zwaait, geen kracht bestand meer blijft.
Nu daalt hij weenend af en gaat zijn rouwklagt staken,
En wendt zich nu tot hen, die poort en muur bewaken:
„ Ontsluit de poorten voor de wijkende oorlogsmagt;

„ Achil-

„ Achilles vliegt haar na, die 't al aan 't vlugten brngt.
„ Nu, vrees ik, groeit ons leed; nu wordt de kamp voldongen.
„ Maar ziet gij 't hijgend heir den muurtrans ingedrongen,
„ Dan klemt de poort weêr vast; want vrees bekruipt mijn hart,
„ Dat ons die ſchrikbre zelfs tot in de muren tart."
Dus klonk zijn hoog bevel: nu wordt de poort ontſloten,
En redt zijn leger en zijn dappre bondgenooten.
Apollo vliegt terwijl tot hun beſcherming heen',
En 't heir, van keel verdroogd, en de afgematte leên
Met dwarlend ſtof bedekt, vlugt zonder rang van benden.
Achilles ſnelt hen, met de krijgsſpeer in de lenden,
En dol van gramſchap, na, door gloriezucht verteerd.

Het Griekſche heldenvolk had Troje nu verheerd,
Waar' Febus niet genaakt om bij zijn legerkoren
Anténors dappren zoon, Agénor, aan te ſporen.
Hem blaast hij moed in 't hart en blijft nabij hem ſtaan,
En wil hem 't doodswee en zijn noodlot doen ontgaan,
Verborgen door een' beuk en met een wolk omtogen.
Zoo ras Anténors zoon den held ziet aangevlogen,
Gevoelt hij 't kloppend hart door 't naarst getij beroerd,
Terwijl hij zich met drift deze aanſpraak tegenvoert:

„ Ach mij! wanneer ik vlugt, waar de andren ſtadwaarts ſnellen,
„ Dan grijpt me Achilles toch, en moet zijn lans mij vellen;
„ Doch laat ik hen bedaard zijn vijandſchap ten buit,
„ En vlugt ik van den muur langs Trojes akkers uit,
„ Totdat ik Idaas woud en dorenbosch mag nadren,
„ Dan keer ik vóór den nacht met nieuwe drift in de adren,
„ En in den ſtroom verkoeld, naar Trojes muurtrans weêr.
„ Waarom toch peins ik dus, opdat mij 't wraakgeweer
„ Bij 't wijken van de ſtad niet ſpoedig in zou halen?
„ Ik ſtel, helaas! mijn' dood, mijn nadrend lot geen palen:
„ Achilles overtreft al 't ſchepslendom in kracht.
„ Maar, als ik onverſaagd hem vóór de muren wacht,
„ Het oorlogsſtaal kan mij niet meer dan hem doorkerven.
„ Hij is bezield als wij, en ook beſtemd tot ſterven;
„ 't Is Jupiter alleen, die hem zijn' luister gaf."
Dus peinst hij, wendt zich om en wacht Achilles af,
En voelt zich in zijn' geest tot kampſtrijd aangedrongen.

Gelijk een panter, uit de heesters opgeſprongen,
Den jager tegenvliegt, en voor geen ſneuvlen ducht,
Bij 't overluid geblaf, herklonken door de lucht,
En kracht noch moed verliest, al heeft de ſpeer getroffen,

Dan

Dan na den worſtelkamp, of als hij neêr moet ploffen:
Zoo wil Anténors zoon Achilles niet ontgaan,
Dan als hij eerst met kracht zijn land heeft voorgeſtaan.
Hij dekt zijn ligchaam met een ſchild, gelijk van boorden,
En dreigt hem met de ſpeer bij 't galmen dezer woorden:
„Gewis, o Peleus telg, alleen tot wraak genoopt!
„Gij hadt nog dezen dag op Trojes val gehoopt;
„Maar, dwaas! gij zult nog veel om zijn verwoesting lijden.
„'t Bezit een heldenſchaar, die voor haar' grond blijft ſtrijden,
„Die vrouwen, oudren, kroost en vaderland behoedt,
„En welk een' ſchrik gij baart, of hoe gij plast in 't bloed,
„Gij zult ook hier gewis uw doodsuur op zien dagen."
Hij ſprak en ſpoedt zich thans zijn wapen af te jagen;
Het treft hem bij de knie, aan 't bovenst van de ſcheen,
Maar dringt niet even ligt door 't nieuwe laarstin heen',
Dat van den ſtoot herklinkt, en 't wordt teruggedreven.

Nu legt Achilles toe op held Agénors leven:
Doch Febus tusſchenkomst, die hem de zege onttrekt,
En reeds Agénors lijf met digte nevlen dekt,
Bevrijdt hem ongekrenkt, en eer hem 't ſtaal kan deren,
En ijvert listig om Achilles af te keeren.

Hij neemt Agénors leest en wapenrusting aan,
En veinst met zigtbren fchrik den Griekfchen held te ontgaan.
Dees vliegt hem ijlings na en fnelt hem langs de velden,
En de oeverzoomen, waar Skamanders watren zwelden,
Eergierig op den voet, en Febus wekt zijn hoop,
En voert hem zijwaarts af in onbedwingbren loop,
Terwijl de krijgsliên, die aan 't lijfsgevaar ontfpringen,
Als op elkaâr gedrukt, zich in de poort verdringen.
De ftad wordt opgevuld, men beidt zijn vrienden niet,
Noch onderzoekt vergeefs, wie 't vreemde ftaal ontvliedt,
En wie gefneuveld was, maar elk, wien kracht mag baten
Of vlugheid op zijn vaart, verfpreidt zich in de ftraten.

TWEE

TWEE EN TWINTIGSTE BOEK.

INHOUD

DES

TWEE EN TWINTIGSTEN BOEKS.

Het Trojaansche leger vlugt in de stad: alleen HEKTOR *blijft* ACHILLES *verbeiden, en luistert niet naar de gebeden zijner ouders. Op het naderen van* ACHILLES *echter wijkt hij, en deze volgt hem driemaal langs de stad.* JUPITER *wikt middelerwijl of* HEKTOR *sneuvelen moet, en zulks door het Lot beslist zijnde, verlaat hem* APOLLO *en misleidt hem* PALLAS, *onder de gedaante van* DEÏFOBUS. *De helden vangen den tweestrijd aan, en eindelijk wordt*

HEK-

HEKTOR *getroffen door* ACHILLES, *welke hem van het wapentuig berooft, zijn lijk ter bespotting aan de zijnen overgeeft en het, aan zijne kar gebonden, naar zijne vloot sleept. De geheele stad beweent* HEKTOR, *maar inzonderheid zijne gade* ANDROMACHÉ.

De

De Trojers, in de ſtad, als hinden, voortgeſneld,
Verſlaan den fellen dorst, die Hoofd- en krijgsman kwelt,
En rusten op de ſchans, weêr opgekoeld van 't zweeten.
De Griek genaakt den wal, en klemt, zijn leed vergeten,
Zijn' beuklaar op zijn hart; maar, altijd onvermoeid,
Blijft Hektor zelf door 't lot als vóór de ſtad geboeid;
Terwijl zich Febus haast Achilles aan te ſpreken:
„Waarom mij nagerend, en 't ſlagveld afgeweken?
„Gij, ſtervling, mij, een' God? — Waarom uw drift geſpoord?
„Gij kent mijn' invloed niet en woedt nog altijd voort.
„Gij denkt niet meer aan 't volk, door u teruggeſtooten.
„Zijn heir, terwijl gij dwaalt, is in de ſtad beſloten,

„En

„ En mij toch doodt gij niet, want Godlijk is mijn bloed."
Nu barst Achilles uit, door zulk een list verwoed:
„ Verſchriklijkſte aller Goôn! verijdlaar van mijn pogen!
„ Gij drijft mij af van 't ſpoor en hebt mij ſnood bedrogen.
„ Een aantal helden nog had vóór den wal gebukt,
„ Hen allen redt gij nu: mij wordt die roem ontrukt,
„ Dewijl uw hart niet vreest, dat ik me op u zal wreken.
„ Die wraak waar' zeker, mogt de kracht mij niet ontbreken."
Dus ſprekend, wendt de held zich driftig naar den wal,
Een moedig ros gelijk, dat bij 't bazuingeſchal
Den prijs in 't renperk won, en klinkvoet langs de velden:
Zoo vliegt Achilles weêr naar 't krijgsgewoel der helden.

Het eerst van allen ziet hem Priam van den muur:
Zoo glinstrend als die ſtar, wier alverdoovend vuur
In najaarsnachten blinkt, omheind van andre lichten,
Die met getaanden gloed voor haar geflonker zwichten,
Dat licht, de hondſtar van Orion bijgenaamd,
Bij 't menschdom als een boô van ramp en dood befaamd,
Die hette en pestvuur kweekt in de opgezwollene adren:
Zoo blinkt Achilles borst en wapenkleed in 't nadren.
De grijsaard jammert luid en ſlaat zich woest voor 't hoofd

En

En vangt een rouwklagt aan, door 't naarst gesnik verdoofd.
Hij smeekt zijn' dierbren zoon, die, vóór de stad gebleven,
Eerzuchtig naar den kamp met Peleus telg blijft streven,
En strekt met deze klagt zijn handen naar hem uit:
„Verbeid dien schrikbren held, o Hektor! o mijn spruit!
„Niet eenzaam, buiten hulp, opdat niet gij zoudt bukken,
„En hij, die meer vermag, u 't levenslicht ontrukken.
„o!. Waar' hij 't Godendom zoo dierbaar als aan mij,
„Die wreedaard! mijn gemoed waar' ras van zorgen vrij,
„En 't gulzig roofgediert' zou 't gruwzaam lijk verscheuren.
„Hoe vele en dappre zoons doet mij zijn wraak betreuren!
„Hoe velen zeewaarts in door hem alleen verkocht!
„Ik zoek, waar 't oog ook staart, na 't keeren van den togt,
„Vergeefs Lykàon op met Polydoor, zijn' broeder,
„Dat moedig heldenkroost, gebaard door ééne moeder,
„Door mijn Laóthoé: bestaan zij nog bij 't heer,
„Dan koop ik ras mijn kroost voor 't goud en koper weêr,
„Dat roemrijke Altes aan zijn dochter heeft geschonken;
„Maar viel dat jeugdig paar, ten afgrond ingezonken,
„Dan grieft hun dood slechts mij, en haar, die moeder was;
„Doch heel mijn burgerschaar vergeet hun sneuvlen ras,
„Ten zij ook Hektor door Achilles word' verslagen.

„ Mijn lievling! keer dan, keer en blijf uw hoofd niet wagen;
„ Ach! keer voor Trojes heil; zijn roem wordt niet vergroot,
„ Wanneer hij zegepraalt, en u verbeidt de dood.
„ Ach! ſpaar uw' vader, nog begaafd met denkvermogen,
„ Door leed en ouderdom en zorgen kromgebogen,
„ Bewaard door Jupiter tot ſneuvlen in zijn ramp,
„ Wanneer hij, 't uiterst wee deelachtig van den kamp,
„ Zijn zonen ziet geveld, zijn dochters gruwlijk ſchaken,
„ 't Geplonderd koningshof in Griekſchen vuurſtroom blaken,
„ Den zuigling, wroegingloos de borſten afgeſcheurd,
„ Ziet plettren op den grond; de moeders voortgeſleurd,
„ Als buit ziet weggerukt, en zelf het langst gebleven,
„ Met ſpeer of zwaard doorboord, in eenzaamheid moet ſneven,
„ Om mooglijk honden, van mijn' eigen' disch gevoed,
„ De wachters van mijn huis, te lesſchen door mijn bloed,
„ En, zat van 't rookend vleesch, in de onbewoonde ſtraten
„ En 't ſmeulend voorportaal, nog ronkend, na te laten.
„ Ontzield te liggen is geen ſchande voor den held,
„ In d' eerſten levensbloei door 't oorlogszwaard geveld;
„ Want heel zijn lijk is ſchoon, en zal geen' afſchrik baren.
„ Maar om met graauwen baard en zilverblanke haren
„ Der honden prooi te zijn, en 's vijands oog ten ſpot,

„ Dit

„ Dit ſtrekt gewis den mensch voor 't deerniswaardſgst lot."

Hij klaagt, en ſcheurt zich met een' rouw, dien niets kan ſmoren,
De grijze lokken uit; maar Hektor wil niet hooren,
Terwijl zich Hekuba, wier oog in tranen baadt,
Den boezem openſcheurt, de borst met vuisten ſlaat,
En kermend tot hem ſchreit: „ o Hektor! o mijn waarde!
„ Heb deernis met de vrouw, die u, haar' lievling, baarde.
„ Indien haar borst u ooit, als zuigling, heeft geſtild,
„ Herdenk haar dezen dag; uw kracht zij niet verſpild.
„ Ontduik dien ſchrikbren held; ontwijk hem in de wallen.
„ Ach! al te moedig kroost! deed u zijn lemmer vallen,
„ Door mij, noch door uw ga werdt ge op uw koets betreurd,
„ Maar bij Achilles vloot door 't roofgediert' verſcheurd."
Zoo klinkt der oudren beê den ſtrijdbren lievling tegen,
Wiens hart zich door geen' zucht of klaagtoon laat bewegen,
Maar die zijn' vijand beidt, hem reeds nabij geſpoed.

Gelijk de veldſlang, met venijnig kruid doorvoed,
Den landman wacht bij 't nest, en, kronklend, neêrgebogen,
Haar dolle ſpijt vermeldt uit fonklend dreigende oogen:
Zoo wijkt ook Hektor niet, bezield van 't blakendst vuur,

 Maar

Maar wacht hem, 't schild vooruit, en leunende op den muur,
Terwijl hij grimmig in zich zelven door blijft spreken:
„Neen, zag Polydamas mij naar de stad geweken,
„Die schrandre, die alleen ons heir tot aftogt ried,
„Toen Peleus schrikbre zoon bij nacht zijn tent verliet,
„En ons de neêrlaag gaf, ik werd met schimp beladen;
„'t Had meer tot nut gedijd, had ik mij zoo doen raden.
„Thans, nu 'k mijn leger door hardnekkigheid verloor,
„Nu vreest mijn hart den smaad van held en vrouwenkoor,
„En hoe de krijgsman schimpt: „Die Hektor, zoo verheven,
„„Liet, steunende op zijn kracht, de bloem van 't leger sneven."
„Zoo klinkt hun bits verwijt, en 't voegde mij veeleer
„Dien onverschrokken' held, verslagen door mijn speer,
„Te slagten voor mijn' roem, of voor mijn land te vallen. —
„Doch, zou 't niet beter zijn tot eerbehoud der wallen,
„Van 't glanzig krijgshelmet en schild en speer ontdaan,
„Hier zelf den Griekschen held als in 't gemoet te gaan,
„En schoone Helena, die beider vreê beroerde,
„Met al wat Paris vloot aan haar' gemaal ontvoerde,
„Aan Atreus zoon te biên, en 't heir den halven schat
„En al de kostbaarheid, die Trojes muur bevat,
„Terwijl mijn burgerschaar tot onbegrensd vertrouwen,

„Hem

„ Hem plegtig zweren zou van niets bedekt te houên
„ En 't aandeel, hun beloofd, te levren zonder list? —
„ Maar wat verpeins ik mij op wat zijn doelwit mist!
„ Ik vrees, zijn wrokkend hart, gevoelloos voor mijn ſmeeken,
„ Spoort ligt zijn gramme vuist om vorig leed te wreken.
„ Ligt velt hij me, als een vrouw, van 't wapentuig ontbloot.
„ Men kavelt niet met hem van ſteen of eikenloot,
„ Gelijk de maagden met de jonglingſchap in 't reijen,
„ De jonglingſchap met haar bij 't boertende klappeijen. —
„ 't Is best den ſtrijd gewaagd; zoo twijflen wij niet meer
„ Wien Jupiter beſtemt voor zege en heldeneer."

Hij peinst, en wacht den held, die met verhaaste ſchreden,
Den Krijgsgod Mars gelijk, ten aanval opgetreden,
Dat ſchriklijk wapen drilt, op Pélion gekapt,
En, van metaal bedekt, al fonklend voorwaarts ſtapt,
Een vlammend vuur gelijk, of d' Oostermorgenſtralen.
De Trojer ziet hem naauw of voelt zijn' moed reeds falen,
En wacht den held niet af, maar vliedt hem zonder hoop.
Achilles, ſteunende op de ſnelheid van zijn' loop,
Vervolgt hem, als een gier op onbedwingbre pennen,
Die, 't ſnelst in hemelvaart, de woudduif na gaat rennen,

 Ter-

Terwijl zij 't dwars ontvlugt, en hij, door hoop bestierd,
Met knarsend wraakgeschreeuw langs vlakte en luchtbaan zwiert:
Zoo rukt Achilles voort en Hektor rept de schreden,
En spoedt zich langs den muur, en de angst bevangt zijn leden.

Voorbij den toren en den vijgeboom gesneld,
En altijd langs den muur, genaakten zij het veld,
En 't breede wagenspoor, tot waar de watersprongen
Van Xanthus breeden vloed zich borlend opwaarts drongen,
Tweevoudig, van elkaâr verschillend; de eene heet,
Die dampen van zich gaf, als met een' mist bekleed,
Een rookend vuur gelijk; en de andre, in zomerdagen
Aan kille sneeuw gelijk, en met kristal beslagen.
Hier was de waschplaats nu van uitgehouwen' steen,
Versierd met zoo veel smaak en rijkdom, waar voorheen',
Toen 't Grieksche leger niet op Trojes neêrlaag doelde,
De Trooische vrouwenschaar haar blinkend lijnwaad spoelde;
Die snelt hij ras voorbij, de Griek hem op den voet;
Hij vliegt aamechtig voort, de Griek met grooter' spoed,
Niet hijgend naar den prijs, dien wed- en renloop geven,
Naar vee, noch rundrenhuid, maar slechts naar Hektors leven.

Als

Als vlugge paarden, aan de zegepraal gewoon,
Den paal voorbijgesneld, en aangespoord om 't loon,
Een' drievoet of een maagd, bij 't lijkfeest weg te halen:
Dus zien de Goôn, wier blik nog op hen af blijft dalen,
Dat paar tot driemaal toe voorbij de stad gesneld,
Terwijl der Heemlen Vorst zijn deernis dus vermeldt:
„ Ach! wij zien Trojes held langs Trojes muurtrans jagen.
„ Ik voel geheel mijn hart om Hektors nood verslagen,
„ Die vaak op Idaas kruin of hoogen tempelwand
„ Mij keur van rundren op mijne outers heeft verbrand.
„ Nu wil hem Peleus zoon voor Priams huis doen boeten,
„ En snelt hem langs de stad, als vliegende, op de voeten.
„ Maar gij beraadslaagt nu, of gij hem redden gaat,
„ Of, wat zijn deugd ook was, aan 't wraakzwaard overlaat."
Doch Pallas antwoordt hem: „ Wat laat me uw voorslag hooren!
„ Hoe? God des Donders! wilt ge een' mensch, wien 't leed beschoren
„ En dood is voorbestemd, ontweldigen aan 't graf?
„ Volbreng het; maar de kring der Goden keurt zulks af."
„ Neen,"— spreekt Jupyn weêr — „ laat de hoop u niet ontbreken,
„ Mijn dochter! 't was uit scherts; ik wil geen' twist ontsteken;
„ Gedraag u naar uw' lust en handel moedig voort."
Hij zwijgt, en Pallas, reeds door eigen drift gespoord,

IJlt weg, Olympus kruin wraakgierig afgefprongen.

Geftaâg blijft Hektor voor Achilles heengedrongen,
Gelijk de jagershond een ree, in 't vreedzaam veld,
Haar' zetel uitgejaagd, als op de fchreden fnelt
In engte en heesterbosch, en waar ze ook weg mogt fchuiven,
Door groenend hout bedekt, haar voetfpoor na blijft fnuiven,
Tot ze, eindlijk opgefpoord, geflagt wordt in haar bloed:
Zoo volgt Achilles hier den Trojer op den voet.
Wanneer die held zijn' loop naar Trojes muur wil rigten,
Of ligt de burgerfchaar zijn' vijand mogt' doen zwichten
Voor werpgeweer of pijl, van boven af beftierd,
Is Peleus vlugge zoon hem reeds vooruitgezwierd,
En doet zijn vrees hem weêr van 't veilig fpoor verdwalen.
Gelijk men in zijn' droom geen' vijand in kan halen,
En de een den andren kan ontvlugten, noch verflaan:
Zoo kan hier Priams zoon den vijand niet ontgaan,
En Peleus heldenfpruit geen hoop tot nadring voeden.

Wat magt kon Hektor in zijn doodsgevaar behoeden,
Waar' 't Febus niet geweest, die, warende om de ftad,
Hem voor de laatfte maal ten ftrijd geprikkeld had!

Achil-

Achilles wenk verbiedt zijn driftige oorlogsbenden
Den reeds gemikten pijl op Hektor af te zenden,
Uit vrees dat iemand hem vooruit mogt' zijn in de eer.
Maar naauw genaakten zij de bron een' vierden keer,
Of daadlijk heft Jupyn de gouden ſchaal naar boven,
En plaatst er loten op, die 's menſchen kracht verdooven,
Een voor Achilles hoofd en een voor Hektors bloed.
Hij grijpt den evenaar, die 't all' beſlisſen moet,
En Hektors noodlot buigt en blijft ten Orkus dalen;
Apoll' verlaat hem thans; doch Pallas ſtelt hem palen,
En ſpreekt Achilles toe, met geestdrift aangeſneld:
„Nu wacht ik dat ons ſtaal, o teêrbeminde held!
„Dien Hektor vellen zal, hoe ijvrig ook in 't ſtrijden,
„En heel de Griekſche vloot onſterflijke eer zal wijden:
„Want zeker zal hij thans zijn neêrlaag niet ontgaan,
„Al dorst de Zonnegod tot zijn behoud beſtaan,
„Aan Vader Jovis knien zijn redding af te ſmeeken.
„Gij dan, houd ſtand; herneem den adem, u ontweken;
„Ik zal hem midlerwijl bewegen tot den ſtrijd."
Dus ſpreekt hem Pallas toe, die 't heldenhart verblijdt.
Hij ſchraagt zich door zijn lans en blijft haar' last verwachten.
Zij deinst, en gaat met ſpoed naar Hektors neêrlaag trachten,

Deïfobus in leest en heldre ftem gelijk,
En fpreekt hem ijlings aan: „Hoe! neemt gij zoo de wijk,
„Dewijl u Peleus zoon wraakzuchtig na blijft jagen,
„De breede muren langs: kom, laat ons weêrftand wagen."
„'k Was fteeds," — fprak Hektor nu — „van al die Priams echt
„Mij ooit tot broedren gaf, het naauwst aan u gehecht.
„Thans, broeder! zal mijn ziel u dank en eerbied kweeken,
„Nu ge, om mijn redding flechts den ftadsmuur uitgeweken,
„U aan mijn zijde voegt, terwijl ons elk verlaat."

„Ach! ouderlijk geween noch knielen heeft gebaat," —
Dus antwoordt Pallas weêr — „noch fmeekftem van mijn vrinden.
„Niets ging mijn' wensch te keer: geen klagt mogt infpraak vinden.
„Hoezeer men weêrftand bood, door blinde vrees verward,
„Mij toch verging de geest alleen om u van fmart.
„Welaan dan; nu gekampt, en, zonder 't ftaal te fparen,
„Met onbedwingbre drift en moedig voortgevaren:
„Dus blijk' het of de Griek ons pantfer rooven zal,
„Van beider bloed doorweekt, dan of u 't krijgsgeval
„Het zijne plengen laat." — Zoo wordt de held bedrogen,
En nadert Peleus zoon, door haar vooruitgevlogen,
En fpreekt met luider ftem de fpruit van Thetis aan:

„Ik

„ Ik wil u door geen vlugt, gelijk nog ſtraks, ontgaan.
„ Tot driemaal vlood ik reeds voorbij mijns vaders wallen,
„ En had geen moeds genoeg u, wachtende, aan te vallen.
„ Thans ſpoort mijn drift mij aan u wederſtand te biên,
„ En 'k zal door 't zwaard vergaan of u geſneuveld zien.
„ Maar zweer' men bij de Goôn, waarvoor we ons nedrig buigen,
„ Die bij verbonden 't best van trouw en eed getuigen:
„ Schenkt mij Jupyn den roem dat u mijn ſtaal verſlaat,
„ Ik zweer, uw ligchaam blijft ontzien, bewaard voor ſmaad,
„ Ik zal naar krijgsgebruik u 't wapentuig ontſcheuren,
„ En 't ligchaam keeren doen; maar 't moet ook mij gebeuren."

„ Spreek,"— antwoordt hem verwoed de zoon van Peleus nu —
„ Ondraaglijk vijand! ſpreek van geen verdrag met u.
„ Gelijk de leeuw zich niet aan 't menschdom kan verbinden,
„ En wolf en ſchaap geen ſpoor tot eensgezindheid vinden,
„ Maar, eeuwig heet naar wraak, geſtaâg in oorlog ſtaan:
„ Zoo blijft ons eeuwig doel geen vriendſchap aan te gaan;
„ Zoo wordt hier tusſchen ons geen vrede meer vernomen,
„ Dan als er een door 't zwaard van Mavors om gaat komen.
„ Verzamel thans uw' moed; hier is geen uitweg meer.
„ Thans voegt u heldenkracht en vlugheid met de ſpeer.

„ Ont-

„Ontvlugten kunt gij niet; want Pallas ſtelt u palen.
„Straks velt zij u door mij; gij zult me op eens betalen
„Voor al die helden, die gij ſtorten deedt in 't graf."

Hij dreigt en zendt terwijl zijn trillend wapen af.
De zoon van Priamus, die 't nadrend ſtaal ontwaarde,
Buigt ijlings, en de punt dringt achter hem in de aarde;
Maar Pallas, ongemerkt bij Hektor langs geſneld,
Ontſcheurt haar aan den grond, hergeeft haar aan den held,
En waakt voor hem, terwijl zich Hektor weêr laat hooren:
„Uw wapen dwaalt van 't ſpoor, en 't noodlot, mij beſchoren,
„Heeft Jupiter u niet verklaard, gelijk gij 't wilt.
„Doch al die woorden, al die listen zijn geſpild,
„Opdat een blinde vrees mijn geestdrift zou verdooven.
„Uw ſtaal zal langs den rug mij niet van 't licht berooven,
„Maar door mijn' boezem heen', wanneer ge in de oorlogskans
„Door Godenhulp verwint: ontwijk mijn wapen thans,
„En mogt' zijne ijzren punt u 't lijf geheel doorkerven!
„De krijg viel minder zwaar, indien ſlechts gij mogt ſterven,
„Want gij, ſlechts gij, verſtrekt een geeſel van mijn land."

Zoo klinkt zijn dreiging en 't geweer ontvliegt zijn hand:

Het

Het treft Achilles fchild, maar wordt teruggeftooten,
En van den beuklaar af in 't ruime veld gefchoten.
Des Trojers woede ontvlamt bij 't falen van de fpeer.
Hij blijft verpletterd ftaan, want vindt geen fpietfen meer,
En vraagt Déïfobus, met uitgezette longen,
Een ander wapen af; maar 't noodlot is voldongen.
Hier was geen broeder, geen verlosfer meer nabij,
En eindlijk barst hij los in hevig hartsgetij:
„Gewis; mijn dood genaakt: de Hemel wenkt tot fneven,
„Want held Déïfobus waande ik me op zij gebleven,
„Doch 't was Minervaas list en hij verweert mij niet.
„Thans nadert mij de dood, niet meer in 't wijd verfchiet,
„Maar ijlings, zonder hoop; voorheen' bij lijfsgevaren
„Deed Jovis albeftuur en Febus gunst mij fparen:
„Nu dreigt mij 't grimmig Lot: maar 'k wil niet laf vergaan,
„En eerst voor 't minst nog iets tot eeuwige eer beftaan."
Dus fprekend, gaat hij voort een blinkend zwaard te ontblooten,
Geflepen voor den moord en aan zijn heup gefloten,
En woedend ftort hij, als een roofzieke aadlaar, uit,
Die 't donker fpanfel klieft, en, heet op verfchen buit,
Een' haas, van fchrik verftijfd, of teeder lam gaat rooven:
Zoo vliegt hij voorwaarts, met een vuur, dat niets kan dooven.

Ook

Ook Peleus zoon rukt aan met wraak- en gloriedorst:
Hij klemt zijn fonklend fchild, als razende, op de borst.
De hooge krijgshoed trilt, en pluim en goudlok beven,
Zoo talrijk door Vulkaan om 't kunstjuweel gedreven:
En de avondfter gelijk, wier onverdoofbre glans
Het grootfte licht verfpreidt aan 's hemels donkren trans,
Blinkt de ijzren punt der lans, door Peleus zoon geheven,
Om Priams heldentelg een' wisfen ftoot te geven,
Terwijl hij 't plekje zoekt en 't lijf met de oogen meet.

De ftrijdbre Hektor was van 't wapentuig omkleed,
Patroklus afgefcheurd, na 't onheilbarend ftrijden.
Alleen de gorgel, waar zich hals en ligchaam fcheiden, —
De doodelijkfte plaats — is bloot en ongedekt;
En dezen grieft de fpeer, die hem tot neêrlaag ftrekt,
Van achtren bij zijn hoofd den nek weêr uitgebroken.
De gorgelpijp nogtans wordt niet van 't ftaal doorftoken,
Zoodat hij klagen kan, nu 't hoofd voor 't onheil buigt.
Hij tuimelt neêr in 't ftof, en dappre Achilles juicht:
„ Gij dacht niet, dwaze! toen Patroklus werd verflagen,
„ En door uw hand beroofd, dat ik me in 't veld zou wagen.

„ Gij

„ Gij hadt geen ſtraf verwacht, en echter hield de vloot
„ Een' ſterker' held bevat tot wreker van zijn' dood;
„ Ik was het, die u trof, en hem zal 't heir betreuren
„ Met droevig lijkmisbaar, u 't roofgediert' verſcheuren."
Hem antwoordt Hektor nog, maar reeds van kracht beroofd:
„ Ach! bij uwe oudren, bij uw' heldenmoed, uw hoofd,
„ Ik ſmeek u, werp mij niet verachtlijk voor de honden.
„ Maar neem den koningsſchat, door 't oudrenpaar gezonden,
„ Neem rundren, koper, goud: doch zij mijn lijk bevrijd,
„ En door mijn treurend volk geheven op een mijt."

„ Neen;"—ſpreekt Achilles weêr, met woeste wraak in de oogen—
„ 't Is vruchtloos mij geſmeekt: mijn hart blijft onbewogen.
„ o! Dreev' mijn dorst naar bloed en dolle drift mij aan,
„ Mijne eigen tanden in uw lillend lijk te ſlaan,
„ Tot wraak van alles, wat uw ſnoodheid mij deed lijden.
„ Hij leeft er niet, die u van 't roofdier kan bevrijden;
„ Al wierde uw losprijs tien- en twintigmaal vergroot,
„ En eindloos meer beloofd; al zag ik bij mijn vloot
„ Door grijzen Priamus mij voorgeteld in waarde
„ Zoo veel gij wegen moogt, zij, die mijn' geeſel baarde,
„ Uw moeder Hekuba bezoekt uw lijkbaar nooit,

„ Maar

„Maar 't gulzig roofdier flechts, dat al mijn wraak voltooit."

Nog eens vangt Hektor aan met doodvoorſpellend hijgen:
„Ik wist te wel, mijn beê zou nooit uw' wrok doen zwijgen.
„Gij hebt een hart van ſtaal: maar denk aan dit geſprek,
„En vrees dat ik misſchien der Goden wraak verwekk',
„Als Febus, hoe ge ook ſtrijdt, tot ondergang der wallen,
„U bij de Scéſche poort door Paris zal doen vallen."
Hier grijpt hem 't ſterflot aan; de ziel, die 't leed betreurt,
Langs de opgeſperde wond zijn ligchaam uitgeſcheurd,
Beroofd van jeugd en kracht, daalt neêr aan Orkus boorden,
En nog beleedigt haar Achilles door zijn woorden:
„Verga flechts; dan alleen wordt hier mijn bloed geplengd,
„Wanneer het Jovis wil en 't Godendom gehengt."
Hij zegt en rukt de ſpeer, die 't vleesch had doorgeſneden,
Weêr uit den halsſtrot en de wapens van zijn leden.
De Griek, vooruitgeſneld, bewondert Hektors leest
En ongelijkbaar ſchoon, daar ieder, onbevreesd,
Hem thans nog eens doorwondt, en een der krijgsgezellen
Zich dus bij 't nadren uit: „Hij zal geen leed meer ſpellen,
„En handelbaarder zijn dan bij den brand der vloot."
Dus ſpreekt een legerknecht, die 't lijk nog eens doorſtoot.

Doch

Doch naauw heeft Peleus zoon hem 't harnas uitgetogen,
Of ijlings klinkt dees taal, hem van den mond gevlogen:
„ o Vrienden! heldenfchaar, die 't heldenvolk gebiedt!
„ Nu 't zeegnend Godendom mij hem vernedren liet,
„ Die meer dan al zijn heir de Griekfche vloot deed lijden,
„ Nu trekk' men om de ftad, maar fteeds gereed tot ftrijden;
„ Nu zie men 's vijands doel, of hij den burg verlaat,
„ Dan wel den oorlog zoekt, nu Hektor zelf vergaat. —
„ Doch wat verheug ik mij? de wellust van mijn leven,
„ Patroklus, mij zoo waard, is in den kamp gebleven
„ En ligt nog onbeweend; ach! hem vergeet ik nooit,
„ Zoo lang de borst mij klopt, en 't aangezigt mij plooit.
„ Ja; mogt ons Plutoos rijk het zielsverdriet ontfcheuren,
„ Ik, echter, zou nog daar mijn' dierbren vriend betreuren. —
„ Maar keert met lofgezang; keert, dappren! naar de vloot
„ En voert zijn ligchaam weg; de zegepraal is groot:
„ Want Hektor, Priams hoop, bij 't volk in Priams wallen
„ Gelijk een God vereerd, is door mijn ftaal gevallen."
Hij fprak, en geeft alleen zijn vijandfchap gehoor,
Boort Hektors voeten van den hiel tot de enkels door,
En bindt hem aan zijn kar, terwijl hij 't hoofd laat flepen.

Nu ſtijgt hij driftig op en gaat zijn paarden zweepen,
Ontembaar voortgeſneld, en heft den buit omhoog.
Een digte wolk van ſtof bedekt hem ſchier voor 't oog:
De ſchoone haarlok van zijn' vijand veegt de ſporen,
En 't hoofd, van ſlijk begruisd, heeft al zijn' glans verloren;
Dat hoofd, weleer zoo fraai, doch thans, op eigen veld,
Door Jupiter aan 't woên eens vijands blootgeſteld,
Wordt door het zand geſleurd: maar de onvertroostbre moeder
Ziet naauw dat ſchouwſpel, of haar rouwklagt wordt verwoeder.
Zij rijt de haren los en werpt den ſluijer heen'.
De vader vindt geen lucht in overluid geween.
De burgers dringen zich al kermende om hunn' Koning.
Het aklig wee herklinkt; men ſnelt in rouwbetooning,
Als waar' geheel de ſtad vernietigd in den brand.
Men biedt ter naauwernood den grijsaard wederſtand,
Die, blind van droefheid, op Achilles uit wil varen.
Hij rolt zich langs den grond, en ſmeekt zijn burgerſcharen,
En noemt hun namen op met galmend rouwgeklag.
„ Laat af, mijn vrienden! hoe 't uw' angst vermeerdren mag," —
Zoo ſpreekt hij — „ laat me alleen mij naar de kust begeven,
„ Of ik dien woesten held, in gruwbren moord bedreven,

„ Nog

„ Nog deernis met de ellende eens zwakken grijsaards gaf:
„ Zijn vader Peleus toch buigt ook, als wij, naar 't graf,
„ Zijn vader, die hem kweekte, om ons tot leed te strekken;
„ Doch mij, doch mij vooral moest hij die ramp verwekken.
„ Hoe talrijk is dat kroost, mij van mijn hart gescheurd,
„ In 't bloeijendst van zijn jeugd! maar geen wordt zoo betreurd,
„ Als Hektor, om wiens dood ik zelf van rouw ga sterven:
„ Ach! had ik aan mijn borst hem 't levenslicht zien derven,
„ Dan was de smart van haar, die hem ter wereld bragt,
„ En mijne door geween en rouwgeklaag verzacht!"

Hij zucht: de burgerschaar verheft de stem in 't schreijen,
En bange Hekuba met Trojes vrouwenreijen
Vangt nu wanhopend aan: „ Waarom toch, o mijn spruit!
„ Nu gij verslagen wordt, mijn onheil niet gestuit?
„ Gij, wiens verheven deugd mij vaak ten roem verstrekte,
„ Wiens schild uw burgerschaar, gelijk een muurtrans, dekte,
„ Terwijl die burgerschaar u zegende, als een' God.
„ Gij waart hun grootste glans; maar thans verneêrt u 't Lot."
Zoo klaagt ze. — Andromaché had niets van 't leed vernomen
Geen tijding was bij haar van 't slagveld ingekomen,
Dat Hektor nog weêrstond, aan 't vaderland getrouw.

 Zij

Zij bleef in 't diepst van 't hof, bij 't ſnorrend weefgetouw,
Met verwen, rijk van gloed, een kostbre kleeding ſpinnen,
Terwijl op haar bevel de rei der huisſlavinnen
Een' hoogen drievoet, tot een krachtherſtellend bad
Voor Hektor na den ſtrijd, door 't vuur omgeven had.
Verblinde! niet bewust dat hij voor land en wallen,
Verwijderd van zijn huis, op Pallas wenk moest vallen.

Nu hoort zij 't bang gehuil en 't galmend lijkgeween,
En ijlings rent de ſchrik haar langs de leden heen':
De ſpoel ontglijdt haar, en zij wendt zich tot haar vrouwen:
„ Verzell' me een paar van u; kom, gaan wij 't leed aanſchouwen;
„ De ſtem van Hekuba klonk door met zucht op zucht;
„ Mijn lijf wordt kil als ijs; mijn boezem hijgt naar lucht,
„ En 't hart ſtijgt me op: iets kwaads is Priams huis beſchoren.
„ o! Mogt ik nooit de maar van mijn voorſpelling hooren!
„ Ik beef dat Peleus zoon mijn' teêrbeminden held,
„ Alleen nog vóór de ſtad, reeds op de hielen ſnelt,
„ En ligt dien moed bedwingt, die zoo veel ramps kon baren,
„ Die hem zoo eigen bleef; want ſteeds aan 't hoofd der ſcharen
„ Vloog hij zijn benden voor, en week niet, ſterk van zin."
Dus ſpreekt ze, en ijlt reeds heen', gelijk een wijnpapin;

Haar

Haar boezem klopt van angst. — Als vliegend voortgetreden,
Genaakt zij door 't gedrang; de vrouwen op haar ſchreden.

Nu ſlaat ze een' blik omlaag en ziet haar' ga, verſcheurd,
Door woeste paarden naar de kielen voortgeſleurd,
En aan de kar geboeid: een mist bedekt hare oogen.
Zij ſtort in zwijmling neêr, beroofd van denkvermogen.
Het prachtig hoofdjuweel en band en ſnoer valt af
En 't ſluijerhulſel, dat haar Venus goedheid gaf,
Toen Hektor, zoo beroemd om deugd en moed te gader,
Haar tot zijn bruid verkreeg van haar' vereerden vader
Met dubble bruiloftsgift. Geheel de zustrenſchaar,
Die voor haar aanzijn ducht, vereent met rouwmisbaar
Zich kermend aan haar zijde. In 't eind' hervindt zij 't leven;
En bange ſnik op ſnik, haar' boezem uitgedreven,
Geeft haar bewustheid weêr bij 't galmen van haar klagt:
„ Ach, Hektor! mij rampzaalge! een eeuwig donkre nacht
„ Omgeeft ons beider lot; gij waart bij 't zinkend Troje,
„ Ik reeds in Thebes wal zoo wreed een lot ter prooije,
„ Ik, telg eens vaders, die noodlottig is vergaan,
„ Ellendiger dan hij! o! had ik nooit beſtaan!
„ Nu daalt gij neêr in 't graf, en ik, die 't onheil ſpaarde,

 „ Blijf,

„ Blijf, diep gefolterd, ná met hem, dien ik u baarde,
„ Dat jongske, nog zoo teêr, dat gij, bemind gemaal!
„ Noch hij weêr beurtlings u behoeden zal voor 't ftaal;
„ En mogt ik hem misfchien van 't oorlogswee bevrijden,
„ Dan blijft hij nog beftemd tot onverduurbaar lijden.
„ Men deelt, men rooft den grond, dien hem zijn vader gaf;
„ Zijn weesdom zondert hem van andre knaapjes af;
„ Zijn oog vertaant van rouw; zijn wang blijft nat van tranen;
„ Hij moet zich kommervol den weg tot deernis banen,
„ En houdt de vrienden van zijn' vader bij hun kleed,
„ Of bij den mantel vast, en klaagt hun 't jeugdig leed,
„ Terwijl hem de eene uit gunst den beker doet genieten,
„ Maar flechts de lip bedauwt, en 't vocht niet voort laat vlieten,
„ En de andre, niet beroofd van oudren, hem verfmaadt,
„ En als een' wees veracht, en van zijn tafel flaat,
„ En fcheldt: „ Uw vader is met ons niet aangezeten!
„ „ Vertrek." Dan keert hij, wreed mishandeld en bekreten,
„ Tot mij, zijn moeder, weêr, hij, die, op Hektors fchoot,
„ Alleen het fijnfte merg en 't lamrenvet genoot,
„ En, als de flaap hem dwong zijn kinderfpel te ftaken,
„ Aan 't voedfterhart geklemd, een zachte rust mogt fmaken
„ Op luchtig rijzend dons, en flechts van dartlen wist.

„ Nu

„Nu wacht u moeite en ramp, nu, daar ge uw' vader mist,
„Mijn dierbre Astyanax! gelijk dit volk u noemde,
„Dewijl 't op Hektors arm, als Trojes beuklaar, roemde.
„Nu ligt ge, o Hektor! van uwe oudren afgefcheurd,
„Ter prooi van honden en 't gewormte voortgefleurd,
„Ontbloot, nabij de kiel uws moordnaars op de ftranden;
„En al die kleedrenpraal, gewrocht door vrouwenhanden,
„Ligt nutloos in uw hof; niets baat u al dat goed.
„Ik wil die kleedren dan verbranden in den gloed:
„Onnut is u die glans; maar zal hij 't lijk niet dekken,
„Dan moog' hij bij uw volk uw' naam tot eer verftrekken."
Zoo klaagt Andromaché, en heel de vrouwenfchaar,
Die aan haar zijde weent, verheft een luid misbaar.

DRIE EN TWINTIGSTE BOEK.

INHOUD

DES

DRIE EN TWINTIGSTEN BOEKS.

De Myrmidonen doen eenen plegtigen omgang bij het ligchaam van PATROKLUS. *In den nacht verſchijnt zijne ſchim aan* ACHILLES, *om de begrafenis te vorderen. Vroegtijdig wordt de houtmijt opgerigt en het lijk met ſtatigheid verbrand. Den volgenden dag worden de beenderen van* PATROKLUS *zamengelezen en hem een grafterp geſticht. Ter eere van den overledenen ſtelt* ACHILLES *onderſcheidene ſpiegelgevechten in, door welke* DIOMEDES, ANTILOCHUS,

ME-

MENELAÜS, MERIONES, EUMELUS *en* NESTOR, *met de paarden;* EPEÜS *en* EURYALUS, *met de vuist;* AJAX, *de zoon van* TELAMON, *en* ULYSSES, *in het worstelen;* ULYSSES, AJAX, *de zoon van* OÏLEUS, *en* ANTILOCHUS, *in den wedloop, en anderen, in andere ſpelen, kostbare prijzen en belooningen wegdragen.*

Zoo

Zoo treurt men in de ſtad; de Griekſche legerſcharen,
Weêr naar de kust gekeerd en Hellespontus baren,
Verſpreiden zich langs ſtrand, en ieder bij zijn vloot.
De Myrmidoner ſlechts, Achilles togtgenoot,
Blijſt in zijn' kamp geſchaard en door zijn' Vorst weêrhouën.
„ Mijn benden," — ſpreekt hij — „ op wier ſnelheid ik mag bouwen!
„ Ontbindt de kleppers niet, blijſt op uw wagens ſtaan,
„ Om met uw wapentuig en plegtig rond te gaan
„ Bij 't ligchaam van mijn' vriend, gelijk men pleegt voor lijken.
„ En hebt gij eerst den rouw en 't eerbewijs doen blijken,
„ Maakt dan uw paarden los en worde uw maal bereid."
Hij ſprak en toont hun 't ſpoor, terwijl men bitter ſchreit,

En

En 't ſpan tot driemaal toe bij 't ligchaam rond gaat voeren,
En Thetis ieders ziel door weemoed blijft ontroeren,
En tranen ſtroomen doet op wapentuig en zand:
Zoo groot was de oorlogsman, geſneuveld voor zijn land.

Nu vangt Achilles, nog in vijandſchap ontſtoken,
Zijn naar gejammer aan, door zucht op zucht gebroken.
Hij legt zijn handen op den boezem van zijn' vrind,
En ſpreekt: „Patroklus, nog zoo teêr van mij bemind!
„Verheug u tot in 't graf; ik heb geen' eed geſchonden.
„Het lijk van Hektor ligt verworpen voor de honden,
„En zespaar eedlen, in den oorlog prijs gemaakt,
„Ontziel ik, u ten zoen, wanneer uw houtmijt blaakt."
Hij dreigt, in 't diepst van 't hart op Hektors lijk gebeten,
En 't wordt nabij de baar zijns halsvriends neêrgeſmeten.
De krijgsman trekt terwijl zijn' klammen wapendos
Van 't afgeſtreden lijf, en maakt de kleppers los,
En wendt zich daadlijk naar de ſchepen van zijn' Koning,
Die 't kostbaarst lijkmaal ſchenkt tot rouw en eerbetooning.
Een' drom van rundren met de ſchoonſte lamrenteelt
En 't blatend geitje valt, door 't moordend mes gekeeld.
Een aantal zwijnen, van een glinstrend vet beladen,

Wordt

Wordt in den kring geslagt en van de vlam doorbraden,
En 't bloed vloeit stroomend neêr en kleurt Patroklus baar.

Doch Peleus vlugge zoon wordt van de Vorstenschaar,
Zijns ondanks, voortgeleid naar Agamemnons schepen,
Om 't sneuvlen van zijn' vriend in 't diepst van 't hart benepen.
Bij 't nadren van zijn tent gebiedt der helden Vorst
Zijn' eigen' lijfsheraut, zoo ruim en sterk van borst,
Een' hoogen drievoet met een fonklend vuur te omgeven,
Of Peleus telg zijn lijf van 't bloed, dat aan bleef kleven,
Mogt' zuivren op hunn' raad; maar 't was vergeefs gesmeekt.
Hij weigert met een' eed, dien niets op aard' meer breekt:
„Neen; bij den hoogsten God, bij 't Hoofd der hemelscharen,
„Ik zweer, geen enkle drup bevochtigt mij de haren,
„Zoo lang mijn' waardsten vriend geen mijt is opgerigt,
„Mijn vlecht niet afgeknipt, en hem geen terp gesticht!
„Want heel mijn leven door zal niets mij zoo meer treffen;
„Maar echter 'k wil mij niet van 't lastig maal ontheffen.
„Doch, Koning! morgen vroeg zij 't leger wijd en zijd
„Ontboden op uw stem tot stichting van zijn mijt,
„Om 't ligchaam, als het voegt, door 't bruisend vuur te blaken;
„Zoo moog' hij, ras verteerd, in 't graf de rust gaan smaken,

„En

„ En 't leger keeren in 't roemruchtig heldenfpoor."
Zoo klinkt Achilles ftem; men geeft zijn' wil gehoor.
Hun disch wordt aangerigt; men laat zich niets ontbreken,
En naauwlijks was de lust naar drank en fpijs geweken,
Of ieder fpoedt zich van den maaltijd op te ftaan,
En last en oorlogsramp in 't nachtverblijf te ontgaan.

Ontroostbre Achilles met een aantal van zijn helden
Kiest zelf een leger uit nabij de pekelvelden,
En vlijt zich neêr in 't oord, waar 't golvend zeenat klotst.
Hij voelt zich voor een wijl van al zijn wee verlost.
De koesterende flaap bevangt zijn matte leden,
Vóór Troje in 't kampgevecht met Hektor afgeftreden:
Doch naauw geniet hij kalmte, of ziet Patroklus geest,
Den held volmaakt gelijk in oog en ftem en leest,
En juist als hij gekleed, die om zijn hoofd komt zweven;
Hij vangt zijn' klaagtoon op, al jamrend aangeheven:
„ Gij flaapt, Achilles! en vergeet mij in den nood!
„ Gij waart mijn vriend op aarde en ruimt mij in den dood.
„ Begraaf mij fpoedig om mij 's afgronds poort te ontfluiten.
„ Een drom van geesten blijft geftaâg mijn' voortgang ftuiten
„ En weert mij van den ftroom, in 't ijvren aan zijn boord.

„ Ik

„ Ik dwaal nog vruchtloos bij den wijden ingang voort.
„ Beloof mij zulks, en heeft de vlam mij doen verteren,
„ Ik zweer, gij zult mij nooit op aarde weêr zien keeren.
„ Gij zoekt toch als weleer, verwijderd van den ſtoet,
„ Bij mij geen voorſchrift meer, geen prikkels voor 't gemoed.
„ Het droevig ſtervenslot, aan al wat leeft beſchoren,
„ Heeft mij reeds weggeſcheurd, maar gij zijt ook verloren;
„ Gij zult, o Godenbeeld! vóór Trojes muur vergaan...
„ Slechts dit verlang ik nog en zij mijn wensch voldaan:
„ Mijne asch zij nevens de uwe in 't zelfde graf beſloten,
„ Dooreengemengeld als van lot- en ſpeelgenooten,
„ Gelijk Menétius mij tot uw' vader bragt,
„ Wanneer ik als een kind, bij 't ſpelen, onbedacht,
„ In Opus muur het bloed eens makkers had doen ſtroomen,
„ Van held Amfidamas doorluchtig voortgekomen,
„ En Peleus me in zijn hof ontweldigde aan de ſtraf,
„ En ſinds mijn vroegſte jeugd den naam uws dienaars gaf:
„ Zoo moog', wanneer het ſtaal u 't ſterfuur aan zal brengen,
„ In Thetis gouden vaas zich beider asch nog mengen."

„ Waarom, geliefde vriend, bij mij zoo hoog in eer!
„ Waarom gekeerd tot mij;" — dus ſpreekt Achilles weêr —

„En mij geheel uw' wil zoo plegtig voorgefchreven?
„Ik zweer gehoorzaamheid en wat gij vraagt te geven.
„Doch nader mij voor 't minst; druk mij nog eens aan 't hart;
„Zoo vinden wij hier nog vertroosting in de fmart."
Hij breidt zijn handen uit; maar vruchtloos was zijn hopen.
De fchim, gelijk een rook, zijne armen langs gedropen,
Zinkt ruifchend weg door de aarde, en Peleus zoon fpringt op,
En flaat zijn handen zaam' en voert zijn' rouw in top:
„Er blijft dan," — roept hij uit — „na 't fcheiden uit dit leven,
„Een fchaduw van ons zelve in 't rijk van Pluto zweven,
„Maar 't is een luchtig niets, van bloed en kracht beroofd.
„Zoo vloog Patroklus geest mij heel den nacht om 't hoofd,
„En fteende en bleef zijn' vriend tot zijn begraving wekken,
„En was den held gelijk in ftem en leest en trekken."
Hij fprak en heel de fchaar weent jamrend met hem voort.

De blonde Auroor ontfluit de gouden hemelpoort,
En vindt hem nog bij 't lijk. Maar de Opperheer der helden
Spoort thans het lastdier en den krijgsman naar de velden,
Waar 't woud ten hemel ftak; en, ijvrig aan hun fpits,
Verftrekt Meriones geheel die fchaar ten gids.
Men gaat, met fteyig touw en klievend ftaal beladen.

Het

Het lastdier baant den weg langs berg en kronkelpaden;
Men klautert, daalt en rijst en zwoegt in 't hobblig ſpoor,
En dringt tot Idaas woud en ſomber loofgroen door:
Hier buigt de ſtatige eik, door ſlag op ſlag getroffen,
En heel de grond herklinkt van 't davrend nederploffen.
Men klooft den breeden ſtam, en bindt hem krachtig vast
Aan 't lijdzaam torſchend dier, gebogen van den last,
En moedig ijvrend, om in 't open veld te raken,
Door ſtruik en heesters heen'. Men ziet den rei genaken,
Terwijl de krijgsman zelf den ſtronk der boomen torscht,
Naar 't voorſchrift van zijn' gids, den vriend van Krétes Vorst.
Men plaatst den last in 't oord, door Peleus zoon verkoren,
Zijn' dierbren vriend en hem tot grafgeſticht beſchoren.

Zoo ras de brandſtof nu was neêrgelegd aan 't ſtrand,
Vlijt de afgematte ſchaar zich rustig neêr in 't zand.
Achilles midlerwijl gebiedt zijn' oorlogsmannen
De vlugge kleppers weêr in 't kargareel te ſpannen,
En 't blinkend wapentuig te gespen aan de leên.
Men ſchaart zich op zijn' last en treedt gewapend heen';
De voorſte kampers met hun menners op den wagen,
Het voetvolk achter hen en 't ligchaam, uitgedragen

In 't midden van den sleep, bedekt met vlokken haar,
Hem toegeworpen van de kermende oorlogsschaar,
En 't kille hoofd geschraagd door held Achilles handen,
Die 't ligchaam plegtig zendt naar Plutoos donkre stranden.

Genaderd tot de plaats, door Peleus zoon bestemd,
Wordt heel de brandstof tot een houtmijt opgeklemd
En 't oogmerk van den held bij 't naar geween voltrokken.
Hij treedt een wijl op zijde, en snijdt zijn gouden lokken,
Sperchïus vloed gewijd, van 't neêrgebogen hoofd,
En spreekt, doch met een stem, in snik op snik verdoofd,
Terwijl zijn weenend oog de golven langs blijft staren:
„Vergeefs, Sperchïus! heeft mijn vader aan uw baren
„Een honderdoffer en mijn vlokken toegewijd,
„Indien ik ongekrenkt mogt keeren uit den strijd.
„Vergeefs beloofde hij u 't bloed van vijftig stieren
„Op de akkers, waar ge ontstaat en wij uwe outers vieren;
„Vergeefs beloofde hij; gij hebt zijn beê versmaad.
„Thans, nu de grijsaard mij niet weêrziet in mijn' staat,
„Thans voer' mijn boezemvriend die vlecht naar Plutoos stranden."

Hij sprak, en legt het lijk zijn haarlok in de handen,

En

En wekt in aller ziel een ſtille droefheid op.
Men uit een naar geween en voert den rouw in top,
En mooglijk waar' de zon terwijl in zee gedoken,
Had ſtrijdbre Achilles niet den Veldheer aangeſproken:
„ o Atreus zoon! — want gij wordt zeker 't meest gehoord —
„ Men zette een' andren dag zijn rouwbetooning voort.
„ Laat nu den krijgsman gaan en 't plegtig maal bereiden;
„ Die eer, het lijk eens vriends bewezen bij 't verſcheiden,
„ Wordt best door ons betoond; doch blijv' de Vorſtenſchaar."
Der helden Opperheer wordt naauw zijn' wensch gewaar,
Of ijlings doet hij 't volk het breede ſtrand begeven.
Door lijkbedienaars wordt de houtmijt opgeheven;
Ze is honderd voeten breed en rijst tot honderd op:
Het neêrgelegde lijk rust aan den hoogſten top,
En 't bloed van ſchapen en van rundren dekt de ſtranden:
Hun vacht wordt afgeſtroopt, en door Achilles handen
Hun uitgewrongen vet het ligchaam overſtort,
En 't afgevilde rif ten ſtapel opgeſjord.
De zoetſte honig wordt met keur van balſemgeuren
In vazen uitgeplengd, die ze op de houtmijt beuren:
Een viertal rosſen moet gaan blaken in den gloed;
Van negen blaffers, aan den koningsdisch gevoed,

Doorboort hij zelf er twee, ten ſtapel opgeſtooten,
En zespaar Trojers, uit doorluchtig bloed geſproten,
Ontzielt hij in zijn' wrok, gevleid door 't wreedst beſtaan,
En eindlijk ſteekt zijn hand en mijt en offers aan.

Nu barst hij ſchreijend uit bij 't galmen dezer woorden:
„ Verheug u, o mijn vriend! tot zelfs aan Plutoos boorden,
„ Patroklus! wees verblijd, ik heb mijn' eed volbragt;
„ En zespaar Trojers, u ter offerand' geſlagt,
„ Vergaan reeds nevens u, in de eigen vlam verſlonden,
„ En Hektor, Priams zoon, wordt hier verſcheurd door honden,
„ Maar nooit door 't ſtapelvuur." — Zoo dreigend klinkt de ſtem.
Doch Hektor blijft geſpaard; geen honden krenken hem,
Want blonde Venus waakte en 't roofdier kon niet woeden.
Met rozebalſem blijft zij 't jeugdig lijf behoeden,
Wanneer het Peleus zoon als aan den wagen ſmeedt,
Terwijl hem Febus gunst met wolken overkleedt,
Die 't oord, waar 't ligchaam rust, van uit den hemel dekken,
Opdat geen zonneſtraal verdrooging zou verwekken
In pezen of gewricht, of rotting doen ontſtaan.
De vlam van 't ſtapelvuur wint echter nog niet aan,
En Peleus heldenzoon, weêr van de mijt geweken,

Gaat

Gaat voort met Zefyrus en Boreas te ſmeeken,
En zegt hun offers toe en plengt ter gouden ſchaal
Den kostbren feestwijn uit, opdat hun kracht niet faal',
En 't ligchaam in den gloed te ſneller rust moog' vinden.

Snelvoetige Iris ſtrekt zijn voorſpraak bij de winden,
Aan 't hof van Zefyrus bij 't feestbanket geſchaard.
Zoo ras hun fonklend oog haar in 't portaal ontwaart, —
Want Iris nadert ſlechts tot op den marmren drempel —
Rijst alles vrolijk op, en biedt haar in hunn' tempel,
Om 't zeerst een zitplaats aan; maar, dankbaar voor hun vlijt,
Weêrſpreekt zij 't eerbewijs: „'t Is hier geen zittenstijd;
„Ik ſnel de golven langs naar 't land der Ethiópen,
„Waar ſtroomend offerbloed der Goden gunst moet koopen,
„Om deelgenoot te zijn dier hooge plegtigheên.
„Achilles, Peleus zoon, blijft ijvren door gebeên,
„Opdat hem Boreas met Zefyr zou genaken,
„En door vereende kracht den ſtapel weg doen blaken,
„Dié zijn' Patroklus draagt, van heel zijn volk beſchreid."

Dus ſpreekt ze, en ijlt weêr voort. — Hun adem was bereid,
En breekt als dondrend los, en worstelt met de wolken,

 En

En ruit de golven op, gezweept in 't diepst der kolken,
En ſtort al draaijend neêr aan Priams vruchtbaar ſtrand,
Terwijl het ſtapelhout met zwaar gebruis ontbrandt.
Zij blazen ijvrig door om 't rijzend vuur te kweeken.
Achilles blijft den grond den ganſchen nacht doorweeken
Met ſchuimend druivennat, ter eer zijns vriends gemengd,
Bij d'aanroep van zijn' geest ten beker uitgeplengd.
Gelijk een vader trilt tot in zijne ingewanden,
Wanneer hij 't ligchaam van zijn' lievling ziet verbranden,
Van zijn' verloofden zoon, wiens onherſtelbre dood
Een treurend oudrenpaar in diepe droefheid ſtoot:
Zoo weent Achilles, nu hij 't vriendenlijk ziet blaken,
En, kruipende om zijn mijt, een bang geween blijft ſlaken.

De heldre Lucifer, die 't morgenlicht verbeidt,
Auroraas lijfſtaffier, als zij haar goud verſpreidt,
Rijst langs de watren op en ziet de vlam bezwijken.
De winden haasten zich van Trojes kust te wijken,
De zee van Thracie in, die borlend opwaarts ſpat.
Achilles vlijt zich neêr, van 't ijvren afgemat.
De koesterende ſlaap bevangt zijn weenende oogen;
Doch heel de heldenſchaar, weêr naar de kust gevlogen,

Ge-

Genaakt met Atreus zoon, en wekt hem door 't gewoel,
En daadlijk rijst hij op en meldt den kring zijn doel:
„ o Atreus Koningsſpruit en moedige Opperheeren!
„ Men blusſch', zoo ver de vlam den ſtapel deed verteren,
„ Het rookverſpreidend hout door ingeplengden wijn,
„ En zoek' Patroklus rif, dat niet vermengd kan zijn,
„ Dewijl men 't op de kruin der houtmijt had verheven,
„ En de andren, aan den kant ten ſtapel ingedreven,
„ Verwijderd zijn van hem: men kieze een lijkbus uit,
„ Met dubbel vet gedekt, die hier zijne asch beſluit,
„ Tot mij 't vijandlijk ſtaal ten afgrond in laat dwalen.
„ Ik wil geen praalgebouw met luister op doen halen,
„ Maar ſlechts een nedrig graf; een uitgebreid geſticht
„ Zij na mijn' eigen' dood, en dan eerst opgerigt,
„ Wanneer mij 't Griekſche heir begeeft aan 's vijands boorden."

Zoo klinkt Achilles ſtem; men ſchikt zich naar zijn woorden,
En bluscht met ouden wijn de nog ontvlammende asch,
Zoo ver de houtmijt reeds van 't vuur doorblakerd was.
Het blank gebeente wordt de lijkvaas ingeſloten,
En, met een dubblen glans van ſtollend ſmeer begoten,
Van lijnwaad overkleed, weêr in zijn tent gevoerd.

Men paalt een grafplaats af, en de aard' wordt omgeroerd,
En cirkelvormig om de houtmijt opgedreven.
De schaar wil keeren, toen de grafterp ſtond verheven,
Doch Peleus zoon weêrhoudt ze en vangt een lijkfeest aan,
En ſtelt de prijzen voor, die op de zege ſtaan:
Bewerkte ſtandaards, goud en ijzerwerk en rosſen,
En muilen, rijk getoomd, en hooggehorende osſen,
En vrouwen, ſchoon van leest, wier luister niets verdooft.

Men plaatst zich: de eerſte prijs, voor 't rijden uitgeloofd,
Is deze: een ſchoonheid, die bij 't weefgetouw kan baten,
Een drievoet, uitgediept voor twee en twintig maten.
De tweede: een merrie, in haar zesde levensjaar,
In 't woud gebreideld en bij 't wilde lastdier zwaar.
De derde: een vaas, nog nieuw en luisterrijk van buiten,
Die tweepaar maten in haar' boezem kan beſluiten.
De vierde: een ſom in goud, die twee talenten woog.
De vijfde: een ſchaal, gehold van onder en omhoog.
Nu rijst Achilles op en doet zijn voordragt hooren:
„Beheerſcher van ons heir en dappre heldenkoren!
„De prijs der vlugheid met de wagens ligt gereed.
„Indien men niet ter eer van mijn' Patroklus ſtreed,

„De

„ De schoonste kampprijs werd mij zeker niet onttogen.
„ Gij weet hoe mijn gareel op wonderkracht mag bogen;
„ Onsterflijk is zijn bloed; de God der pekelbaan
„ Droeg ze aan mijn' vader op; die bood ze mij weêr aan.
„ Doch ik verlang geen' prijs en wil dat span niet geven,
„ Beroofd voor eeuwig van een' menner, zoo bedreven,
„ Die met zachtmoedigheid en trouw hun 't voedsel bood,
„ En 't natgewasschen hoofd met olieglans begoot.
„ Nu treuren ze om dien held en vegen met hun manen
„ Den zoo gevlockten grond, bevochtigd van hun tranen. —
„ Doch trekk' hier ieder uit, die op zijn krachten bouwt,
„ En op zijne oorlogskar en fier gespan betrouwt."

Zoo klinkt Achilles stem; de menners staan reeds vaardig:
Admétus zoon, den naam van karbestuurder waardig,
Eumélus, aan hun spits. De wakkre Diomeed
Met kleppers, die zijn moed hem eer verovren deed
Op held Enéas, dien Apollo kwam verlossen.
Vorst Menelaüs met een paar der snelste rossen,
Podargus, die hem zelv' in eigendom behoort,
En Ethé, vlug in vaart, die aller oog bekoort,
Door Echepólus aan den Veldheer opgedragen,

Op-

Opdat hij 't ligchaam niet voor Troje zou gaan wagen,
En al de schatten, die zijn wijs bestuur hem won,
Gerust verteren mogte in 't vruchtbaar Sicyon:
Die brengt hij onder 't juk en vreugd bevangt hun zinnen.

De vierde menner, die een' kampprijs wenscht te winnen,
Is jonge Antilochus, van Nestor afgestamd.
Een viertal paarden, maar van minder drift ontvlamd,
Op Pylos veld geteeld, staat voor zijn kar gebonden,
En Nestor leert zijn telg de slimste mennersvonden,
En spreekt hem teeder aan: „Gewis, mijn dierbre zoon!
„Gij waart, als jongling, reeds begunstigd van de Goôn:
„Gij kent de mennerskunst: u blijft niet veel te leeren.
„Gij weet uw rosfen bij den eindpaal om te keeren;
„Maar uw gespan is traag. Ik wacht hier tegenspoed.
„Hun paarden zijn te snel, te vliegend snel van voet,
„Hoewel de menners ligt geringer kunst doen blijken.
„Doch hoor, zoo kan gewis de prijs u nooit ontwijken,
„Hoor, dierbre! naar mijn' raad. De man, die 't hout bereidt,
„Is niet zoo forsch door kracht, maar door ervarenheid;
„De stuurman, die met storm een holle zee moet bouwen,
„Kan door zijn kunst alleen 't geslingerd schip behouên,

„En

„En 't is door haar flechts dat een menner fchittren kan.
„Hij die flechts rekent op zijn' wagen en gefpan
„Dwaalt onvoorzigtig, door verblindheid ingenomen,
„En kan naar eisch zijn ros noch prikklen noch betoomen.
„Maar hij, die kunst bezit, al zijn de paarden flecht,
„Betracht den hoogen paal, in 't renperk vastgehecht,
„En houdt dien fteeds in 't oog bij 't waakzaam ijvrend mennen,
„En nadert tot zijn wit, terwijl hij voort blijft rennen.
„Die eindpaal zal u hier gemaklijk kenbaar zijn:
„Gij ziet een' droogen ftaak van eikenhout of pijn,
„Die niet verrotten kan, wat regens hem ook treffen,
„Ter hoogte van eene el, zich boven de aard' verheffen.
„Twee fteenen van een oud, vernietigd grafgeflicht,
„Of wel in vroeger' tijd ten fcheidperk opgerigt,
„Staan, hagelwit van kleur, aan 't eind' der effen fporen,
„En zijn door Peleus zoon ten renpaal uitverkoren.
„Rijd fteeds op deze voort en raak die van nabij;
„Maar wende uw buigend lijf zich naar de linkerzij,
„Terwijl gij 't regterpaard den losfen toom zult geven;
„Geftaâg zij 't linker- op den renpaal aangedreven,
„Zoo, dat uw wagenrad te raken fchijne aan de aaf.
„Doch blijv' vooral de fteen, dien gij voorbijfnelt, gaaf,

„Op

„ Opdat ge uw kar niet breekt of uw gespan moogt wonden:
„ Tot vreugd der andren, ware uw zege dan geschonden.
„ En in verdriet verkeerd. o! Bouw niet op uw kracht,
„ Maar wees vooral, mijn telg! omzigtig en bedacht;
„ Want voert uw wijs beraad u eens voorbij de palen,
„ Geen menner kampt hier, die u dan meer in kan halen,
„ Al voerde hij een ros, uit hemelsch blöed gebaard,
„ Arïon, zoo beroemd, Adrastus Godlijk paard,
„ Of zelfs de kleppers, aan Laömedon geschonken."

Zoo doet hier Pylos Vorst den moed van 't kroost ontvonken,
Gelenigd door zijn' raad, en keert weêr naar 't gestoelt'.
De vijfde menner, die naar eedlen renprijs doelt,
Is held Meriones. Men plaatst zich op den wagen,
En loot onzijdig, wie het eerst vooruit zal jagen.
Achilles schudt en 't lot brengt Nestors lievling uit;
Eumélus achter hem, en nu de heldenspruit
Van Koning Atreus, en Meriones na dezen,
En hij, die 't meest vermag, moet juist de laatste wezen;
't Is dappre Diomeed, uit Tydeus echt ontstaan.
Men schaart zich: Peleus zoon wijst hun den renpaal aan,
In 't wijd verschiet gesteld, en kiest tot kampbeslechter

Den

Den achtbren Fenix uit, om als een billijk regter
En luid te melden, wie den renpaal 't meest genaakt.

Het vijftal kampers, van gelijke drift geblaakt,
Verheft de zweep gelijk, en treft door ftem en teugels
Zijn ongeduldig fpan, eergierig, als op vleugels,
De kusten afgefneld. Een ondoorzienbre boog
Van ftof rijst, als een mist of donderwolk, omhoog.
De paardenmaan waait op in 't prijsbedoelend hollen.
De kar, omlaag geheld, fchijnt langs den grond te rollen,
Of fpringt weêr hotfend op: de menner houdt zich pal,
En fpoort, nog twijflend wie den prijs verwerven zal,
En met een kloppend hart, dat flechts naar eer blijft hijgen,
De vlugge kleppers aan, die 't ftof omhoog doen ftijgen.

Maar naauwlijks keerden zij, met fnellen ommekeer,
Aan 't uiterst eind' van 't perk en bij de golven weêr,
Of nu begon de moed en 't kunstbegrip te blijken,
En gaf men 't ros zijn' loop. Niet vatbaar meer voor wijken,
Dringt Vorst Eumélus al de medekampers voor;
Hem vliegt Tydides na door 't ingeflagen fpoor;
Zijn hengften nadren zoo, als wilden ze in hun jagen

Ad-

Admétus Koningsſpruit beſteigren op zijn' wagen,
Terwijl hun rookend hoofd van zoo nabij genaakt,
Dat hun geblaas zijn' rug en breede ſchoudren blaakt;
En zeker waar' de kans hier twijfelbaar gebleven,
Of waar' hier Tydeus zoon in zegepraal verheven,
Had Febus hem de zweep niet grimmig afgeſcheurd.
Hij barst in tranen los, zoo ras hij 't leed beſpeurt,
En hoe Eumélus kar hem achter zich doet blijven,
Nu hem een God belet zijn rosſen voort te drijven:
Doch Pallas, die hem ſchraagt en Febus list doorziet,
Terwijl ze onteugelbaar in 't renſpoor nederſchiet,
Geeft hem de zweep in d'arm en 't ros vernieuwde krachten,
En laat Eumélus haar beſtraffing niet meer wachten:
Zij knakt zijn paardenjuk, en 't ſpan, dat niets meer bond,
Dwaalt van zijn rigting af; zijn disſel wrijft den grond,
En hij, bij 't wagenrad ten zetel uitgeſtoven,
Voelt zijn getroffen hoofd nabij de wenkbraauw kloven,
En arm en neus en mond gepletterd en verſchokt,
En 't weenend oog ſchiet vol, terwijl hem de adem ſtokt.
Zijn mededinger nu, met drift vooruitgevlogen,
Snelt al de kampers voor en Pallas kroont zijn pogen:
Zij geeft den kleppers moed en voert zijn' roem in top.

Dien

Dien onverwinbren held volgt Menelaüs op,
En Nestors lievling ſpoort de paarden van zijn' vader:
„Rukt voort en bezigt moed en krachtbeſef te gader!
„Ik wijs u niet verblind op dappren Diomeed,
„Door Pallas aangevoerd, dien zij met roem bekleedt;
„Maar Atreus zoon alleen moet al uwe aandacht wekken,
„Opdat geen merrie u tot oneer zou verſtrekken,
„U, hengſten, groot van kracht! wat toch bedwingt uw vaart?
„Doch hoort, en 't zal geſchiên wat u mijn ſtem verklaart:
„Indien we in 't kampgevecht geringen prijs behalen,
„De teedre liefde van mijn' vader zal u falen,
„En 't ſtaal u daadlijk bij uw weêrkomst doen vergaan.
„Ach! ſnelt de kleppers na, rukt onverwinlijk aan;
„Daar, waar mij 't naauwe ſpoor de zege kan doen gisſen,
„Voert u mijn hand voorbij, en 'k zal mijn doel niet misſen."

Hij ſprak. De paarden, voor zijn hard gedreig beducht,
Gaan daadlijk ſneller voort in ongelijkbre vlugt.
Nu rijdt hij midlerwijl een' engen doorgang tegen,
Waar de aard' geſpleten was, en door den winterregen
Eene uitgeſcheurde holte in 't renſpoor was ontſtaan.

Zijn mededinger, die een wrijving wil ontgaan,
Voert hier zijn rosſen langs, maar door opzij te hellen
Beijvert hij zich nu hem daar vooruit te ſnellen,
En Menelaüs beeft en uit zich in den ſchrik:
„ Gij ment uw ſpan te woest; bedwing u hier als ik.
„ Hier is de weg te naauw; gij zult een' breeder' naken;
„ Ligt zou van de eene kar het rad in de andre haken."

Hij riep. Antilochus rukt nog geſtadig voort,
En jaagt, als waar' de ſtem door 't rijden niet gehoord.
Zoo wijd een jongling, die zijn kracht in 't ſpel gaat wagen,
Den ſlinger van de ſchijf ten hemel op kan jagen,
Genaken zij elkaâr: 't geſpan van Atreus zoon
Deinst weêr terug; hij zelf, ontmoedigd van dien hoon,
Weêrhoudt zijn' menner, om zich niet in 't ſpoor te knellen,
De kar te plettren bij 't vereenigd voorwaarts ſnellen,
En zelf in 't kampgewoel ter aarde neêr te ſlaan,
Terwijl zijn gramſchap hem dees ſcheldtaal doet verſtaan:
„ Geen ſtervling is hier meer in ſnoode list bedreven.
„ Ga voort; men zal u nooit den naam van ſchrander geven:
„ Maar zonder zuivringseed verwerft gij hier geene eer."
Hij ſprak en gaat op nieuws zijn woest geſpan te keer:

„ Weêr-

„ Weêrstaat mijn oogmerk niet, doch laat uw' geest niet drukken.
„ Dat span zal eer dan gij voor krachtvermindring bukken:
„ Want gij zijt jong en fier en zij beroofd van jeugd."
Dus klonk de stem. Het ros, gespoord tot grooter deugd,
Rukt onbelemmerd voort en nadert Nestors paarden.

De volkren, die gestaâg in 't wijde renperk staarden,
Zijn wachtende op den held, die 't loon verworven heeft,
En 't is Idomeneus, die de eerste tijding geeft.
Geplaatst op hooger plek dan de omgelegene oorden,
Verneemt hij in 't verschiet den klank van stem en woorden,
En onderscheidt terwijl de houding van een paard,
Dat ijlings nader snelt in onverwinbre vaart,
Langs heel zijn ligchaam bruin, en aan den kop uitsteekend
Door cirkelvormig wit, gelijk een maan, geteekend.
Hij rijst en wendt zich nu tot heel den heldenstoet:
„ Mijn vrienden! oorlogsschaar, die 't Grieksche heir behoedt!
„ Ken ik de paarden slechts, of kunt gij ze ook herkennen?
„ 'k Zie, dunkt me, een ander span aan 't hoofd der kampers ren-
„ Dan 't eerst vertrokken paar, zoo weidsch vooruitgesnord, (nen,
„ Weleer zoo groot in roem, thans mooglijk neêrgestort.
„ Ik zag, dat zij aan 't hoofd voorbij den renpaal snelden,

 „ Doch,

„ Doch, waar mijn ſtarend oog zich heenwendt langs de velden,
„ Ik vind hen thans niet weêr. De toom ontgleed misſchien
„ Den menner, die zijn ros geen' wederſtand kon biên,
„ Of onvoorſpoedig wendde: ik acht hem in zijn jagen,
„ En, waar de renpaal ſtaat, getuimeld van zijn' wagen,
„ Die kar uiteengeſchokt, en 't ſpan, door niets bepaald,
„ En hollend voortgerukt, van 't renſpoor afgedwaald.
„ Doch onderzoekt gij zelv', wie op den roem zal bogen
„ Van zulk een zegepraal: ligt heeft me een ſchijn bedrogen;
„ Maar ik beſchouw hem, als met koningsmagt bekleed,
„ Als Tydeus moedig kroost, den ſtrijdbren Diomeed."

Nu voert Oïleus zoon hem bits zijn antwoord tegen:
„ Wat ſnapt gij zoo geſtaâg? langs de ingeſlagen wegen
„ Keert Vorst Eumélus met zijn vlugge paarden weêr.
„ Gij zijt toch ook zoo jong, zoo onbeſuisd niet meer,
„ Noch zoo ver ziende, om nu dien uitſlag reeds te ſpellen.
„ Doch immer druischt gij door: dat haastig oordeel vellen
„ Betaamt geenszins aan u; doorluchtiger dan gij
„ Voegt zulk eene uitſpraak hier; het ſpan, ons meest nabij,
„ Is van Admétus zoon, die pal ſtaat op zijn' wagen."

„ Boos-

„ Boosaardige Ajax, wien geene eendragt kan behagen!" —
Spreekt Gnosfus Koning weêr, die reeds van gramfchap ziedt —
„ Het fmalen is uw kunst, en anders kunt gij niet.
„ Men wedde: een kostbre vaas of drievoet fterke ons gisfen.
„ Laat Agamemnon zelv' ons twistgeding beflisfen,
„ En wie hier 't eerst genaakt: zoo leert ge uw dwaling zien;
„ En 't best gevoelen door mij 't wedloon aan te biên."
Hij fprak. Oïleus zoon, door fellen wrok gedreven,
Vloog reeds gramftorig op, om woest befcheid te geven,
En zeker had de twist nog heviger geblaakt,
Had Peleus vlugge zoon dien niet terftond geftaakt:
„ Laat af, o helden! u in laag gefchil te mengen.
„ Bij andren zoudt gij toch dat twisten nooit gehengen,
„ Maar 't ftreng berispen; dus zet u geduldig neêr.
„ Het overwinnend fpan keert fpoedig tot ons weêr,
„ En dan kan elk van ons met zekerheid bepalen,
„ Wiens kleppers d'eerften, wiens den tweeden prijs behalen."

Dus uit hij zich. Terwijl genaakt hen Diomeed,
Die 't ros nog altijd zweepte, en vrolijk fteigren deed
In 't roemrijk nadren langs de hobbelige wegen.
Het fpat den menner ftof en flijk en aardklomp tegen.

De kar, door glansrijk tin en kostbaar goud verfraaid,
Rolt met een prachtig rad, dat onbelemmerd draait,
De breede sporen langs, en raakt den grond slechts even,
En 't span vliegt ijlings voort, als door den wind gedreven.
In 't midden van den kring beteugelt hij zijn' draf.
Met droppels valt hun 't zweet van hals en voorborst af.
Hij springt ter aarde en legt de zweep weêr op den wagen,
En neemt den eersten prijs, hem billijk opgedragen,
En stelt zijn' drievoet en de schoonheid, die hij wint,
In handen van zijn volk, terwijl hij 't ros ontbindt.

Hem volgt Antilochus, alleen door listig pogen
En niet door vlugheid in den kamp vooruitgevlogen,
En daadlijk achter hem rijdt Menelaüs aan.
Zoo wijd een moedig ros van 't wagenrad blijft staan,
Terwijl de punt zijns staarts den ijzren band kan wrijven,
En tusschen hem en 't rad slechts weinig plaats doet blijven:
Zoo wijd bleef Atreus zoon hier achter Nestors spruit,
In 't eerst een' schijfworp ver, thans minder voor hem uit,
En altijd nagejaagd, bij 't onvermoeibaar kleppen
Van Ethé, die met drift den vluggen voet blijft reppen;
En had de legerkring zijn vaart niet afgepaald,

Nog

Nog waar' hij voorgeſneld en had den prijs behaald.
Een' lansworp achter hen was, minder wel bedreven,
Idomeneus trawant, Meriones, gebleven.
Want trager was zijn ros en klein zijn mennerskunst.
Eumélus, overheerd, in ſpijt van Febus gunst,
Kwam langzaam achter hen met d'afgebroken' wagen,
De paarden voor zich uit, en 't oog ter neêrgeſlagen.

Zoo naar een ſchouwſpel doet Achilles hevig aan,
En ijlings rijst hij op en doet zijn' wil verſtaan:
„ De beste kamper is in tegenſpoed verzonken;
„ Hem zij, gelijk ons voegt, de tweede prijs geſchonken,
„ Terwijl ik Tydeus zoon den eerſten prijs voldoe."
Hij ſprak, en naar zijn' wensch juicht elk zijn voordragt toe,
En zeker had men 't ros aan hem ten lot beſchoren,
Wanneer zich Nestors zoon niet daadlijk had doen hooren,
En heel den voorſlag niet met regt had afgekeurd:
„ Wanneer gij 't waarlijk doet, valt u mijn wrok te beurt.
„ Mij wordt de prijs ontrukt, dewijl in 't ijvrig kampen
„ Een God zijn kar en ſpan getroffen heeft met rampen,
„ Hoe groot zijn kunst ook was! Hij ware ons voorgeſnord,
„ Wanneer hij voor de Goôn zijn beden had geſtort.

„ Maar wilt gij hem in 't leed uw vriendfchap doen aanfchouwen,
„ Dan hebt gij koper, goud, genetten, kudden, vrouwen;
„ Geef hem uit zulk een' fchat gelijke gift of meer,
„ Opdat u 't Griekfche volk als medelijdend eer'.
„ Doch wat mijn kunst mij fchonk, wil ik voor niemand derven,
„ En hij, die 't nog verlangt, kan 't flechts door kracht verwerven."

Hij fprak, en Peleus telg, die Nestors zoon bemint,
Verheugt zich met een lachje om 't dreigen van zijn' vrind,
En antwoordt hem: „ Welnu; dienstvaardig op uw wenken,
„ Zult gij me Admétus fpruit een ander loon zien fchenken;
„ Het pantfer van metaal, met blinkend tin omkleed,
„ Asteropéüs lijf, toen ik hem fneuvlen deed,
„ Ontweldigd door mijn vuist, moog' hem aan 't ligchaam pralen."
Dus fprekend, laat hij reeds dat fchittrend harnas halen.
Automedon fnelt heen' en ftelt hem 't loon ter hand,
En hij Eumélus weêr, die al zijn' rouw verbant.

Doch Menelaüs, op Antilochus gebeten,
Rijst van den zetel uit, door bittre fmart bezeten.
Hem geeft de krijgsheraut den fchepter; alles zwijgt,
En plegtig vangt hij aan, terwijl zijn gramfchap ftijgt:
„ Waarom, o Nestors zoon, weleer in deugd volkomen!

„ Mijn'

„ Mijn' roem met hoon bedekt, mijn ros zijn' glans benomen,
„ Terwijl ge een mindre teelt vooruitjoegt in mijn ſpoor?
„ Maar gij, Beſtierdren van ons Griekſche heldenkoor!
„ Weest regters van dit pleit, en zonder ons te vleijen,
„ Opdat de laster niet in 't leger moog' verſpreijen:
„ „ Den held Antilochus, door Atreus zoon verdrukt,
„ „ Werd, ſchoon hij meer vermogt, de mennersprijs ontrukt,
„ „ Dewijl zijn wagenſpan het andre in kracht moest wijken."—
„ Gij zwijgt; ik zelf wil dan mijn billijkheid doen blijken,
„ En geen der helden zal mij laken in 't beſluit.
„ Welaan, Antilochus! bezweer ons overluid,
„ En vóór uw kar geplaatst, en de eigen zweep in handen,
„ Waarmeê ge uw hijgend ſpan gejaagd hebt naar de ſtranden,
„ Bezweer ons bij Neptuin, dat gij onſchuldig waart,
„ Wanneer uw wagen mij geſtremd heeft in mijn vaart."

„ Gedoog het deze maal, o Vorst der heldenkoren!" —
Dus laat zich met beleid zijn weêrpartij weêr hooren —
„ Dewijl gij ouder zijt en meer begaafd dan ik.
„ Gij weet, een jongling dwaalt ſchier ieder oogenblik,
„ Ligtzinnig is zijn geest, en 't hoofd is onberaden:
„ Dus wijt het aan mijn jeugd, indien ik u dorst ſmaden.

„ 't Gewonnen ros, mijn loon, is reeds u afgeſtaan,
„ En hadt gij meer gevraagd, ik had uw' wensch voldaan,
„ Veeleer dan u, mijn Vorst! niet achtingwaard te ſtrekken,
„ En door een' meineed ligt der Goden wraak te wekken."
Hij ſprak en geeft den prijs aan Menelaüs weêr,
Wiens hart zich opent bij 't genot van zulk eene eer,
Gelijk de morgendauw in vruchtbelovende aren,
Tot rijpheid aangeſtoofd, een nieuwe kracht doet varen:
Zoo ſtort zijn gunstbewijs hem blijdſchap in 't gemoed,
Terwijl zijn dankbaarheid zich reeds tot antwoord ſpoedt:
„ Thans wil ik, hoe vergramd, ik zelf, o jongling! wijken,
„ Dewijl gij nooit voorheen' ligtzinnigheid deedt blijken,
„ En heden ſlechts uw jeugd meer dan uw geest vermogt.
„ 't Is beter niet door list de zegepraal gezocht
„ Van magtiger dan wij: 'k zou naar geene andren hooren;
„ Maar gij, uw broeder, en de roem der heldenkoren
„ Uw vader, leedt reeds zoo alleen om mijn geſchil,
„ Dat ik uw beê verhoor en u bekroonen wil
„ En afſtaan van mijn regt; zoo moog' de wereld weten,
„ Dat blinde hoogmoed nooit mijn' boezem heeft bezeten."

Dus uit hij zich en ſtelt Antilochus trawant,

Noé-

Noémon, onverwijld, dat moedig ros ter hand,
En neemt de vaas, die met zoo groot een' glans mogt pronken.
De twee talenten gouds, ten vierden prijs geschonken,
Verkrijgt Meriones: de schaal alleen blijft staan;
En Peleus zoon biedt haar den grijzen Nestor aan:
„ Neem, grijsaard! neem dees schaal, die u mijn dank wil geven.
„ Zoo moog' Patroklus naam in uw gedachten leven,
„ Patroklus, dien gij nooit bij 't Grieksche volk meer ziet.
„ Gij zoekt ons worstelperk of vuistgevecht toch niet,
„ Gij mikt niet meer naar 't wit, noch zult naar wedloop trachten;
„ Want sloopende ouderdom vernielde uw jonglingskrachten."

Hij sprak en schenkt haar weg. De grijsaard is verheugd,
En antwoordt daadlijk bij 't herdenken aan zijn jeugd:
„ Uw taal is waar, mijn zoon! ik ben verstijfd van leden;
„ Mijn voet is minder snel, mijn arm is afgestreden;
„ Mijn vuisten zijn verstramd: o! had ik nog dien gloed,
„ Die onverwinbre kracht van 't bruisend jonglingsbloed,
„ Die zoo doorluchtig bleek, toen Amaryncéus loten
„ Het lijkfeest van dien Vorst met spel en kamp besloten.
„ Toen had Buprasium en 't gansch Etolisch rijk
„ En Pylos zelf geen' held, in kracht aan mij gelijk.

„ In

„ In 't ijzren vuistgevecht moest Klytomédes wijken;
„ In 't worstlen deed mijn hand Ancéüs hand bezwijken;
„ In 't loopen ſnelde ik zelfs den held Iſiklus voor;
„ Mijn ſpeer won 't Fyleus af en ſtrijdbren Polydoor;
„ Alleen de renprijs werd me in 't mij benijdend pogen
„ Door Aktors tweelingkroost en overmagt onttogen,
„ En hun verbleef de prijs voor menners ingeſteld;
„ Een hunner hield met kracht zijn teugels vastgekneld,
„ Terwijl zijns broeders zweep de rosſen voort deed varen.
„ Zoo was ik in mijn jeugd; nu drukt mij 't wigt der jaren;
„ Toen blonk mijn luister uit; ik was der helden ſchrik;
„ Nu past dat glansrijk werk aan jeugdiger dan ik.
„ Maar kom, vereer uw' vriend door vorstelijke ſpelen.
„ 'k Ben dankbaar voor uw gift en 't kan mijn hart nog ſtreelen,
„ Dat ge ook aan Nestor denkt, uwe achting niet verſmoort,
„ En hem die eer bewijst, die me in dit heir behoort.
„ U zal de Godenkring zoo groot een deugd vergelden."

Hij ſpreekt. Achilles wendt zich plegtig tot de helden,
Zoo ras de grijsaard dus zijn dankbetuiging ſluit,
En looft voor 't vuistgevecht de ſchoonſte prijzen uit;
Den winnaar een muilin, die leed noch last bezwaren,

Weêr-

Weêrſpannig in 't gareel, in 't zesde van haar jaren,
En zijn' verwonneling een ronde feestbokaal.
Hij wekt in aller hart de geestdrift door zijn taal:
„ Verkiest, o Atreus zoon! en gij, in rang verheven!
„ Uit hen, wier ſterke hand, in vuistgevecht bedreven,
„ Den grootſten roem verwierf, een krachtig heldenpaar.
„ Hem, dien Apolloos gunst voor 't oog der legerſchaar
„ Als overwinnaar kroont, zal dees muilin behalen.
„ De beker is voor hem, die niet kan zegepralen."

Hij zegt. Epeüs, groot van ligchaam en van kracht,
Volleerd in vuistgevecht en ſteunende op zijn magt,
Rijst op en grijpt den buit, als hoofdprijs voorgedragen,
En ſpreekt: „ Genaak' hij vrij, die 't vuistgevecht durft wagen.
„ Geen mensch ontneemt me een' prijs, dien ik voor mij beſtem.
„ Ik ben hier de eerſte in kracht: de beker is voor hem.
„ Of is 't mij niet genoeg in de oorlogskunst te wijken,
„ En wie toch kan beleid in ieder vak doen blijken?
„ Maar dit verklaar ik u: al is hij 't meest gevat,
„ 'k Vermorzel hem zijn leên en kneus zijn beendren plat;
„ Er blijv' hier dan een ſchaar, om 't ligchaam op te beuren,
„ En weg te voeren, als mijn vuist hem mogt verſcheuren."

Hij

Hij daagt hen; alles zwijgt. Euryalus alleen,
Mecistheus Koningsſpruit, die Kadmus kroost voorheen'
Bij 't graf van Edipus in 't lijkfeest had verſlagen,
Verheft zich in den kring en wil den tweeſtrijd wagen.
Voor hem voelt Tydeus zoon de borst van vriendſchap ſlaan,
Hij wenscht voor hem de zege, en ſpoort zijn geestdrift aan,
En geeft hem eerst een' riem, daarna de ledren banden,
Gebruiklijk in dien kamp tot dekſel van de handen.

Het dus omgorde paar treedt op voor ieders oog,
En heft op d' eigen' wenk de ſterke vuist omhoog.
De ſlag vervangt den ſlag; geſtaâg wordt de aandrang wreeder,
De tanden knarſen fel en 't zweet vloeit taplings neder.
Epeüs eindlijk treft zijns mededingers wang,
Terwijl hij aarzelde, en de held weêrſtaat niet lang,
Maar valt bezwijmend neêr. Gelijk het vlak der baren
Een' visch, den kalmen ſchoot der watren uitgevaren
Met Boreas geblaas, terſtond weêr overdekt:
Zoo tuimelt hij, en ligt gevoelloos uitgeſtrekt.
Epeüs beurt hem op: zijn drom, van ſchrik bevangen,
Schiet toe, en ſleept hem weg, terwijl hij 't hoofd laat hangen,
En, van 't beſef beroofd, zijn bloed al gudſend braakt,

En

En 't volk den beker neemt, door hem ten buit gemaakt.

Nu ſtelt Achilles, die nog ijvrig voort blijft varen,
Den prijs der worstling in voor 't oog der heldenſcharen.
Een hooge drievoet, die met heldren luister ſtraalt,
Een zespaar osſen waard, is hem, die zegepraalt,
Een vrouw, die, ſchoon van leest, door handigheid kan pronken,
Een viertal rundren waard, blijft hem, die valt, geſchonken.
De zoon van Peleus rijst en elk wordt uitgedaagd:
„Genaakt, gij, dappren, die uw kracht in 't worstlen waagt!"
Hij ſprak, en Ajax was reeds driftig opgerezen,
En ſchrandre Ulysſes mede, om fijn beleid geprezen:
Dat paar, ten kamp bereid, van 't wapprend kleed ontlast,
Treedt op, en klemt zich nu met ſterke vuisten vast,
Als bindten van een huis, met kunst aaneengeſloten,
Om 't buldren van den wind door vastheid af te ſtooten.
De rug der worstlaars kraakt, verbogen door de vuist,
Terwijl een ſtroom van zweet hun langs de leden bruist.
Een aantal ſtriemen blijft in zijde en ſchoudren branden,
En ieder vlamt op 't loon met onvermoeibre handen.
Vergeefs drukt Ajax zijn' beſtrijder naar den grond;
Hij velt Ulysſes niet, die ſchok op ſchok weêrſtond,

En

En vruchtloos wringt hem deze ook wederzijds naar de aarde.
Maar eindlijk, nu die ſtrijd den Griek verveling baarde,
Spreekt Ajax: „Hef mij op, of ik hef u omhoog,
„En dan beſliſſ' Jupyn, wie hier in 't worstlen boog."

Nu tilt hem Ajax op; hij voelt zich naauw verheven,
Of Ajax, met zijn knie reeds achteruit gedreven,
Stort neder op den grond; hij valt hem op de borst,
En 't leger ſtaat verſtomd bij 't waagſtuk van den Vorst.
Ulysſes, die nog eens door grooter kunst wil treffen,
Scheurt Ajax van den grond, doch kan hem niet weêr heffen,
Diens knie beteugelt hem, en 't neêrgeploſte paar
Rolt voort in 't ſtuivend zand bij 't juichen van de ſchaar,
En 't had een derde maal gewis zijn kracht gemeten,
Wanneer hun Peleus zoon zijn' wil niet had doen weten:
„Laat af van 't worstlen, en vermoeit u zelv' niet meer;
„U beide is hier de zege, ontvangt hier de eigenſte eer,
„Ontvangt denzelfden prijs, maar nu laat andren ſtrijden."
Hij ſprak, en 't hijgend paar doet hem geen weigring lijden,
En ſchudt zijn ligchaam af, en trekt zijn kleed weêr aan.

De vlugſte loopers roept Achilles nu ter baan.

Een'

Een' zilvren beker, fijn gebeeldhouwd, groot van waarde,
Een zestal maten wijd, om 't schoon beroemd op aarde, —
Door Sidons volk gewrocht met vorstelijke pracht,
Door Tyrus handelschaar de watren langs gebragt,
Op Lemnos kust geveild, aan Thoas opgedragen,
En voor Lykàon, in Patroklus boei geslagen,
Door Vorst Eunéüs tot zijn lijfrantsoen geboôn, —
Dien kostbren beker nu geeft Peleus heldenzoon
Ter eer zijns halsvriends weg voor hem, die 't snelst zou loopen.
De tweede, die verwon, mag op een runddier hopen;
De derde een half talent van onverbasterd goud.
Hij rijst, terwijl zijn taal hen tot den kamp verstout:
„Genaak, o heldenschaar, die op uw vaart kunt bogen!"

Hij daagt ze. Oïleus zoon was reeds ter baan gevlogen:
Ulysses snelt hem na met Nestors heldenspruit,
Geheel de jonglingschap in vluggen loop vooruit.
Men schikt zich. Peleus telg verwijst hen naar de palen,
En 't drietal neemt zijn vaart; gespoord tot zegepralen,
IJlt Ajax aan de spits; Ulysses blijft hem bij,
Gelijk de schietspoel aan de vrouwelijke zij,
Bij 't werkzaam ijvren met de volle hand gedreven,

Terwijl ze 't vlas ontwindt, haar' boezem langs blijft zweven:
Zoo vliegt Laërtes zoon gestadig met hem door,
Eer 't opgejaagde stof nog rijzen mag in 't spoor,
En drijft zijn' adem uit op Ajax blonde haren,
Bij 't prikklend juichen der bewondrende oorlogsscharen.
Zoo was geheel de baan dan bijkans afgerend,
Wanneer Laërtes zoon den geest tot Pallas wendt,
En heimlijk bidt: „Godin! verhoor me en drijf mijn schreden!"
Hij smeekt, en zij verligt en hand en voet en leden,
En stort aan 't eind' der baan zijn' mededinger neêr,
In 't oord, waar Peleus zoon, Patroklus schim ter eer,
De rundren had geslagt, een oord, met bloed bedropen,
Dat hem in 't aanzigt dringt, nu hij den prijs mogt hopen.
Ulysses vliegt hem voor en neemt den beker aan,
Terwijl zijn weêrpartij, bedremmeld opgestaan,
Met rundrenmest bevuild, zich haast den os te vatten,
En, klagende om zijn lot, het vuil weêr af te spatten:
„Die Pallas, die zoo vaak een wonder voor hem deed,
„Hem als een moeder kweekte, is de oorzaak van mijn leed."
Dus jammert hij: gelach vervangt zijn ijdel klagen.

Antilochus, die 't paar steeds voor zich heen' deed jagen,

Be-

Behaalt den minften prijs, en wendt zich tot de fchaar:
„Ook hier, mijn vrienden! hier bewijst de zege ons klaar,
„Hoe de oudfte menfchen 't meest begunftigd zijn op aarde,
„Ik buig voor Ajax, en den prijs, het grootst in waarde,
„Verkrijgt Ulysfes, door een vroegere eeuw geteeld;
„Men zegt hem niet verzwakt; hij vindt geen evenbeeld
„In vluggen wedloop, dan Achilles, de eer der helden."
Hij fprak en blijft nog fteeds Achilles roem vermelden,
Die hem ten antwoord geeft: „Niet vruchtloos klinkt mijn lof,
„Neem thans een heel talent en vind weêr dankensftof."
Hij geeft den held dat loon, met gulle vreugde ontvangen.

Nu wordt de helm en 't fchild in 't ftrijdperk opgehangen
En de overgroote fpeer, Sarpédons vuist ontfcheurd,
Wanneer Patroklus hem ter aarde had gefleurd.
Achilles haast zich weêr den kring zijn' wil te melden:
„Kiest, dappren! kiest een paar der meest ervaren helden,
„Om, in hun wapenkleed, voorzien van krijgsgeweer,
„In 't midden van den kring te kampen met de fpeer.
„Die 't eerst hare ijzren punt door 't pantfer heen' kan drijven,
„En met de lans in 't bloed der weêrpartij kan fchrijven,
„Verkrijgt dit Thracisch zwaard, Asteropéüs zij

„ In 't kampen afgerukt, wanneer hij viel door mij;
„ Sarpédons wapentuig verleen ik aan hen beiden,
„ En 'k zal hun in mijn tent een prachtig maal bereiden."

Hij ſprak, en Ajax rijst met Tydeus heldenſpruit.
Zij waapnen zich ter zijde en gaan met geestdrift uit
Tot midden in den kring; verſchriklijk ſtaan hunne oogen,
En 't leger houdt verbaasd den adem ingetogen.
Zij nadren tot elkaâr; men blijft onwrikbaar ſtaan,
En valt tot driemaal toe met dubble krachten aan.
't Gelukt aan Ajax in den beuklaar door te dringen,
Maar 't pantſer dekt zijn lijf en blijft de lans bedwingen,
En ſtrijdbre Diomeed, die met zijn onheil ſpot,
Doelt langs den rand van 't ſchild op d' ongedekten ſtrot.
Het leger ſtuit den kamp, beducht voor Ajax leven,
En doet aan 't heldenpaar gelijken eerprijs geven,
Terwijl Achilles gunst het welverdiende zwaard
Met ſcheede en gordelband voor Diomédes paart.

Nu ſtelt hun Peleus zoon een' ijzren klomp voor oogen,
Die, zonder kunst gevormd, maar tot een ſchijf verbogen,
Weleer geſlingerd was door Vorst Eétion,

En

En hem in handen viel, toen hij dien Vorst verwon.
Hij rijst ten zetel uit en 't loon wordt voorgedragen:
„Genaakt, die 't kampen met de flingerfchijf durft wagen!
„Hij, die verwinnaar blijft, heeft vijf jaar lang genoeg,
„En derft geen ijzer meer voor fpade en bijl en ploeg;
„Ja; zelfs zijn herder, of de landman op zijne erven
„Zal 't niet meer koopen gaan, maar 't van zijn' Heer verwerven."

Hij fprak en wekt den moed van ftrijdbren Polypeet.
Léonteus, Ajax en Epeüs ftaan gereed.
Het viertal fchaart zich. Vorst Epeüs, 't eerst van allen
Verheft de fchijf met drift, maar laat haar buitlend vallen,
Bij 't luid gelach van 't heir. Léonteus drijft haar voort.
Doorluchtige Ajax, die van kracht en eerzucht gloort,
Beftiert haar verder heen' en jaagt haar langs de ftranden;
Maar naauw krijgt Polypeet dien ijzren klomp in handen,
Of klemt hem in zijn vuist, en flingert hem zoo wijd,
Als ooit des herders hand een' dunnen veeftaf fmijt,
En met een' ligten zwaai langs kudde en veld doet zweven.
Het davrendst eergejuich wordt bij den kring verheven,
Terwijl de legerftoet van hem, die glansrijk flaagt,
Den opgenomen' klomp naar 's Konings kielen draagt.

. . . .

Achilles biedt den prijs voor 't kampgevecht met pijlen.
Een plaat van ijzer met een tiental ſterke bijlen,
En vijfpaar kleiner, niet gewet aan iedren kant,
En plaatst in 't wijd verſchiet een' hoogen mast in 't zand,
Waaraan hij met den poot een jonge duif laat ſnoeren
Tot wit voor heel de ſchaar, die pijl en boog wil voeren.
„Hij, die den vogel wondt, verkrijgt dit bijlental," —
Zoo klinkt zijn taal — „en hij, die 't wit niet treffen zal,
„Maar ſlechts het touw doorſnijdt, en minder kunst doet blijken,
„Zal met den mindren prijs, de kleiner bijltjes, prijken."

Dus ſprak hij. Teucer en Meriones, de vrind
Van Vorst Idomeneus, zijn tot den kamp gezind.
Men loot nu wie van hen de boogpees eerst zal rekken,
En Teucer is de naam, dien 't noodlot uit doet trekken.
Hij ſchiet den pijl dan af, doch zuimt met overmoed
Gelofte aan Febus koor van jeugdig lamrenbloed.
Dit wekt Apolloos ſpijt: hij weigert hem zijn' zegen,
En 't ſcheurend koord alleen wordt van den pijl doorregen:
Het valt ter aarde neêr; de vogel ſtijgt omhoog,
En 't galmendst handgeklap doorklinkt den hemelboog.

Nu

Nu rukt Meriones den boog uit Teucers handen,
En draalt, terwijl zijn blik zich opheft van de ftranden,
Maar tevens looft zijn hart Latonaas blonde fpruit
Een plegtige offerand' van jonge lamren uit.
Hij ftaart den vogel na in 't onbeteugeld zweven,
En de afgezonden fchicht, met kracht omhoog gedreven,
Dringt bij den eerften zwier nabij den vleugel door,
En treft hem in zijn borst en valt weêr neêr in 't fpoor.
De fchuwe vogel, die zijn krachten voelt beteuglen,
Zijgt, met gerekten hals en uitgefperde vleuglen,
Weêr neder op den mast, en fneuvelt aan zijn wond,
En tuimelt bij 't gejuich der volken op den grond.
De held Meriones gaat met den hoofdbuit pronken,
En 't kleiner bijlental wordt Teucers moed gefchonken.

Den werpers met de fpies looft Peleus heldenfpruit
Eene overgroote fpeer, en kostbren ketel uit,
Verfierd met bloemwerk, en, gereed om voort te varen,
Vertoont zich Atreus zoon, de Vorst der heldenfcharen,
En weêr Meriones, wiens boezem klopt voor de eer.
Doch ftrijdbre Achilles gaat den Legervoogd te keer:
„ Men weet, o Atreus zoon! gij overtreft ons allen

„ In vlugheid met de ſpeer: kan u de prijs gevallen,
„ Zoo neem den ketel weg, en, ſtemt gij 't nevens mij,
„ Dan loon' de groote ſpeer uw dappre weêrpartij."
De Veldheer blijft gedwee; hem kan geen ſpies behagen,
En 't loon, dat hij zich kiest, wordt naar zijn tent gedragen.

VIER

VIER EN TWINTIGSTE BOEK.

INHOUD

DES

VIER EN TWINTIGSTEN BOEKS.

De ſpelen geëindigd zijnde, verwijderen zich de Grieken. ACHILLES *ſleept het lijk van* HEKTOR *dagelijks om het graf van* PATROKLUS, *totdat* JUPITER *hem door* THETIS *doet bevelen het ligchaam voor losgeld aan* PRIAMUS *terug te geven. Twaalf dagen na* HEKTORS *dood ontvangt* PRIAMUS *het bevel, om hem te gaan losſen. In den nacht begeeft hij zich, onbemerkt door* MERKURIUS *behoed, naar het le-*

ger

ger van ACHILLES, *en ſmeekt hem om zijnen zoon.* ACHILLES *vergunt hem dat lijk, hetwelk* PRIAMUS *den volgenden dag naar* Troje *voert, waar het door* ANDROMACHÉ, HEKUBA *en* HELENA *beweend, en op de houtmijt verbrand wordt.*

De

De schaar, uiteengesneld, verspreidt zich langs de kust.
Men spijzigt in zijn tent en legt zich neêr ter rust.
Nog weent Achilles, die zijn' halsvriend blijft herdenken;
De slaap, die alles dwingt, kan hem geen laafnis schenken;
Maar woelend vlijt hij zich op de eene en de andre zij,
En wenscht Patroklus weêr in 't hevigst hartsgetij,
Herinnert zich dien held, zijn kracht, zijn geestvermogen,
En wat hij nevens hem in 't bloedig oorelogen
En langs den pekelstroom zoo vaak had doorgestaan,
En keert geen tranen meer, aan 't scheemrend oog ontgaan,
Bij 't peinzen op zijn ramp. Hij legt zich in zijn lijden
Voorover, op den rug, op de afgematte zijden,

En

En ſpringt weêr ijlings op, en dwaalt bij nacht langs ſtrand.
Doch naauw beſtraalt Auroor en golf en oeverzand,
Of ijlings gaat zijn hand de vlugge paarden zweepen,
Om Hektors ligchaam langs Patroklus graf te ſlepen,
En ſleurt hij 't driemaal rond tot koeling van zijn' haat,
En eer hij 't, ongedekt, in 't ſtof verworpen laat;
Maar Febus waakt voor 't lijk, den held nog trouw na 't ſneven,
En houdt zijn ligchaam met het gouden ſchild omgeven,
Opdat hem, dus geſleurd, geen leed genaken zou.

Zoo trekt Achilles wraak van Hektor in zijn' rouw;
Maar bij den Godenraad komt langzaam deernis boven:
Dees wil hem in 't geheim dat ligchaam doen ontrooven;
't Behaagt aan elk; doch zij, die naast Jupyn gebiedt,
En Pallas en Neptuin gedoogt zijn redding niet:
Hun blijft dat Ilium zoo vloekbaar als te voren,
En Priamus en 't volk, in Trojes wal geboren,
Alleen om Paris, die haar beide had gehoond,
En dartle Venus ſlechts zijn hulde had betoond,
Die ſchandlijk minnevuur tot weêrdienst had geſchonken.
Maar naauw zag Febus oog, in diepen rouw verzonken,
Den tweemaal zesden keer deze aard' door 't licht verblijd,

Of

Of driftig vangt hij aan met bitſen woordenſtrijd:
„ Gij zijt te wreed, o Goôn, in blinden wrok ontſtoken!
„ Deed Hektor u geen bloed van geit en runddier rooken?
„ En thans behoedt gij zelfs dien held niet in zijn' dood
„ Voor moeder, vader, kroost en volk en echtgenoot,
„ Wier Godsdienstijver hem ter houtmijt op zou dragen;
„ Maar Peleus ſchrikbren zoon verheft uw welbehagen,
„ Een' wreedaard, die verblind de ſtem der rede ſmoort,
„ Wiens onbeweeglijk hart naar geen verzuchting hoort,
„ En woedt, een' leeuw gelijk, die, trotsch op ligchaamskrachten,
„ Langs woud en heuvel dwaalt om 't weerloos vee te ſlagten.
„ Aan deernis werd hij vreemd; hij kent de ſchaamte niet,
„ Den mensch tot duurzaam heil of eindeloos verdriet.
„ Men heeft wel meer als hij zoo waard een' vriend verloren,
„ Een' broeder of een' zoon, tot hulp of troost geboren;
„ Doch, was hij eens beweend, men lenigde ook die ſmart:
„ Het Noodlot ſchonk den mensch een leedverdurend hart;
„ Maar hij, die eerst den held wraakzuchtig heeft verſlagen,
„ Woedt noodloos op hem voort en bindt hem aan zijn' wagen,
„ En ſleept hem razend om de grafplaats van zijn' vrind. —
„ Doch vreest hij niet voor ons, wanneer hij, zoo ontzind,
„ Een ongevoelig ſtof den wreedſten hoon doet lijden?"

„ 'k Zou,

„ 'k Zou, blonde Schutter! hier uw voordragt niet bestrijden," —
Dus antwoordt Juno hem — „ wanneer men Priams zoon
„ Gelijk mogt stellen met een' voedsterling der Goôn.
„ Uw Trojer was een mensch, uit vrouwlijk bloed gesproten.
„ Mijn lievling 't Godlijk kroost der bloem van Nereus loten,
„ Door mij gevoed, gekweekt, aan Peleus uitgehuwd,
„ Uw goedheid waard, o Goôn! met aller gunst omstuwd;
„ Wij vierden 't bruiloftsfeest; ook gij waart aangezeten,
„ Gij, citerspeler! die uwe eeden hebt vergeten!"

„ o Juno!" — vangt alsnu de Blikfemkneder aan —
„ Laat door uw blinde spijt geen' nieuwen wrok ontstaan.
„ Hunne eer staat nooit gelijk; nogtans in Trojes wallen
„ Was Hektor bij de Goôn het meest geliefd van allen;
„ Ik zelf, ik minde hem: nooit bleef mijn outerbeeld
„ Van rookend offerbloed of kostbren wijn misdeeld.
„ Doch wil Achilles hier den gloed der wraak niet dooven,
„ Ik zal hem 't vijands lijk niet heimlijk doen ontrooven,
„ Want Thetis treedt hem wis bij dag en nacht op zij;
„ Maar wil haar een van u genaken doen tot mij,
„ Dan wordt misschien door haar Achilles nog gedreven,

„ Om

„ Om dappren Hektors lijk voor losgeld vrij te geven."
Hij ſprak, en Iris vliegt, aan 't zwerk in drift gelijk,
En ſtort met éénen ſprong in 't zuchtend golvenrijk
Bij Samos harde kust en Imbros oeverklippen,
Aan 't moordend lood gelijk, dat naar den grond moet glippen,
En, aan zijn' dobber vast, de heldre ſtroomen ſcheidt,
En 't ſchubbig waterheir een' wisſen dood bereidt.

In de uitgeholde grot, bereikt bij 't nederploffen,
Wordt Thetis weenend met haar zustren aangetroffen,
Om 't lot haars dierbren zoons, ter nederlaag beſtemd
Op Trojes vruchtbaar ſtrand, in 't lijdend hart beklemd.
Nu ſpreekt de vlugge boô: „ Rijs op; de Vorst der Goden,
„ o Thetis! heeft uw komst in 't hemelhof geboden."
En Thetis antwoordt haar: „ Wat vordert hij van mij?
„ Ik vrees der Goden vreugd in 't ſchrikbaarst hartsgetij
„ En 't onverduurbaarst wee; maar 'k zal niet weigrend blijven,
„ En alles wat hij eischt met lijdzaamheid bedrijven."
Dus ſpreekt ze, omhangt terwijl, bij 't klagen van haar leed,
Een' ſluijer, zwarter dan het donkerst ligchaamskleed,
En ſnelt met Iris weg, haar driftig voorgetreden.

Het bruisend pekelschuim ontsluit zich voor haar schreden,
En daadlijk stijgen zij van 't strand ten hemel op,
Tot waar de Hemelraad Olympus hoogen top
Naast Jovis troon bekleedt. — Door 't Opperhoofd der Goden
Wordt Pallas eergestoelt' haar naast hem aangeboden.
Zijn gade spreekt haar aan met troostelijke taal,
En biedt haar midlerwijl de gouden feestbokaal;
De Godheid ledigt haar; 't gesprek wordt aangevangen,
En de Opperhemelvorst verklaart haar zijn verlangen:
„Gij nadert op mijn' last, hoezeer geschokt door smart,
„Met onvergeetlijk leed in 't zwoegend moederhart.
„'t Is mij bekend; maar hoor om wien gij wordt ontboden:
„Sinds negen dagen heerscht de tweedragt bij de Goden
„Om dappren Hektors lijk en Peleus heldenspruit.
„Men wil hem door Merkuur versteken van dien buit,
„Maar ik doe Peleus zoon verschuldigde eer weêrvaren,
„En blijf mijne achting en mijn trouw aan u bewaren.
„Dus wend u naar zijn heir, verkondig aan uw' zoon
„Mijn gramschap bovenal, en die van al de Goôn,
„Daar hij 't vijandig lijk nog ophoudt bij de schepen,
„En 't voor geen losgeld slaakt, maar langs de kust blijft slepen.
„Indien hij mij dan vreest, hij geev' dat ligchaam vrij;

„Ter-

„ Terwijl ik Iris zend naar Priams heerschappij,
„ En hem beveel dat lijk, als vader, weêr te vragen
„ Voor kostbaarheên, uw telg ten zoenprijs opgedragen."

Dit voorschrift legt de God der blanke Thetis op,
En daadlijk springt zij van Olympus hoogen top
Tot in de tent haars zoons, die zucht op zucht bleef slaken.
Zijn dienaars, ijvrend om het maal gereed te maken,
Bereidden zich eene ooi, in 's Konings tent geslagt.
Zijn moeder nadert hem, verpijnigd door zijn klagt,
En streelt hem met de hand en tracht hem op te beuren:
„ Hoe lang toch, o mijn zoon! zult ge om uw' halsvriend treuren,
„ En voedsel weigrend in uw hartsverdriet vergaan?
„ Zoek troost in liefdegloed en neem vertroosting aan;
„ Niet lang meer smaakt gij 't heil en stroomt u 't bloed in de adren;
„ Reeds zien we u 't stervenslot en 't stremmend doodsuur nadren.
„ Doch hoor me, en wijt mijn komst aan Jupiters geboôn;
„ Hij dreigt u met zijn wraak en die van al de Goôn,
„ Dewijl gij Hektors lijk terughoudt bij de schepen,
„ En 't voor geen' losprijs slaakt, maar langs de kust blijft slepen.
„ Zoo neem dan losgeld aan en geef zijn ligchaam vrij."
Nu spreekt Achilles weêr: „ Die 't lijk verlangt van mij,

„Kan, zoo dit Jupiter in waarheid wil gehengen,
„Mij nadren in mijn tent en hier den zoenprijs brengen."
Zoo ſpreekt de Zeegodin met haar doorluchte ſpruit,
Gezeteld bij zijn kiel, een reeks van woorden uit.

Jupyn zendt Iris af naar Trojes grijzen Koning:
„Vlieg, Iris! naar omlaag; begeef der Goden woning,
„En boodſchap Priamus, gefolterd van de ſmart,
„Om, met een' losprijs tot bevrediging van 't hart,
„Achilles bij de vloot met eerbied opgedragen,
„Het ligchaam van zijn telg van hem terug te vragen.
„Verzell' hem niemand dan een grijze krijgsheraut,
„Die 't wagenrad beſtiert, den toom van 't lastdier houdt
„En hem weêr ſtadwaarts voert, dien Peleus zoon mogt vellen;
„Maar laat geen doodsgevaar, geen heimlijke angst hem kwellen;
„Ik geef hem Majaas telg ten leidsman op zijn' togt,
„Tot waar zich Peleus zoon een leger ſtichten mogt.
„Genaderd in zijn tent, zal dees niet op hem woeden
„Of dorsten naar zijn bloed, maar 't zelfs voor andren hoeden;
„Want toch hij is niet ſnood en ſchept geen vreugde in 't kwaad,
„Maar ſpaart hem, die in 't leed zich op zijn trouw verlaat."

Hij

Hij ſprak en Iris vliegt. Zij nadert Priams woning,
En hoort geſchrei en klagt in 't voorhof van den Koning,
En vindt de zonen, aan huns vaders zij geſchaard,
Met tranen overdekt; hem zelv', van 't leed bezwaard,
Gewikkeld in zijn kleed, door zorgen neêrgebogen,
En 't eerbiedwekkend hoofd van ſtof en asch omtogen,
Met handen vol geraapt, en op de kruin verſpreid,
En heel zijn dochtrenſchaar, die 't nadrend lot beſchreit
In 't binnenst van zijn hof, en treurt om zoo veel helden,
Door Griekens jeugd vernield op rookende oorlogsvelden.
Zoo vindt hen Jovis boô, die naar den Koning treedt,
En met een zachte ſtem verademing van 't leed
Verkondigt aan den Vorst, die 't lijf van ſchrik voelt beven:
„ Schep moed, o Priamus! en zij uw angst verdreven.
„ Ik ſpel u thans geen ramp, maar uitkomst van uw ſmart;
„ Hoe wreed uw lot ook zij, nog leeft ge in Jovis hart.
„ Gij kunt — ziedaar zijn' last — uw' Hektor wedervragen
„ Voor losgeld, Peleus zoon met eerbied opgedragen.
„ Verzelle u niemand dan een grijze krijgsheraut,
„ Die 't wagenrad beſtiert, den toom van 't lastdier houdt
„ En hem weêr ſtadwaarts voert, dien Peleus ſpruit mogt vellen;
„ Maar laat geen doodsgevaar, geen heimlijke angst u kwellen;

„Hij geeft u Majaas telg ten leidsman op den togt,
„Tot waar Achilles zich een leger ftichten mogt.
„Genaderd in zijn tent, zal dees niet op u woeden
„Of dorsten naar uw bloed, maar 't zelfs voor andren hoeden;
„Want toch hij is niet fnood en fchept geen vreugde in 't kwaad,
„Maar fpaart hem, die in 't leed zich op zijn trouw verlaat."

Zoo uit zij Jovis last, die hem gedwee moest vinden.
Hij geeft zijn kroost bevel om 't muildier aan te binden,
En toont een breede kist voor Hektors losgeld aan,
En fpoedt zich, voor een wijl hun vorfchend oog ontgaan,
Naar 't cederhoutvertrek, gevuld met kunsttrezoren,
En roept zijn Hekuba, die hij 't bevel doet hooren:
„Rampzaalge! eên hemelboô heeft mij den last gebragt,
„Om daadlijk onverzeld bij Griekens oorlogsmagt
„Ons kroost van Peleus zoon voor losprijs af te vragen.
„Wat meent gij? zal ik gaan of zou mijn wensch niet flagen?
„Mij fpoort mijne eigen zucht, gehoorzaam aan de Goôn,
„Naar de aangewezen plaats, tot welzijn van mijn zoon."

Hij fprak. Zijn gade fchreit en antwoordt hem met klagten:
„Ach mij! waar bleef dat brein, dat u zoo wijs deed achten,

„Bij

„ Bij vreemde en onderzaat uw grootste naem voorheen'!
„ Gij wilt naar Griekens vloot; gij waagt uw reis alleen,
„ En treedt voor 't oog van hem, die zulk een' rei van helden,
„ Uw eigen Koningskroost, ontzield heeft op uw velden!
„ Gij hebt een ijzren hart: herkent men Trojes Vorst;
„ Die snoodaard, die naar 't bloed van al uw burgers dorst,
„ Veracht uw graauwe kruin en zal uw hoofd niet sparen. —
„ Thans laat ons in uw hof den bittren klaagtoon paren.
„ Hem spon de Schikgodin, toen hij zijn oog ontsloot,
„ Aan 't eind' zijns levensdraads, tot noodlot na zijn' dood,
„ Om ver van 't oudrenhart der honden prooi te strekken,
„ In de overmagt van hem, die al mijn' haat moest wekken.
„ o! Mogt ik ooit mijn' tand in 't gruwzaam ligchaam slaan,
„ Wat hij mijn' lievling deed werd eens aan hem voldaan.
„ Mijn Hektor was niet laag, toen hem 't geweer deed vallen,
„ Maar streed voor Trojes volk en vrouwenschaar en wallen,
„ En peinsde op vlugt noch wijk, getrouw aan krijgsmaneer."

„ Weêrstreef mijn opzet niet;" — herneemt de grijsaard weêr —
„ Voorspel mij hier geen leed; gij zoudt me onbuigzaam vinden.
„ 'k Zou twijflen of de hoop misschien mij kon verblinden,
„ Indien me een wigchlaarsstem of priesterlijke mond

„ Of aardſche vriendenraad naar 't Griekſche leger zond.
„ Thans — want ik zag den bode en heb den last vernomen —
„ Thans kan 't niet anders zijn, en volg ik dien volkomen.
„ Verbeidt mij 't ſterflot nu bij Agamemnons vloot, —
„ Mijn opzet keer ik niet, — ik wacht gedwee mijn' dood:
„ Achilles treff' mij vrij, mag ik mijn' rouw ſlechts uiten,
„ En 't bloedig lijk mijns zoons aan 't hart eens vaders ſluiten."
Hij opent thans een kist, gevuld met koningspracht,
Kiest zes paar tabberds uit ter kostbre vrouwendragt,
En vloertapeten en gewevene onderkleeden,
En lijfgewaden, die zich plooiden om de leden,
En oppermantels en een' voorgewogen' ſchat
Van tien talenten gouds, die hij verzameld had,
En tweepaar vazen en een tweetal hoftripóden,
En nog een' beker, hem in Thracie aangeboden,
Als vorstlijk afgezant van Trójes Opperheer.
Ook zulk een pronkjuweel bewaart hij zich niet meer:
Waar 't Hektor geldt, is niets te kostbaar voor zijn' vader.

Nu drijft hij 't volk uiteen, en meldt zijn' wil te gader:
„ Ellendigen! vertrekt: uw klagt is hier geſpild.
„ Hebt ge in uw huis geen' rouw, dat ge ons vernedren wilt?

„ Of

„ Of acht gij 't leed gering, mij van Jupyn beschoren,
„ 't Verlies mijns dappren zoons? — Gij hebt nog meer verloren.
„ U zal 't vijandlijk zwaard, nu Hektor moest vergaan,
„ Bij 't nadren tot den wal nog eer ter nederslaan;
„ Maar ik, uw Opperheer, ik wijk naar Plutoos stranden,
„ Eer 't scheemrend oog mijn stad ziet plondren en verbranden."
Hij jaagt de schaar uiteen met d'opgeheven' staf,
Men wijkt voor 's Konings drang en 't smeekend volk deinst af.

Maar Paris, Helenus en Agathon treedt nader
Met Pammon, Dius en Antifonus te gader,
Den held Déïfobus, Polites, groot van moed,
En prins Hippothoüs; die rei, zijn eigen bloed,
Wordt bij zijn nadring met verwijten overladen:
„ Komt, spoedt u, lafaards, die uw' vader hebt verraden!
„ Ach! waart gij allen in mijns Hektors plaats geveld!
„ Rampzaligste als ik ben! weleer met roem vermeld,
„ Als vader van een kroost, door heldenkracht verheven,
„ Een kroost, waarvan geen spoor mij ovrig is gebleven.
„ Mijn lievling Troïlus en Mestor, mij zoo waard,
„ En Hektor, meer dan zij een zeegnend God op aard',
„ Die niet van menschen, maar uit Goden scheen geboren.

„ Die helden zijn niet meer: ik heb mijn' glans verloren;
„ 't Verbasterd kroost blijft na, de schandvlek van mijn' naam,
„ Alleen tot logens, roof en zang en dans bekwaam.
„ Zult ge eindlijk op mijn' last en span en kar bereiden,
„ En 't goed verzaamlen, of uw' Koning nog doen beiden?"

Hij sprak en 't bevend kroost, door zulk een taal verrast,
Bereidt een kostbre kar en bindt de schatkist vast.
Het palmenhouten juk, met knop en ring beslagen,
Wordt van den staak geligt, en leisels uitgedragen,
Die negen ellen met dat sierlijk juk beslaan.
Daar hecht men onverwijld den kostbren dissel aan,
En voegt ze met een' ring, tot driemaal omgetogen,
En met een' enklen knoop weêr tot elkaâr gebogen.
Het losgoed, Peleus zoon voor Hektor toegedacht,
Wordt nu door 't ijvrend kroost ten wagen opgebragt,
En 't lastdier, Priamus door 't Mysisch volk geschonken,
Met kracht en jeugd begaafd, in 't knellend juk geklonken;
Terwijl hun Opperheer zijn beste paarden spant,
Gevoedsterd aan hun krib door 's grijsaards eigen hand,
En met zijn' lijfsherant zijne afreis aan wil vangen.

Maar

Maar Hekuba, die 't hart door zorg en rouw voelt prangen,
Genaakt hem met een schaal, uit louter goud gewrocht,
Met zoeten wijn gevuld, opdat hij vóór zijn' togt
Een' heilgen offerdrank aan 't Godendom mogt' plengen,
En plaatst zich vóór zijn ros, om hem de schaal te brengen:
„Pleng voor Jupyn dit vocht en vraag hem onderstand,
„En smeek hem, dat zijn hulp u weêrbreng' van dit strand,
„Indien gij 's vijands heir mijns ondanks in wilt trekken.
„o! Smeek den Dondergod, dat u zijn gunst moog' dekken;
„Smeek Idaas Jupiter, die Troje en 't leger ziet,
„En bid hem op mijn' wensch, tot heilbode in 't verdriet,
„Den vogel, hem zoo waard, en 't grootst in krachtvermogen,
„Ter regterzij bestierd en vrolijk uitgevlogen,
„Te voeren voor ons oog, om meer gerust te zijn
„Bij 't aangaan van uw reis: maar weigert hem Jupyn,
„Dan raad ik u, mijn Vorst! in spijt van 't sterkst verlangen,
„Den togt naar Griekens vloot niet roekloos aan te vangen."

„Uw vraag zij toegestaan;" — herneemt de Koning weêr —
„Het storten van gebeên voor 's hemels Opperheer
„Gedijt tot nut en kan zijn deernis op doen komen."
Hij sprak. De hofmeestres heeft reeds zijn' last vernomen,

En

En keert eerbiedig weêr met waschkom en lampet.
Het water net zijn hand: gereinigd van de ſmet,
Ontvangt hij de offerſchaal voor 't oog der huisgenooten,
Rijst op en ſtort den wijn, ten beker uitgevloten,
En bidt met luider ſtem, zijn' blik omhoog gerigt:
„ o Idaas Jupiter! o Vader, bron van licht!
„ Doe me in Achilles tent als deerniswaard genaken,
„ En blijke aan heel mijn huis, dat gij voor ons blijft waken,
„ Door blijde hemelvlugt des vogels, dien gij mint,
„ Die al wat vleuglen draagt in ligchaamskracht verwint,
„ Maar ſlechts ter regterzij: dus kroont gij 't reinst verlangen,
„ En durf ik meer gerust mijne afreis aan gaan vangen."

Hij ſmeekte en Jupiter geeft ingang aan zijn klagt,
En zendt een' aadlaar neêr van 't edelſte geſlacht,
Geſpikkeld, bruin van kleur, in jagt en roof ervaren,
Zoo breed gevleugeld als de ruime deurpilaren
Van 't prachtigſte paleis, en in de wigchlaarskunst
Het veiligſte bewijs van 's Blikſemkneders gunst.
Hij roeit hen over 't hoofd, ter regterzij gevlogen,
En aller hart gaat op bij 't ſchouwſpel in den hoogen. —
Nu ſtijgt de grijsaard in en drijft, door niets geſtuit,

De

De rijkbewerkte kar het davrend voorhof uit.
Zijn trouwfte lijfsheraut, Idéus, ment den wagen,
Door 't muildier voortgefleept, die 't losgeld heen' moest dragen,
Terwijl hij achter hem, niet denkende aan gevaar,
Zijn rosfen poortwaarts drijft, en heel zijn vriendenfchaar
Zich droevig naast hem dringt, als ging hij 't lot braveren.
Hij doet geheel dien rei van zoons en fchoonzoons keeren,
Zoo ras hij 't open veld en 't leger meer genaakt.

Maar 't nachtbeftralend oog des Hemelkonings waakt,
En volgt den Vorst. Hij kan zijn deernis niet meer fmoren,
En daadlijk is Merkuur voor 't leidsmansambt verkoren:
„ Gij fchept, mijn lievling! vreugde in omgang met den mensch,
„ In 't fchenken van uw hulp en 't luistren naar zijn' wensch.
„ Ga; vlieg tot Priamus; geleid hem op zijn wegen,
„ En voer hem bij den Griek de fpruit van Peleus tegen;
„ Doch zoo, dat geen van 't heir den Vorst kan gadeflaan."
Hij zweeg; gewillig fchoeit Merkuur de vleugels aan,
Dat kunstgewrocht van goud, waarmeê hij 't vlak der baren
En de onafmeetlijke aarde en 't fpanfel door kan varen
Bij 't golven op den wind en met den æthervloed:
Hij grijpt zijn' tooverftaf, die 't menschdom fluimren doet,

Of,

Of, als hij 't noodig meent, den ſlaap terug kan dringen.
Zoo daalt hij, vlug in vaart en uit Olympus kringen
Bij Trojes ſtadsmuur neêr en Hellespontus kust,
En nadert Priam, als een jongling uitgerust,
Van koningsbloed geſtamd, in d'eerſten bloei van 't leven.

De paarden, Ilus graf reeds lang voorbijgedreven,
Beteugelt Priamus, opdat hun na dien togt
Skamanders waterſprong den dorst verdrijven mogt'.
De nacht valt langzaam neêr, en bij 't angstvallig waken
Ziet Priams reisgenoot den Hemelboô genaken,
En ſpreekt hij tot den Vorst: „Nu; bezig uw beleid.
„Een man, dien 't open veld ſlechts weinig van ons ſcheidt,
„Genaakt ons, o mijn Vorst! — kom, ras zijn oog ontweken,
„En met uw kar gevlugt, of laat ons redding ſmeeken,
„En deernis met ons leed doen ſpreken tot zijn hart."
Hij zegt: de grijsaard trilt en voelt zijn brein verward.
Zijn haar rijst hem te berge, en, als verſtijfd van leden,
Blijft hij verpletterd ſtaan. Merkuur verhaast de ſchreden,
En grijpt naar 's grijsaards hand, en uit zijne aanſpraak zacht:
„Waar voert gij dus uw ros en muildier heen' bij nacht,
„Als al wat adem ſchept, o vader! rust gaat ſmaken?

„Hoe!

„Hoe! vreest ge uw' vijand niet, van blinden moed aan 't blaken,
„Den Griek, u zoo nabij? Wat zoudt gij toch bestaan,
„Wanneer u een van 't heir in 't nachtuur uit zag gaan
„Met zulk een' koningsschat? — Gij kunt geen' aanval keeren.
„Hoe zoude uw reisgezel, hoe zoudt gij zelf u weren,
„Door ouderdom gekromd? Verwacht van mij geen leed,
„Maar zelfs bescherming, zoo een ander u misdeed.
„Ik vergelijk u toch bij mijn' geliefden vader."

„'t Is waar, mijn zoon!" — aldus ontdekt zich Priam nader —
„'t Is waar, doch een der Goôn geleidt mij door zijn hand,
„En zendt me een' helper toe, wiens taal mijn' schrik verbant.
„Die helper nu zijt gij, die ons uw' raad doet hooren,
„Bevallig, schoon, gewis uit heilrijk bloed geboren."
„Gij hebt mij regt verstaan." — dus antwoordt hem Merkuur —
„Maar zeg mij, zonder list: brengt ge in dit avonduur
„Dien schat in veiligheid naar afgelegen stranden,
„Om iets te redden uit des vijands schrikbre handen,
„Of vlugt ge uit Ilium? Bij 't nadrend krijgsgeweld
„Wijkt alles siddrend; want uw onversaagdste held,
„Uw Hektor, is niet meer, die zoo veel moeds deed blijken,
„Die nooit een' enklen Griek in 't strijden wilde ontwijken."

„Wie

„ Wie zijt gij toch, o held!" — herneemt de grijsaard weêr —
„ Of uit wat huis geſtamd, dat gij met zoo veel eer (ren"—
„ Mijn rampvol kroost gedenkt?" — „ Gij tracht mij uit te hoo-
Vangt nu de God weêr aan — „ omtrent uw' eerstgeboren',
„ Uw' Hektor, dien ik vaak bij 't branden van de vloot,
„ En, toen hij 't Griekſche bloed in 't kampgevecht vergoot,
„ Met dees mijne oogen zag; ons heir was ſtil gebleven,
„ En ſtond verbijsterd van de ſchaar, die hij deed ſneven,
„ Terwijl ons Peleus zoon, uit ver gedreven ſpijt
„ Op Griekens Legervoogd, niet toeliet in den ſtrijd.
„ 'k Ben Myrmidoner, aan Achilles dienst verbonden,
„ Op ééne kiel met hem naar Trojes ſtrand gezonden;
„ Polyktor ſchonk mij 't licht, een grijsaard, u gelijk,
„ Aanzienlijk, groot van goed en zeven telgen rijk;
„ Het lot heeft mij genoemd om hier te zegepralen.
„ Thans kom ik van de vloot, want met de morgenſtralen
„ Dringt heel de Griekſche magt weêr op uw' ſtadsmuur aan,
„ En, wat de Vorſtenſchaar tot breidling moog' beſtaan,
„ Niets bluscht den moed van 't heir: men wil geen rust meer lijden."

„ Indien gij Peleus zoon dan vergezelt in 't ſtrijden," —

Dus

Dus ſpreekt de grijsaard weêr — „ zoo leg de waarheid bloot,
„ En zeg me of Hektor nog geveld ligt bij de vloot,
„ Dan of geheel zijn lijk, door 't ſtaal vaneen gereten,
„ Reeds door Achilles voor de honden is geſmeten?"
„ Geen hond of roofdier" — zoo begint de Godheid weêr —
„ Heeft nog zijn lijk verſcheurd: hij ligt verworpen neêr
„ Bij 't ſchip van Peleus telg: een dubbel zestal dagen
„ Is reeds uw heldenzoon door 't oorlogsſtaal verſlagen,
„ En geen der leden door verderving aangetast.
„ Bij 't rijzend licht nogtans bindt hem Achilles vast
„ En ſleurt hem rond bij 't graf, dat hij zijn' halsvriend bouwde;
„ Maar 't ligchaam kwetst hij niet; wanneer 't uw oog aanſchouwde,
„ Gij zoudt verwonderd ſtaan: hij ligt, als pas geveld;
„ Zijn lijf, van 't bloed genet, verging niet door 't geweld;
„ De wonden, na zijn' dood hem door mijn togtgenooten
„ Ontelbaar toegebragt, zijn tot elkaâr geſloten.
„ Zoo blijft tot na zijn' val uw hoogstbeminde zoon
„ Een voorwerp van de gunst der goede Hemelgoôn."

Hij zwijgt, en mag weêr vreugde in Priams hart verwekken.
„ Ja;" — barst die grijsaard los — „ ja; 't moet tot welvaart ſtrekken
„ Om te offren aan de Goôn van wat men kostbaars heeft.

„ Zoo lang mijn dierbre telg op aarde heeft geleefd,
„ Bleef hij aan 't Godendom verfchuldigde offers fchenken,
„ En 'k zie hen thans mijn fpruit tot in zijn' dood gedenken. —
„ Maar gij, ontvang dees fchaal; beveilig mij voor leed
„ En breng ons met de Goôn, wier zegen met ons treedt,
„ Tot in Achilles tent." — „ Gij tracht mij om te koopen;" —
Vangt nu de God weêr aan — „ maar 't is een ijdel hopen,
„ Als gij mij giften biedt in 't afzijn van mijn' Heer:
„ 'k Ontroof hem niets van 't zijne en ducht zijn wraak te zeer;
„ Maar 'k zoude u willig tot in Argolis verzellen
„ Langs dorre vlakte en rots, of waar gij 't zeil doet zwellen,
„ En tegen u zou dan geen fterv'ling iets beftaan."
Nu fpringt hij op de kar en grijpt de leifels aan
En ftiert de zweep, en geeft aan ros en muildier krachten.
Zij nadren tot den wal van 't leger en zijn wachten,
En vinden heel den rei bij 't avondmaal gefchaard;
Doch Majaas lievling, die geen tooverkrachten fpaart,
Betemt hem door een' flaap, die alles moest verwinnen,
Ontfluit de legerpoort, en voert den Koning binnen.

Allengs genaakt men tot het doelwit van den togt:
De tent, voor Peleus zoon uit dennenhout gewrocht,

Met

Met zoden overdekt, hem van de wei gesneden,
Uitstekend door een plaats, van rondom afgetreden,
Omheind van palen, die eene enkle hofpoort sloot,
Van ééne klink voorzien, doch zoo verbazend groot,
Dat slechts een drietal haar bezwaarlijk kon hanteren,
Terwijl Achilles haar gemaklijk bleef regeren.
Die klink ontsluit Merkuur, en voert, door niets gestuit,
Den grijsaard en zijn' gast tot Peleus heldenspruit,
En springt ten wagen af en haast zich nu te spreken:
„Ken thans Merkuur in mij, der Goden kring ontweken,
„Om op mijns Vaders last u waakzaam bij te staan.
„Ik keer ten hemel weêr, en mag niet verder gaan;
„Want zag mij Peleus zoon, het zou geen' eerbied voeden.
„Zoo duidlijk moet een God een sterflijk mensch niet hoeden;
„Maar gij, treed moedig in, val Peleus zoon te voet,
„En smeek hem bij zijn telg en 't ouderlijke bloed,
„En zie geheel zijn hart door zulk een taal bewogen."
Zoo uit zich Majaas zoon en keert weêr naar den hoogen.

De grijze Vorst stapt neêr en geeft zijn' lijfstrawant,
Die bij den wagen blijft, zijn teugels in de hand,
En wendt zich naar den held, die, in zijn tent gezeten,

Eerst nu een einde had gemaakt aan 't avondeten.
Nog was zijn disch geplaatst; geheel zijn dienaarsſtoet
Zat tegen over hem, met drank en ſpijs doorvoed.
Zijn dappre Automedon, ten lijfdienst uitgelezen,
En moedige Alcimus, een paar om deugd geprezen,
Bedienden hem alleen. — Door geen' van hen gezien,
Genaakt de grijze Vorst, omvangt Achilles knien,
En kust de hand, die 't bloed van zijn geliefdſte loten,
Van Hektor, van zijn hoop, wraakgierig had vergoten.

Gelijk men onverhoeds verſtijfd van ſchrik blijft ſtaan
Bij 't zien eens vreemdlings, die een' manſlag heeft begaan,
En, uit zijn vaderland naar vreemde kust geweken,
Een' magtige uit dat volk om hulp en ſteun komt ſmeeken:
Zoo blijft de held verplet bij 't zien van Trojes Vorst;
Zoo heel zijn krijgsgevolg; en, met beklemde borst,
En weenende aan zijn knien, verklaart zich Priam nader:
„Achilles, beeld der Goôn! herdenk uw' grijzen vader,
„Niet min bejaard dan ik, door ouderdom gebukt:
„Ook hij wordt mooglijk door zijn' nagebuur verdrukt,
„En kan zijn trillend hoofd niet tegen hem verweren;
„En echter vleit hij zich, dat ge eenmaal weêr zult keeren.

„Hij

„ Hij voelt zijn hart verkwikt, als hij u levend hoort,
„ En wacht zijn' dierbren zoon van 't hem vijandig oord:
„ Maar ik, rampzaligste! ik had dappre zoons in 't leven,
„ Waarvan geen enkle mij thans ovrig is gebleven.
„ Ik telde er vijftig op bij 't nadren van uw vloot,
„ Waarvan de meerderheid uit mijn slavinnen sproot,
„ En teedre Hekuba me een negentiental baarde.
„ De meeste heeft de krijg reeds neêrgeveld op de aarde,
„ En de eêlste van dat kroost, de beuklaar van zijn land,
„ Is in den kamp voor ons gesneuveld door uw hand.
„ 't Is Hektor: slechts om hem ziet gij me in 't heir genaken,
„ En breng ik koningsgoed, om 't ligchaam vrij te maken.
„ Maar gij ontzie de Goôn; heb deernis met ons leed.
„ Gedenk uw' vader slechts, die van uw lot niet weet.
„ 'k Moet grooter leed dan hij, dan eenig mensch, verzwelgen:
„ Ik kus de hand van hem, die mij berooft van telgen."
Hij smeekt, terwijl de held, dien hij tot weemoed dwingt,
Hem bij de handen vat en zachtkens van zich dringt.
De smart verweldigt hen: aan 's vijands knien gebogen,
Beschreit de Vorst zijn telg, zijn' Hektor, hem onttogen.
Achilles beurt om beurt zijn' vader en zijn' vrind,
En 't rouwgeklag stijgt op, waarin men laafnis vindt.

Doch naauw voelt Peleus zoon die vlaag van smart geweken,
En ziet hij Priamus nog altijd, knielend, smeeken,
Of, met zijn wanhoop en 't verzilverd hoofd begaan,
Rijst hij ten zetel uit, en spreekt den grijsaard aan,
Met goedheid opgebeurd, en nu teruggetreden:
„ Gewis, rampzalig Vorst! gij hebt reeds veel geleden.
„ Hoe dorst gij onverzeld genaken bij de vloot,
„ Voor 't oog eens vijands, die uw teêrgeliefdste loot
„ En zoo veel andre zoons verslagen heeft in 't strijden?
„ Gij hebt een ijzren hart. Maar, wat verdriet we ook lijden,
„ Versmoren wij dien rouw, en plaats u nevens mij;
„ Want toch ons baat geen klagt in 't snikkend hartsgetij.
„ De Goden, zonder zorg en boven 't leed verheven,
„ Bestemden ons op aarde om in verdriet te leven.
„ Twee vaten heeft Jupyn: het eene is vol met goed;
„ Het andre is zwanger van den harden wederspoed.
„ Die hij uit beide mengt, kan soms gelukkig heeten;
„ Soms wordt geheel zijn borst van bittre smart doorreten:
„ Die hij alleen bedeelt van 't hartdoorpriemend leed,
„ Blijft rampvol en versmaad, zoo lang hij de aard' betreedt,
„ En dwaalt, en wint geene eer bij Goden of bij menschen.

„ Zoo

„ Zoo ſtond de Hemelraad al wat de ſchepslen wenſchen
„ Aan vader Peleus toe, van de eerſte wording af:
„ Vermogen, koningsgoed, der Myrmidonen ſtaf,
„ Een Zeegodin tot ga; maar 't leed, den held beſchoren,
„ Was dat geene enkle ſpruit, van zulk eene echt geboren,
„ Zijn' troon bekleeden zou, en de eenigſte uit zijn bloed
„ Ben ik, zijn lievling, die vroegtijdig ſneuvlen moet,
„ Hem thans niet koestren mag, en, van mijn land geſcheiden,
„ Verwoesting door uw rijk en telgen moest verſpreiden.
„ Zoo, grijsaard! zegt de faam, hadt gij den grootſten ſchat
„ Van al waar Lesbos kust en Hellespontus nat
„ En 't vruchtbaar Frygie als doorluchtig op kon roemen,
„ En mogt ge u vader van een heldenleger noemen;
„ Maar, ſinds de Hemelraad verdelging tot u zond,
„ Stijgt wee en moordkreet op van uw' vernielden grond.
„ Dus lijd uw ramp bedaard, en blijf niet ſpoorloos treuren:
„ Door 't ſchreijen zal uw kroost noch leed noch heil gebeuren;
„ En, eer 't herleven kan, zijt gij reeds zelf vergaan."

„ o Neen!" — dus vangt de Vorst van Ilium weêr aan —
„ Zoo lang mijns Hektors lijk, van de uiterſte eer verſtoken,
„ Nog bij de ſchepen ligt, blijft wat gij zegt weêrſproken. —

„Kom; doe mij 't ligchaam zien; geef mij den lievling weêr;
„Neem heel den losprijs aan; geniet hem lang, en keer
„Behouden naar uw land, doch laat ook mij in 't leven."
„Mijn gramschap, grijsaard! zij niet langer aangedreven." —
Dus antwoordt Peleus zoon, met felle drift in 't oog —
„'k Geef Hektor willig vrij: van uit den hemelboog
„Heeft de Opperheer der Goôn mij Thetis afgezonden;
„Ook gij bedriegt mij niet, gij hadt mij nooit gevonden,
„Wanneer u niet een God naar 't leger had gebragt.
„Geen mensch zou 't wagen, zelfs in de eerste levenskracht,
„En 't vorschend oog ontgaan van 't oorlogsvolk daar buiten,
„Of hier den grendel van mijn tent zoo ligt ontsluiten.
„Dus staak uw rouwgeklag, opdat ik u, in 't end',
„Hoewel gij smeekend zijt, niet in mijne eigen tent
„Bederve, en 't hoog besluit der Goden overtrede."
Hij dreigt. De grijsaard beeft van schrik en staakt zijn bede.

Een' fieren leeuw gelijk, begeeft zich nu de held,
Slechts van Automedon en Alcimus verzeld,
Zijn waardste vrienden na Patroklus jeugdig sneven,
Tot vóór zijn woning, waar de losprijs was gebleven.
Men heft aan 't zwoegend span de leisels van de leên,

En

En voert den krijgsheraut des Konings met zich heen',
En plaatst hem op een' ſtoel, en neemt ten kostbren wagen
De ontelbre giften uit, voor Hektor opgedragen.
Twee mantels laat hij met een enkel overkleed,
Bij 't keeren tot een dek voor Hektors lijk beſteed,
En doet hem buitenaf door uitgelezen vrouwen
Met balſems zalven, en 't zijn' vader niet aanſchouwen,
Opdat hij, onverhoeds verbijsterd door zijn ſmart,
Geen woede ontſteken mogte in 's helds verbolgen hart,
Die hem ontzielen zoude en 's Hemels last verſmaden.
't Gezalfde ligchaam, dat Achilles eerst deed baden,
En met een opperkleed en mantel overdekt,
Wordt door hem zelven op een rustbed uitgeſtrekt,
En door zijn krijgsgevolg geheven op den wagen;
En nu, door ſmart vermand, begint hij luid te klagen:
„Patroklus! dierbre vriend! uw ſchim zij niet verſtoord,
„Wanneer ge in 's afgronds ſchoot van Hektors afkoop hoort.
„Zijn vader vroeg hem weêr; ik gaf hem voor geſchenken,
„Waaruit ik u naar pligt dienstvaardig zal gedenken."

Na 't ſtorten dezer beê, keert dappre Achilles weêr,
En zet zich in zijn tent weêr op den zetel neêr,

En voert den grijzen Vorst dees troostende aanſpraak tegen:
„Thans, moedig vader! hebt ge uw' Hektor weêrgekregen.
„Reeds ligt hij op uw kar: bij 't rijzend morgenlicht
„Aanſchouwt gij 't dierbaar lijk, terwijl gij 't ſtadwaarts rigt.
„Neem thans een voedſel aan, dat gij reeds lang bleeft derven.
„Ook ſpijsde Niobé, toen zij haar kroost zag ſterven:
„Een zestal dochtren, van Dianaas pijl geſlagt,
„En driepaar dappre zoons, door Febus omgebragt
„Tot ſtraf, dat zij verwaand op vruchtbaarheid dorst roemen,
„En zich verheevner dan hun tweelingmoeder noemen.
„De zon rees negenmaal uit Tethys kalmen ſchoot,
„Eer iemand in 't heelal dat kroost begraafnis bood,
„Want al haar volkren had Jupyn verkeerd in ſteenen,
„En eerst den tienden dag, bewogen door haar weenen,
„Begroeven het de Goôn, en nam zij voedſel aan,
„En thans verkropt zij nog den rouw, haar aangedaan,
„Hoezeer tot ſteen verhard, in ontoeganklijke oorden,
„Of op den Sipylus aan Achelóüs boorden,
„Waar, zegt men, 't Nimfenkoor ten rei gaat langs den vloed.
„Herſtel dan ook uw kracht door ſpijs, die 't ligchaam voedt,
„En dan betreur uw telg en eer hem in uw muren;
„Want toch gij moet zijn' dood met diep gevoel bezuren."

Hij

Hij zegt, en rijst weêr op. Eene ooi met blanke vacht
Wordt door zijne eigen hand ten avondmaal geslagt,
Terwijl zijn dienaars haar de bloederige leden,
Van 't ingewand genet, en naar den eisch gesneden,
Doorstoofden van de vlam, die langs het braadspit raast,
En nijvre Automedon hun 't brood op tafel plaatst
In fraaije korven, uit een willig teen gebogen.
Achilles dient de spijs, en de uitkomst loont zijn pogen:
De grijsaard voedt zich en de nooddruft wordt voldaan.
Nu staart hij Peleus telg in al zijn grootheid aan,
En staat verbaasd van 't schoon der Goddelijke trekken;
Dees voelt weêr op zijn beurt zijn hart tot eerbied wekken
Bij 't zien van 't heusch gelaat en 't hooren van zijn taal.
Zoo nadren zij dan weêr aan 't eind' van 't avondmaal,
En Priamus was de eerste om 't dischgenot te staken.
„Verleen mij" — spreekt de Vorst — „een koets om rust te smaken,
„o Kweekling van Jupyn! geen sluimring sloot mijn oog
„Sinds Hektors ademtogt hem door uw staal ontvloog:
„Maar 'k zat gekromd in 't stof, omringd van al mijn telgen,
„En bleef in 't kroppend hart mijn eindloos wee verzwelgen;
„Thans heb ik wijn geproefd en krachtherstellend brood,

„ Terwijl ik al dien tijd geen' enklen beet genoot."

Hij ſprak. Achilles nu beveelt den vrouwenreijen
Den Vorst in 't voorportaal een vorstlijk bed te ſpreijen
Met purpren dekens en een rijk geſtikt tapeet,
En ſchapenvachten tot een koestrend onderkleed.
Zij gaan voor Priam en zijn' trouwen dienaar, beiden,
Terſtond bij 't fakkellicht een kostbre koets bereiden.
Achilles baart door ſcherts den grijzen Koning ſchrik:
„ Slaap, grijsaard! buitenaf, want ieder oogenblik
„ Genaakt me een Legerhoofd, om raad van mij te vragen;
„ En zag men u bij nacht, uw hoofddoel zou niet ſlagen;
„ Men zou 't aan Atreus zoon terſtond vermelden gaan,
„ En 'k zou u 't lijk misſchien dan niet zoo ras ontſlaan.
„ Maar zeg mij thans opregt, hoe lang wilt ge in uw muren
„ 't Verſchuldigd lijkfeest van uw' Hektor voort zien duren,
„ Opdat ik al dien tijd, aan 't plegtig woord getrouw,
„ Mijn wapens rusten late en 't driftig volk weêrhoû?"

Nu ſpreekt de grijsaard weêr: „ Indien gij 't goed wilt keuren,
„ Dat we onbepaald en vrij mijns Hektors lijk betreuren,
„ Het zal me een weldaad zijn; gij weet, hoe Trojes wal

„ Ge-

„ Gestaâg omsingeld blijft, hoe 't volk, sinds Hektors val,
„ Beducht is voor uw zwaard en waar men 't hout moet halen.
„ Tot negen dagen zal men 't rouwgeschrei bepalen;
„ Den tienden wordt zijn lijk ter houtmijt opgerigt,
„ En 't volk met glans onthaald; bij 't volgend rijzend licht
„ Zijn graf verheven, en de tweemaal zesde morgen,
„ Indien 't zoo wezen moet, bezuurd met de oorlogszorgen."
„ 't Zal" — antwoordt Peleus zoon — „ gelijk gij 't wilt, geschiên.
„ Gij zult geheel dien tijd den oorlog schorten zien."
Hij spreekt, en spoedt zich, om de kleinste vrees te stuiten,
Zijn regterhand met klem in 's grijsaards hand te sluiten.
De krijgsheraut en hij, die nu weêr kalmte kent,
Bestijgen thans hun koets in 't voorportaal der tent;
Terwijl de Grieksche held, als zij, vermoeid van 't waken,
Zich naast Briseïs vlijt, en diepe rust gaat smaken.

Al 't ovrig Godendom en 't heir op Trojes strand
Met al wat adem had was van den slaap vermand;
Doch Majaas vlugge zoon sloot nog geen oog tot rusten,
En peinsde, hoe den Vorst weêr van de legerkusten
Te voeren naar de stad en 's wachters oog te ontgaan.
Hij daalt hem dan op zijde, en spreekt hem zorgend aan:

„ In

„ In 't heir uws vijands ſlaapt ge en denkt niet aan gevaren,
„ Dewijl Achilles gunst uw zilvren kruin bleef ſparen.
„ Thans hebt ge uw telg bevrijd, en 't kost u koningsgoed,
„ Maar vond u Atreus zoon en 't ovrig Vorſtenbloed,
„ Nog driemaal grooter ſchat moest dan uw kroost beſteden."
Hij ſprak. Een huivring vliegt den grijsaard langs de leden.
Hij wekt den krijgsheraut; de Godheid baant hun 't ſpoor
En voert hen, ongezien, met ros en wagens door. —
Genaderd tot den rand van Xanthus breede ſtroomen,
Door Jupiter gekweekt, en van hem voortgekomen,
Keert Majaas ſchrandre ſpruit naar Jovis zetel weêr. —
Van golvend rood omhuld, daalt blonde Aurora neêr.
Men wendt zich naar de ſtad met hartverſcheurend klagen,
En 't lastdier voert den held, door Peleus zoon verſlagen.

Geheel de burgerſchaar was nog bevreesd voor wee.
Kasſandra ſlechts, gelijk aan gulden Cytheré,
Door voorgevoel beſtierd, had Pergamum beſtegen,
Haar' dierbren vader reeds zien nadren langs de wegen,
En 't ligchaam, zoo verlangd, op dekens uitgerekt.
Nu ſchreit ze en uit een' kreet, die aller aandacht wekt,
En roept de ſtraten langs: „ Komt, Trojers! komt, gij, vrouwen!

„ In-

„ Indien ge u ooit voorheen' verheugd hebt in 't aanschouwen
„ Van Hektor, aller steun, na 't keeren uit den' strijd,
„ Zoo komt, en ziet hem weêr." — Dus roept ze wijd en zijd.
Geen vrouw, geen krijgsman blijft: een rouw, dien niets kan stuiten,
Drijft al wat leven heeft op Hektors weg naar buiten.
Zijn moeder en zijn ga, hen allen vóórgesneld,
Verdringen zich verwoed bij 't ligchaam van den held:
Ze ontscheuren, bij 't geschrei der zaamgevloeide scharen,
Zich, dol van 't grievendst leed, de losgerukte haren;
En de avond had dien rei nog vóór de poort verrast,
Wanneer de Koning hen door 't melden van zijn' last
Niet daadlijk had geweerd: „ Maakt ruimte voor den wagen.
„ Straks kunt ge in 't vorstlijk hof mijn' dierbren zoon beklagen."
Hij sprak. Men wijkt van 't spoor, en 't lijk wordt voortgeleid,
En op een koets geplaatst, in 't vorstlijk hof gespreid,
Terwijl de zangers zich al kermend om hem dringen,
En met vereende stem 't zielroerend treurlied zingen,
In 't aklig rouwmisbaar door vrouwenklagt verpoosd.

Rampzaalge Andromaché, niet vatbaar meer voor troost,
Omvat haars egaas hoofd, en vangt dus aan te klagen:
„ o Hektor! o mijn ga! in 't prilst der jeugd verslagen,

„ Laat

„ Laat gij me, als weduw, na in deez' berenden wal
„ Met zulk een jongsken, dat geen jongling worden zal;
„ Want eer zal 't Griekſche vuur ons Pergamum vernielen.
„ Gij toch, zijn toeverlaat, de ſchrik van 's vijands kielen,
„ Gij, beuklaar van ons kroost en vrouwen, zijt niet meer:
„ Dier vrouwen, die, beſtemd voor een hardvochtig Heer,
„ Zich ras, en ik met haar, op Agamemnons ſchepen,
„ En uit haar vaderland naar vreemden grond zien ſlepen.
„ Dan wordt ge, o dierbaar kind! met de andren weggerukt,
„ En zwoegt in 't ſlavenkleed, door harden last verdrukt,
„ In lage dienstbaarheid, of plettert een dier wreeden,
„ Nog treurende om 't verlies, door Hektors moed geleden,
„ Om broeder, vader, of misſchien een waarde ſpruit,
„ Zijn' blinden wrok ten zoen, u Trojes muurtrans uit;
„ Want talrijk is de ſchaar, die hij den grond deed raken.
„ Uw vader was niet zacht in 't woelend oorlogsblaken,
„ En daarom treurt zijn volk, en draagt men rouw in 't hart.
„ Uw' oudren, Hektor! baart ge eene onverduurbre ſmart;
„ Doch mij, doch mij vooral, doet ge al mijn welzijn derven.
„ Gij reikte mij, helaas! uw handen niet bij 't ſterven,
„ En ſpraakt geen enkel woord tot voorſchrift in mijn' rouw,
„ Waaraan ik dag en nacht, en kermend denken zou."

Dus

Dus treurt zij klagend bij 't geschrei van haar vriendinnen.

Ook Hekuba vangt aan met diep bedroefde zinnen:
„o Gij, van al mijn kroost mijn hoogst geliefde zoon!
„Gij waart uw leven lang een troetelkind der Goôn,
„En blijft tot in uw' dood hun vriendschap niet ontberen.
„Mijne andre telgen, die Achilles mogt verheeren,
„Verkocht hij, diep in zee, op Samos oeverzand,
„Aan Imbros harde kust, of Lemnos rooversstrand.
„Maar, toen zijn moordend staal u had beroofd van 't leven,
„Werdt gij den grafterp, voor zijn' halsvriend opgeheven,
„Dien held, dien gij versloegt, wraakzuchtig rondgesleept:
„Zijn vriend herleefde niet, hoe 't span werd voortgezweept,
„En gij ligt onbesmet, beveiligd in uw wallen,
„Als een, die onverhoeds door Febus schicht moest vallen."

Zoo klaagt ze, en doet in 't rond een naar gekerm ontstaan,
En thans vangt Helena haar rouwvermelding aan:
„o Hektor! waardste van de broedren, hier gevonden! —
„Want Paris heeft zich toch in de echt aan mij verbonden,
„Toen hij me in Troje voerde; o! ware ik eer gesneefd.
„Ik heb reeds twintig jaar in dezen wal geleefd,

„ En door mijne eigen ſchuld mijn vaderland verloren;
„ Maar nooit hebt gij me in 't leed een bitter woord doen hooren;
„ En, als een ander, ſoms verblind door haat of ſpijt,
„ Een ander van uw' ſtam mij neêrſloeg door verwijt,
„ Al was 't uw moeder zelv' — want Priamus was teeder
„ Voor mij als voor zijn kroost — dan ſtildet gij hen weder
„ Door onweêrlegbre rede en zachtheid van gemoed.
„ Dus ween ik om uw' dood, en eigen' tegenſpoed;
„ Want niemand ſchenkt mij thans in dees beſtormde wallen
„ Of gunst of voorſpraak meer: 'k ben hier gevloekt bij allen."
Zoo ſchreit ze, en 't weenend volk barst los in rouwmisbaar.

Nu wendt zich Priamus tot de onafzienbre ſchaar:
„ Gaat, Trojers! brengt ons hout en vreest geen hinderlagen,
„ De Griek bedreigt u niet; hij zal den krijg vertragen.
„ De zoon van Peleus zelf bewilligt me een verdrag,
„ En ſchort zijn' aanval tot den tweemaal zesden dag."
Hij ſprak, en rund en muil wordt in 't gareel geſloten,
En ſtraks verzaamlen zich de ontelbre togtgenooten,
En negen dagen voert men ſtapels brandſtof aan.
Een tiende maal ontſloot Auroor de hemelbaan,
En thans werd Hektors lijk ter houtmijt opgeheven,

En

En met een luid geween van 't plegtig vuur omgeven.

De morgen ſchoot haar licht op Priams hoogen muur
En 't volk, ineengeprest om Hektors lijkpraalvuur,
Stond reeds in 't voorportaal, als in een' kring geſloten.
Eerst wordt de houtmijt nu met ouden wijn begoten,
Zoo ver de vlam haar blaakte, en 't wit verſchroeid gebeent'
Door vriend en broeders in een gouden bus vereend,
Waarom een prachtig kleed van purper wordt geſlagen,
En 't wordt met luid misbaar ten grafkuil heengedragen.
Met groote ſteenen wordt die grafplaats overdekt,
En de aarde omhoog geſpit, die hem ten heuvel ſtrekt,
Terwijl men ijvrig aan den legerkant blijft waken,
Of ligt de vijand weêr uit wraakzucht mogt genaken.
Zij keeren daadlijk, nu de heuvel was geſticht;
Bij grijzen Priam wordt hun 't lijkmaal aangerigt:
En zóó vereert hun trouw den ſteun van Trojes wallen,
Dien Hektor, met wiens dood ook Ilium moest vallen.

1 8 $\frac{1}{4}\frac{1}{0}$ 1 6.

DRUKFEILEN.

Deel I, bl. 11, reg. 1, ſtaat: *zelv'*, moet zijn: *zelve*,
——— — 16, —— 6, ſtaat: *bitschheid* moet zijn: *bitsheid*
——— — 70, —— 7, ſtaat: *Diorés* moet zijn: *Dióres*
——— — 74, —— 8, ſtaat: *En 't huis in Fylacé, beroofd van kroost, gelaten.*
moet zijn: *En 't huis in Fylacé, beroofd van kroost gelaten.*
——— — 107, —— 6, ſtaat: *De kostbre keelband, om zijn' teedren hals geſloten.*
moet zijn: *De kostbre keelband, om zijn' teedren hals geſloten,*
——— — 109, —— 2, v. o., ſtaat: *vleit* moet zijn: *vlijt*
——— — 110, —— 1, ——— ſtaat: *vleit* moet zijn: *vlijt*
——— — 140, —— 3, ſtaat: *En wondt hem boven 't oog,*
moet zijn: *En wondt hem boven 't oog;*
——— — 141, ſtaat: 140 moet zijn: 141
——— — 170, reg. 4, ſtaat: *Beproeven zij, Jupyn* enz.
moet zijn: *Beproeven zij Jupyn*
——— — 174, —— 1, ſtaat: *Zéfir* moet zijn: *Zefyr*
——— — 176, —— 5, ſtaat: *Zijn kroost* moet zijn: *Zijn telg*
——— — 191, —— 5, ſtaat: *geducht* moet zijn: *geduchtst*
——— — 217, —— 7, ſtaat: *Verzeld van een ſlavin,*
moet zijn: *Verzeld van één ſlavin,*
Deel II, bl. 25, reg. 9, ſtaat: *Thetis* moet zijn: *Tethys*
——— — 36, —— 11, ſtaat: *Valt beider oorlogsvolk door lans en pijl doorregen;*
moet zijn: *Valt beider oorlogsvolk, door* enz.
——— — 39, —— 3, ſtaat: *Eniópeus* moet zijn: *Enïopeus*
——— — 92, —— 3, v. o., ſtaat: *Opdat zijn hand* moet zijn: *Opdat zijn land*
——— — 141, —— 4 —— ſtaat: *een luttel achteraan.*
moet zijn: *een luttel achteraan,*
——— — 160, —— 6, v. o., ſtaat: *Déïópites* moet zijn: *Deïopítes*
Deel III, bl. 45, reg. 8, ſtaat: *Bedrieger, nooit getrouw*
moet zijn: *Bedrieger, nooit getrouw!*
——— — 59, —— 7, ſtaat: *overwon*, moet zijn: *óverwon*,
——— — 206, —— 3, v. o., ſtaat: — — — — *zij 't lijk dan opgenomen,*
Door enz.
moet zijn: — — — — *zij 't lijk dan opgenomen*
Door enz.
——— — 242, —— 2, ſtaat: *End raaijen*, moet zijn: *En draaijen*,
Deel IV, bl. 25, reg. 2, ſtaat: *Zéfyrs* moet zijn: *Zefyrs*
——— — 32, —— 8, v. o., ſtaat: *Maar gij verweert* moet zijn: *Maar gij, verweert*
——— — 39, —— 5, ſtaat: *lede n.* moet zijn: *leden*
——— — 71, —— 13, ſtaat: *Péoners* moet zijn: *Peóners*
——— — 80, —— 5, ſtaat: *ſchreden*, moet zijn: *ſchreden;*
——— — 112, —— 6, ſtaat: *hoe ge ook ſtrijdt, tot* enz.
moet zijn: *hoe ge ook ſtrijdt tot* enz.
——— — 128, —— 1, v. o., ſtaat: *zijn* moet zijn: *zijn'*

